

Επίσημη Εφημερίδα C 122 E της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

53ο έτος
11 Μαΐου 2010

Ανακοίνωση αριθ. Περιεχόμενα Σελίδα

III Προπαρασκευαστικές πράξεις

Συμβούλιο

2010/C 122 E/01	Θέση (ΕΕ) αριθ. 4/2010 του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση για την έκδοση του κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Μαρτίου 2010 ⁽¹⁾	1
2010/C 122 E/02	Θέση (ΕΕ) αριθ. 5/2010 του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έγκρισης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Μαρτίου 2010 ⁽¹⁾	19
2010/C 122 E/03	Θέση (ΕΕ) αριθ. 6/2010 του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της θέσπισης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα νέα τρόφιμα, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1852/2001 της Επιτροπής Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 15 Μαρτίου 2010 ⁽¹⁾	38

EL

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΘΕΣΗ (ΕΕ) αριθ. 4/2010 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

για την έκδοση του κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004

Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Μαρτίου 2010

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/C 122 E/01)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και κυρίως το άρθρο 91 παράγραφος 1,

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η δράση της Ένωσης στον τομέα των μεταφορών με λεωφορεία και πούλμαν θα πρέπει να αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των επιβατών, εφάμιλλου με άλλους τρόπους μεταφοράς, ανεξαρτήτως του τύπου ταξιδιού. Συν τοις άλλοις, πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι απαιτήσεις προστασίας των καταναλωτών εν γένει.

⁽¹⁾ Γνώμη της 16ης Ιουλίου 2009 (ΕΕ C 317, 23.12.2009, σ. 99).

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα) και θέση του Συμβουλίου της 11 Μαρτίου 2010 Θέση του ΕΚ της ... (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα).

(2) Δεδομένου ότι ο επιβάτης λεωφορείου ή πούλμαν είναι το ασθενέστερο μέρος της σύμβασης μεταφοράς, πρέπει να παρέχεται σε όλους τους επιβάτες ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας.

(3) Στο πλαίσιο των μέτρων της ΕΕ που αποσκοπούν στη βελτίωση των δικαιωμάτων των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες αυτού του κλάδου μεταφορών που περιλαμβάνει κυρίως μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

(4) Λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των ειδικών τακτικών γραμμών και των μεταφορών για ίδιο λογαριασμό, οι εν λόγω τύποι μεταφορών δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Στις ειδικές τακτικές γραμμές θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα ειδικά δρομολόγια για τη μεταφορά ατόμων με αναπηρία και ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, η μεταφορά εργαζομένων από τον τόπο κατοικίας στον τόπο εργασίας τους και αντίστροφως και η μεταφορά μαθητών και σπουδαστών από και προς τα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

(5) Λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των αστικών, προαστιακών και περιφερειακών τακτικών υπηρεσιών μεταφορών, θα πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη το δικαίωμα να τις εξαιρούν από την εφαρμογή σημαντικού μέρους του παρόντος κανονισμού. Για να προσδιορίσουν τις τακτικές αστικές, προαστιακές και περιφερειακές υπηρεσίες μεταφορών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιολογήσουν κριτήρια όπως απόσταση, συχνότητα των υπηρεσιών, αριθμός προγραμματισμένων στάσεων, τύπος χρησιμοποιούμενων λεωφορείων ή πούλμαν, συστήματα έκδοσης εισιτηρίων, διακυμάνσεις στον αριθμό των επιβατών μεταξύ των υπηρεσιών κατά τις ώρες αιχμής και εκτός των ωρών αιχμής, κωδικικοί και ωράρια των λεωφορείων.

- (6) Οι επιβάτες και, τουλάχιστον, τα πρόσωπα τα οποία εκ του νόμου συντηρούνται ή θα έπρεπε να συντηρούνται από τους επιβάτες θα πρέπει να έχουν δικαίωμα επαρκούς προστασίας σε περίπτωση ατυχημάτων που συμβαίνουν κατά τη χρήση λεωφορείου ή πούλμαν, λαμβανομένης υπόψη της οδηγίας 2009/103/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 σχετικά με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων και τον έλεγχο της υποχρέωσης προς ασφάλιση της ευθύνης αυτής ⁽¹⁾.
- (7) Κατά την επιλογή της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας όσον αφορά την αποζημίωση για θάνατο ή τραυματισμό, καθώς και για απώλεια ή φθορά αποσκευών που προκαλείται από ατύχημα το οποίο συμβαίνει κατά τη χρήση λεωφορείου ή πούλμαν, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2007 για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές (Ρώμη II) ⁽²⁾ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη I) ⁽³⁾.
- (8) Οι επιβάτες, πέραν της αποζημίωσης που δικαιούνται, σύμφωνα με το ισχύον εθνικό δίκαιο, σε περίπτωση θανάτου ή τραυματισμού ή απώλειας ή φθοράς των αποσκευών τους που προκαλείται από ατύχημα το οποίο συμβαίνει κατά τη χρήση λεωφορείου ή πούλμαν, θα πρέπει να δικαιούνται επίσης συνδρομή για την κάλυψη των άμεσων πρακτικών αναγκών τους μετά το ατύχημα. Η συνδρομή αυτή μπορεί να περιλαμβάνει πρώτες βοήθειες, παροχή καταλύματος, σίτιση, παροχή ρουχισμού και μεταφορά.
- (9) Οι υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών με λεωφορεία και πούλμαν θα πρέπει να προσφέρονται προς όφελος των πολιτών εν γένει. Κατά συνέπεια, τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, ανεξαρτήτως του αν αυτή οφείλεται σε αναπηρία, στην ηλικία ή σε οποιονδήποτε άλλον παράγοντα, θα πρέπει να έχουν δυνατότητες να χρησιμοποιούν υπηρεσίες μεταφοράς με λεωφορεία και πούλμαν εφάμιλλες με τις δυνατότητες των άλλων πολιτών. Τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους λοιπούς πολίτες στην ελεύθερη κυκλοφορία, στην ελευθερία επιλογής και στην ίση μεταχείριση.
- (10) Λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 9 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και προκειμένου να δοθούν στα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα ευκαιρίες μετακίνησης με λεωφορεία και πούλμαν εφάμιλλες με εκείνες των άλλων πολιτών, πρέπει να καθοριστούν κανόνες για την αποφυγή διακρίσεων και την παροχή συνδρομής κατά το ταξίδι τους. Επομένως, τα άτομα αυτά θα πρέπει να γίνονται δεκτά για μεταφορά χωρίς η αναπηρία τους ή η μειωμένη τους κινητικότητα να συνιστούν λόγο άρνησης της μεταφοράς τους, εκτός αν υπάρχουν αιτιολογημένοι λόγοι που σχετίζονται με λόγους υγείας και ασφάλειας ή με το σχεδιασμό των οχημάτων ή την υποδομή. Στο πλαίσιο της σχετικής νομοθεσίας για την προστασία των εργαζομένων, τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα πρέπει να διαθέτουν δικαίωμα παροχής συνδρομής στους τερματικούς σταθμούς και επί των οχημάτων. Για λόγους κοινωνικής ένταξης, η συνδρομή θα πρέπει να παρέχεται δωρεάν. Οι μεταφορείς θα πρέπει να καθορίσουν τις συνθήκες πρόσβασης χρησιμοποιώντας κατά προτίμηση το ευρωπαϊκό σύστημα τυποποίησης.
- (11) Όταν αποφασίζουν τον σχεδιασμό νέων τερματικών σταθμών, καθώς και σε περιπτώσεις εκτενών εργασιών ανακαίνισης, οι φορείς διαχείρισης των τερματικών σταθμών θα πρέπει, κατά το δυνατόν, να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα. Εν πάση περιπτώσει, οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών θα πρέπει να καθορίζουν σημεία όπου τα εν λόγω άτομα μπορούν να γνωστοποιούν την άφιξή τους και να ζητούν συνδρομή.
- (12) Το προσωπικό θα πρέπει να έχει εκπαιδευθεί κατάλληλα ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα. Προκειμένου να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των εθνικών τίτλων των οδηγών, θα μπορούσε να παρέχεται κατάρτιση που να ευαισθητοποιεί τους οδηγούς σε θέματα αναπηρίας στο πλαίσιο της αρχικής επιμόρφωσης ή της περιοδικής κατάρτισης κατά την οδηγία 2003/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2003, σχετικά με την αρχική επιμόρφωση και την περιοδική κατάρτιση των οδηγών ορισμένων οδικών οχημάτων τα οποία χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών ⁽⁴⁾. Προκειμένου να εξασφαλιστεί συνοχή μεταξύ της εισαγωγής των απαιτήσεων κατάρτισης και των προθεσμιών που ορίζονται σε αυτές τις οδηγίες, θα πρέπει να δοθεί δυνατότητα εξαίρεσης για περιορισμένο χρονικό διάστημα.
- (13) Ει δυνατόν, θα πρέπει να ζητηθεί η γνώμη ή η συμμετοχή των οργανώσεων που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα στην οργάνωση της κατάρτισης σε θέματα αναπηρίας.
- (14) Τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν θα πρέπει να περιλαμβάνουν την πληροφόρησή τους σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες, πριν από το ταξίδι και κατά τη διάρκειά του. Όλες οι βασικές πληροφορίες που παρέχονται στους επιβάτες λεωφορείων και πούλμαν θα πρέπει επίσης να παρέχονται σε εναλλακτική μορφή, προσίτη σε άτομα με αναπηρία και σε άτομα με μειωμένη κινητικότητα.
- (15) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να περιορίζει το δικαίωμα των μεταφορέων να ζητούν αποζημίωση από οποιονδήποτε, ακόμη και τρίτο, σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία.
- (16) Θα πρέπει να περιοριστεί η ταλαιπωρία την οποία υφίστανται οι επιβάτες, εξαιτίας της ματαιώσης ή της μεγάλης καθυστέρησης του ταξιδιού τους. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να παρέχεται στους επιβάτες κατάλληλη φροντίδα και ενημέρωση. Επίσης, οι επιβάτες θα πρέπει να μπορούν να ακυρώνουν το ταξίδι τους και να τους επιστρέφεται το αντίτιμο του εισιτηρίου ή να συνεχίζουν το ταξίδι τους ή να τους προσφέρεται μεταφορά με άλλο δρομολόγιο υπό ικανοποιητικές συνθήκες.

⁽¹⁾ EE L 263, 7.10.2009, σ. 11.⁽²⁾ EE L 199, 31.7.2007, σ. 40.⁽³⁾ EE L 177, 4.7.2008, σ. 6.⁽⁴⁾ EE L 226, 10.9.2003, σ. 4.

- (17) Μέσω των επαγγελματικών τους ενώσεων, οι μεταφορείς θα πρέπει να συνεργάζονται για τη θέσπιση ρυθμίσεων, σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο, με τη σύμπραξη των ενδιαφερομένων, των επαγγελματικών ενώσεων και των σωματείων πελατών, επιβατών και ατόμων με αναπηρία με σκοπό τη βελτίωση της φροντίδας των επιβατών, ιδίως σε περίπτωση ματαίωσης του ταξιδιού και μεγάλων καθυστερήσεων.
- (18) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τα δικαιώματα των επιβατών που έχουν καθιερωθεί με την οδηγία 90/314/ΕΟΚ της 13ης Ιουνίου 1990 για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις⁽¹⁾. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου ένα οργανωμένο ταξίδι ματαιώνεται για λόγους άλλους από τη ματαίωση της μεταφοράς με λεωφορείο ή πούλμαν.
- (19) Οι επιβάτες θα πρέπει να ενημερώνονται πλήρως για τα δικαιώματά τους, που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, ούτως ώστε να μπορούν να τα ασκούν αποτελεσματικά.
- (20) Οι επιβάτες θα πρέπει να μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους μέσω κατάλληλων διαδικασιών υποβολής καταγγελιών, που θέτουν στη διάθεσή τους οι μεταφορείς ή, ανάλογα με την περίπτωση, με την υποβολή καταγγελιών στο φορέα ή τους φορείς που έχουν οριστεί για το σκοπό αυτό από το εκάστοτε κράτος μέλος.
- (21) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τον παρόντα κανονισμό και να ορίσουν κατάλληλο φορέα ή φορείς προς τούτο. Η εποπτεία δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα των επιβατών να ασκούν ένδικα μέσα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
- (22) Λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη για την υποβολή καταγγελιών, οι καταγγελίες που αφορούν τη συνδρομή θα πρέπει να απευθύνονται κατά προτίμηση στον εθνικό φορέα ή τους φορείς που έχουν οριστεί για να εφαρμόσουν τον παρόντα κανονισμό στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το σημείο επιβίβασης ή αποβίβασης.
- (23) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν τις επιβλητέες κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης του παρόντος κανονισμού, και να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Οι εν λόγω κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
- (24) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, και συγκεκριμένα η εξασφάλιση ισοδύναμου επιπέδου προστασίας και συνδρομής των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν σε όλα τα κράτη μέλη, είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύνανται συνεπώς, λόγω της κλίμακας και των επιπτώσεων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (25) Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών⁽²⁾.
- (26) Η επιβολή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να βασίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών («κανονισμός για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών»)⁽³⁾. Επομένως, ο κανονισμός αυτός θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (27) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά το άρθρο 6 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 2000 περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής⁽⁴⁾ και την οδηγία 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2004 για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών⁽⁵⁾,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες για τις μεταφορές με λεωφορεία και πούλμαν όσον αφορά τα εξής:

- α) την αποφυγή διακρίσεων μεταξύ των επιβατών, όσον αφορά τους όρους μεταφοράς που προσφέρονται από τους μεταφορείς,
- β) τα δικαιώματα των επιβατών σε περίπτωση ατυχημάτων που συμβαίνουν κατά τη χρήση λεωφορείου ή πούλμαν και έχουν ως αποτέλεσμα το θάνατο ή τραυματισμό επιβατών ή την απώλεια ή φθορά των αποσκευών τους,
- γ) την αποφυγή διακρίσεων και την υποχρεωτική παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και σε άτομα με μειωμένη κινητικότητα,
- δ) τα δικαιώματα των επιβατών σε περιπτώσεις ματαίωσης ή καθυστέρησης,
- ε) τις ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους επιβάτες,

⁽²⁾ ΕΕ L 281, 23.11.1995, σ. 31.

⁽³⁾ ΕΕ L 364, 9.12.2004, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 180, 19.7.2000, σ. 22.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 373, 21.12.2004, σ. 37.

⁽¹⁾ ΕΕ L 158, 23.6.1990, σ. 59.

στ) τη διεκπεραίωση καταγγελιών·

ζ) τους γενικούς κανόνες επιβολής της νομοθεσίας.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε επιβάτες που ταξιδεύουν σε τακτικές γραμμές:

α) όταν το σημείο επιβίβασης των επιβατών βρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους· ή

β) όταν το σημείο επιβίβασης των επιβατών βρίσκεται εκτός του εδάφους κράτους μέλους και το σημείο αποβίβασης των επιβατών βρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους.

2. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στους επιβάτες των εκτάκτων γραμμών όταν το αρχικό σημείο επιβίβασης ή το τελικό σημείο αποβίβασης των επιβατών βρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους, εκτός από τα κεφάλαια III ως VI.

3. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις ειδικές τακτικές γραμμές και στις μεταφορές για ίδιο λογαριασμό.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού τις τακτικές αστικές, προασπιακές και περιφερειακές υπηρεσίες μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών υπηρεσιών αυτού του τύπου. Αυτό δεν ισχύει για τα άρθρα 4 παράγραφος 2, 9, και 10 παράγραφος 1.

5. Εκτός των διατάξεων των άρθρων 4 παράγραφος 2, 9 και 10 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη δύνανται, με διαφάνεια και αμεροληψία, να χορηγούν εξαίρεση για μέγιστο χρονικό διάστημα πέντε ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί δις, από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού σε τακτικές γραμμές εσωτερικού.

6. Για μέγιστο χρονικό διάστημα πέντε ετών, τα κράτη μέλη μπορούν, με διαφάνεια και αμεροληψία, να χορηγούν ανανεώσιμη εξαίρεση από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού για συγκεκριμένες τακτικές γραμμές, επειδή σημαντικό μέρος της τακτικής γραμμής, συμπεριλαμβανομένης τουλάχιστον μίας προγραμματισμένης στάσης, πραγματοποιείται εκτός της Ένωσης.

7. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τις εξαιρέσεις διαφόρων τύπων υπηρεσιών που χορηγούνται δυνάμει των παραγράφων 4, 5 και 6. Η Επιτροπή δρα αναλόγως εφόσον θεωρηθεί ότι τυχόν εξαίρεση δεν συνάδει προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Το αργότερο στις ... (*), η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για τις εξαιρέσεις που χορηγήθηκαν δυνάμει των παραγράφων 4, 5 και 6.

8. Κανένα στοιχείο του παρόντος κανονισμού δεν νοείται ότι συνιστά τεχνική απαίτηση που επιβάλλει στους μεταφορείς ή στους φορείς εκμετάλλευσης των τερματικών σταθμών υποχρεώσεις να τροποποιήσουν ή να αντικαταστήσουν τα λεωφορεία ή πούλμαν

ή την υποδομή ή τον εξοπλισμό στις στάσεις λεωφορείων και στους τερματικούς σταθμούς.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «τακτικές γραμμές», οι γραμμές με τις οποίες μεταφέρονται επιβάτες με λεωφορεία ή πούλμαν, με καθορισμένη συχνότητα και σε συγκεκριμένες διαδρομές, κατά τις οποίες οι επιβάτες μπορούν να επιβιβάζονται και να αποβιβάζονται από το όχημα σε προκαθορισμένα σημεία στάσης·

β) «ειδικές τακτικές γραμμές», οι τακτικές γραμμές με τις οποίες μεταφέρονται με λεωφορεία ή πούλμαν ειδικές κατηγορίες επιβατών, αποκλεισμένων άλλων επιβατών, από οποιονδήποτε και αν οργανώνονται·

γ) «μεταφορές για ίδιο λογαριασμό», οι μεταφορές που εκτελούνται με λεωφορεία ή πούλμαν για μη κερδοσκοπικούς και μη εμπορικούς σκοπούς από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εφόσον:

— η μεταφορά αποτελεί απλώς παρεπόμενη δραστηριότητα γι' αυτό το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, και

— τα χρησιμοποιούμενα οχήματα ανήκουν κατά κυριότητα σ' αυτό το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή έχουν αγοραστεί από αυτό με δόσεις ή έχουν αποτελέσει αντικείμενο μακροπρόθεσμης σύμβασης μίσθωσης, και οδηγούνται από μέλος του προσωπικού αυτού του φυσικού ή νομικού προσώπου ή από το ίδιο το φυσικό πρόσωπο ή από προσωπικό που απασχολεί η επιχείρηση ή που έχει τεθεί στη διάθεση της επιχείρησης βάσει συμβατικής υποχρέωσης·

δ) «έκτακτες γραμμές», εκείνες οι οποίες δεν εμπίπτουν στον ορισμό των τακτικών γραμμών και των οποίων το κύριο χαρακτηριστικό είναι η μεταφορά με λεωφορεία ή πούλμαν ομάδων επιβατών που έχουν συσταθεί κατόπιν πρωτοβουλίας ενός εντολέα ή του ίδιου του μεταφορέα·

ε) «σύμβαση μεταφοράς», η σύμβαση μεταφοράς μεταξύ του μεταφορέα και του επιβάτη, για την παροχή μιας ή περισσότερων τακτικών ή έκτακτων υπηρεσιών·

στ) «εισιτήριο», έγκυρο έγγραφο ή άλλο τεκμήριο σύμβασης μεταφοράς·

ζ) «μεταφορέας», πρόσωπο άλλο από τον διοργανωτή ταξιδιών ή τον πωλητή εισιτηρίων, το οποίο προσφέρει στο κοινό υπηρεσίες μεταφοράς με τακτικές ή έκτακτες γραμμές·

η) «πραγματικός μεταφορέας», φυσικό ή νομικό πρόσωπο διαφορετικό από τον μεταφορέα, το οποίο εκτελεί όντως όλη τη μεταφορά ή μέρος αυτής·

(*). Παρεμβάλλεται η ημερομηνία πέντε έτη μετά την ημερομηνία θέσης σε εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

- θ) «πωλητής εισιτηρίων», κάθε μεσάζων που συνάπτει συμβάσεις μεταφοράς για λογαριασμό του μεταφορέα·
- ι) «ταξιδιωτικό γραφείο», κάθε μεσάζων που ενεργεί για λογαριασμό επιβάτη με σκοπό τη σύναψη συμβάσεων μεταφοράς·
- ια) «διοργανωτής ταξιδιών», ο διοργανωτής ή ο πωλητής, πλην του μεταφορέα, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφοι 2 και 3 της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ·
- ιβ) «άτομο με αναπηρία ή άτομο με μειωμένη κινητικότητα», οποιοδήποτε άτομο, η κινητικότητα του οποίου είναι μειωμένη κατά τη χρήση μεταφορικών μέσων, λόγω οποιασδήποτε σωματικής αναπηρίας (αισθητηριακής ή κινητικής, μόνιμης ή προσωρινής), διανοητικής αναπηρίας ή αδυναμίας, ή λόγω οποιασδήποτε άλλης αιτίας ανικανότητας, ή λόγω ηλικίας, και η κατάσταση του οποίου απαιτεί κατάλληλη προσοχή και προσαρμογή των προσφερόμενων σε όλους τους επιβάτες υπηρεσιών στις ιδιαίτερες ανάγκες του ατόμου αυτού·
- ιγ) «συνθήκες πρόσβασης», κατάλληλοι κανόνες, οδηγίες και πληροφόρηση σχετικά με την προσβασιμότητα των λεωφορείων και/ή των καθορισμένων τερματικών σταθμών καθώς και των εγκαταστάσεών τους, για τα άτομα με αναπηρία ή τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα·
- ιδ) «κράτηση», η κράτηση θέσης σε λεωφορείο ή πούλμαν σε χρονικώς συγκεκριμένη αναχώρηση τακτικής γραμμής·
- ιε) «τερματικός σταθμός», επανδρωμένος τερματικός σταθμός όπου σύμφωνα με το καθορισμένο δρομολόγιο μια τακτική γραμμή είναι προγραμματισμένη να σταματήσει για την επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών, και όπου υπάρχουν εγκαταστάσεις όπως θυρίδα ελέγχου εισιτηρίων, αίθουσα αναμονής ή γραφείο έκδοσης εισιτηρίων·
- ιστ) «στάση λεωφορείου», οποιοδήποτε σημείο εκτός τερματικού σταθμού, όπου σύμφωνα με το καθορισμένο δρομολόγιο μια τακτική γραμμή είναι προγραμματισμένη να σταματήσει για την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών·
- ιζ) «φορέας διαχείρισης τερματικού σταθμού», ο οργανωτικός φορέας σε ένα κράτος μέλος ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση συγκεκριμένου τερματικού σταθμού·
- ιη) «ματαιώση», η μη εκτέλεση μιας προγραμματισμένης τακτικής γραμμής·
- ιθ) «καθυστέρηση», η διαφορά μεταξύ της προγραμματισμένης ώρας αναχώρησης της τακτικής γραμμής, σύμφωνα με τα δημοσιευμένα ωράρια, και της πραγματικής ώρας αναχώρησης της.

Άρθρο 4

Εισιτήρια και όροι συμβάσεων χωρίς διακρίσεις

1. Οι μεταφορείς χορηγούν εισιτήριο στους επιβάτες εκτός εάν άλλα έγγραφα αποτελούν έγκυρο τίτλο μεταφοράς. Επιτρέπεται η έκδοση ηλεκτρονικού εισιτηρίου.

2. Υπό την επιφύλαξη κομίστρων κοινωνικού χαρακτήρα, οι όροι σύμβασης και τα κόμιστρα που εφαρμόζονται από τους μεταφορείς προσφέρονται στο ευρύ κοινό χωρίς καμία άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω της εθνικότητας του τελικού πελάτη ή λόγω του τόπου εγκατάστασης των μεταφορέων ή των εκδοτηρίων εισιτηρίων εντός της Ένωσης.

Άρθρο 5

Ανάθεση της εκτέλεσης υποχρεώσεων σε τρίτους

1. Αν η εκτέλεση των υποχρεώσεων δυνάμει του παρόντος κανονισμού έχει ανατεθεί σε πραγματικό μεταφορέα, πωλητή εισιτηρίων ή άλλο πρόσωπο, ο μεταφορέας, το ταξιδιωτικό γραφείο, ο διοργανωτής ταξιδιών ή ο φορέας διαχείρισης τερματικού σταθμού που έχει αναθέσει αυτές τις υποχρεώσεις, παραμένει υπόλογος για τις πράξεις και παραλείψεις του εν λόγω πραγματικού μεταφορέα.

2. Επιπλέον, το πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η εκτέλεση υποχρέωσης από τον μεταφορέα, το ταξιδιωτικό γραφείο, το διοργανωτή ταξιδιών ή το φορέα διαχείρισης τερματικού σταθμού υπόκειται επίσης στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού όσον αφορά την υποχρέωση που του ανατέθηκε.

Άρθρο 6

Αποκλεισμός αποποίησης

1. Δεν επιτρέπεται περιορισμός ή αποποίηση των βάσει του παρόντος κανονισμού υποχρεώσεων προς τους επιβάτες, ιδίως με ρήτρα περιορισμού ή παρέκκλισης στη σύμβαση μεταφοράς.

2. Οι μεταφορείς δύνανται να προσφέρουν όρους σύμβασης ευνοϊκότερους για τον επιβάτη από τους όρους που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 7

Θάνατος ή τραυματισμός επιβατών και απώλεια ή φθορά αποσκευών

1. Οι επιβάτες, σύμφωνα με το ισχύον εθνικό δίκαιο, δικαιούνται αποζημίωση για θάνατο ή τραυματισμό καθώς και για απώλεια ή φθορά αποσκευών λόγω ατυχημάτων που συμβαίνουν κατά τη χρήση λεωφορείου ή πούλμαν. Σε περίπτωση θανάτου επιβάτη, το δικαίωμα αυτό ισχύει τουλάχιστον για τα πρόσωπα τα οποία εκ του νόμου συντηρούνται ή θα έπρεπε να συντηρούνται από τον επιβάτη.

2. Το ποσό της αποζημίωσης υπολογίζεται σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο. Το ανώτατο όριο που ενδεχομένως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο για την αποζημίωση σε περίπτωση θανάτου ή τραυματισμού και απώλειας ή φθοράς αποσκευών, δεν μπορεί σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση να είναι κατώτερο από:

α) 220 000 EUR ανά επιβάτη,

β) όσον αφορά τις τακτικές ή έκτακτες αστικές, προαστιακές και περιφερειακές υπηρεσίες μεταφορών, 500 EUR ανά δέμα αποσκευών και όσον αφορά όλες τις άλλες τακτικές ή έκτακτες υπηρεσίες μεταφορών 1 200 EUR ανά δέμα αποσκευών. Σε περίπτωση φθοράς αναπηρικών αμαξιδίων, άλλου εξοπλισμού μετακίνησης ή βοηθητικού εξοπλισμού, το ποσό της αποζημίωσης ισούται πάντα με τη δαπάνη αντικατάστασης ή επισκευής του εξοπλισμού που απωλέσθηκε ή υπέστη φθορά.

Άρθρο 8

Άμεσες πρακτικές ανάγκες των επιβατών

Σε περίπτωση ατυχήματος το οποίο συμβαίνει κατά τη χρήση λεωφορείου ή πούλμαν, ο μεταφορέας παρέχει εύλογη συνδρομή για την κάλυψη των άμεσων πρακτικών αναγκών των επιβατών μετά το ατύχημα. Η τυχόν συνδρομή δεν συνιστά αναγνώριση ευθύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Άρθρο 9

Δικαίωμα μεταφοράς

1. Οι μεταφορείς, τα ταξιδιωτικά γραφεία και οι διοργανωτές ταξιδιών δεν αρνούνται να δεχθούν κράτηση, να εκδώσουν ή να παράσχουν κατ' άλλο τρόπο εισιτήριο ή να επιβιβάσουν άτομα λόγω αναπηρίας ή μειωμένης κινητικότητας.

2. Η κράτηση και η χορήγηση εισιτηρίων σε άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα πραγματοποιείται χωρίς επιπλέον κόστος.

Άρθρο 10

Παρεκκλίσεις και ειδικοί όροι

1. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 1, οι μεταφορείς, τα ταξιδιωτικά γραφεία και οι διοργανωτές ταξιδιών μπορούν να αρνούνται να δεχθούν κράτηση, να εκδώσουν ή να παράσχουν κατ' άλλο τρόπο εισιτήριο ή να επιβιβάσουν άτομα λόγω αναπηρίας ή μειωμένης κινητικότητας:

- a) για να συμμορφωθούν προς τις ισχύουσες απαιτήσεις υγείας και ασφαλείας που ορίζει το διεθνές, ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, ή τις απαιτήσεις υγείας και ασφαλείας που ορίζουν οι αρμόδιες αρχές,
- β) όταν ο σχεδιασμός του οχήματος ή η υποδομή, συμπεριλαμβανομένων των στάσεων λεωφορείων και των τερματικών σταθμών, καθιστά αδύνατο να πραγματοποιηθεί η επιβίβαση, η αποβίβαση ή η μεταφορά του ατόμου με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα κατά τρόπο ασφαλή και λειτουργικά εφικτό.

2. Σε περίπτωση που αρνούνται να δεχθούν κράτηση, να εκδώσουν ή να παράσχουν κατ' άλλο τρόπο εισιτήριο για τους λόγους που σημειώνονται στην παράγραφο 1, οι μεταφορείς, τα ταξιδιωτικά γραφεία και οι διοργανωτές ταξιδιών καταβάλλουν εύλογες προσπάθειες για να ενημερώσουν τον ενδιαφερόμενο αποδεκτή σχετικά με εναλλακτική υπηρεσία μεταφοράς που διενεργείται από τον μεταφορέα.

3. Αν άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα, το οποίο έχει κράτηση ή εισιτήριο και συμμορφούται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 14, παράγραφος 1, στοιχείο α), και παρά ταύτα δεν έγινε δεκτό προς επιβίβαση λόγω της αναπηρίας ή της μειωμένης κινητικότητάς του, στο πρόσωπο αυτό, καθώς και κάθε άτομο που το συνοδεύει, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, πρέπει να δίδεται το δικαίωμα να επιλέξει:

a) είτε την επιστροφή των χρημάτων του και, εάν συντρέχει περίπτωση, δωρεάν υπηρεσία επιστροφής στο αρχικό σημείο αναχώρησης, όπως ορίζεται στη σύμβαση μεταφοράς, το ταχύτερο δυνατόν· και

β) πλην των περιπτώσεων όπου αυτό δεν είναι εφικτό, τη συνέχιση του ταξιδιού ή τη μεταφορά με άλλο δρομολόγιο μέσω εύλογων εναλλακτικών υπηρεσιών μεταφοράς προς τον τόπο προορισμού όπως ορίζεται στη σύμβαση μεταφοράς.

Το δικαίωμα επιστροφής των χρημάτων που κατεβλήθησαν για το εισιτήριο δεν θίγεται από την παράλειψη κοινοποίησης βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 1 στοιχείο α).

4. Υπό τους ίδιους όρους με τους καθοριζόμενους στην παράγραφο 1 στοιχείο α), ο μεταφορέας, το ταξιδιωτικό γραφείο ή ο διοργανωτής ταξιδιών μπορεί να απαιτήσει να συνοδεύονται τα άτομα με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα από άλλο άτομο το οποίο δύναται να τους δώσει τη συνδρομή που χρειάζονται, εάν είναι απολύτως απαραίτητο. Ο συνοδός μεταφέρεται δωρεάν και, όταν είναι εφικτό, του παραχωρείται θέση δίπλα στο άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα.

5. Όταν ο μεταφορέας, το ταξιδιωτικό γραφείο ή ο διοργανωτής ταξιδιών κάνει χρήση της παραγράφου 1, ενημερώνει αμέσως για τους λόγους το ενδιαφερόμενο άτομο με αναπηρία ή άτομο με μειωμένη κινητικότητα και, κατόπιν σχετικού αιτήματος, ενημερώνει το εν λόγω άτομο γραπτώς εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την υποβολή του αιτήματος.

Άρθρο 11

Προσβασιμότητα και πληροφόρηση

1. Σε συνεργασία με αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των ατόμων με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα, οι μεταφορείς και οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών, ενδεχομένως μέσω των οργανώσεών τους, δημιουργούν, ή διατηρούν, συνθήκες πρόσβασης χωρίς διακρίσεις για τη μεταφορά ατόμων με αναπηρία και ατόμων με μειωμένη κινητικότητα.

2. Οι συνθήκες πρόσβασης που προβλέπονται στην παράγραφο 1 γνωστοποιούνται από τους μεταφορείς και τους φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών άμεσα ή μέσω του διαδικτύου στις ίδιες γλώσσες στις οποίες διατίθενται εν γένει οι πληροφορίες στους άλλους επιβάτες.

3. Οι διοργανωτές ταξιδιών γνωστοποιούν τις συνθήκες πρόσβασης που προβλέπονται στην παράγραφο 1 οι οποίες ισχύουν για διαδρομές που περιλαμβάνονται σε οργανωμένα ταξίδια, οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις, τις οποίες οργανώνουν, πωλούν ή προσφέρουν προς πώληση.

4. Οι πληροφορίες για τις συνθήκες πρόσβασης κατά τις παραγράφους 2 και 3 διανέμονται στον επιβάτη εάν το ζητήσει.

5. Οι μεταφορείς, τα ταξιδιωτικά γραφεία και οι διοργανωτές ταξιδίων μεριμνούν ώστε όλες οι σχετικές γενικές πληροφορίες για το ταξίδι και τους όρους μεταφοράς να είναι διαθέσιμες, σε κατάλληλη και προσιτή μορφή, για τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των κρατήσεων και των πληροφοριών μέσω διαδικτύου. Οι πληροφορίες διανέμονται επί υλικού υποθέματος στον επιβάτη εάν το ζητήσει.

Άρθρο 12

Καθορισμός τερματικών σταθμών

Τα κράτη μέλη ορίζουν τερματικούς σταθμούς λεωφορείων και πούλμαν στους οποίους παρέχεται συνδρομή σε άτομα με αναπηρία και σε άτομα με μειωμένη κινητικότητα. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά. Η Επιτροπή δημοσιεύει στο Διαδίκτυο κατάλογο των καθορισμένων τερματικών σταθμών λεωφορείων και πούλμαν.

Άρθρο 13

Δικαίωμα παροχής συνδρομής σε καθορισμένους τερματικούς σταθμούς και επί λεωφορείων και πούλμαν

1. Με την επιφύλαξη των συνθηκών πρόσβασης του άρθρου 11 παράγραφος 1, οι μεταφορείς και οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών παρέχουν στους καθορισμένους από τα κράτη μέλη τερματικούς σταθμούς, στο πλαίσιο των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιότητάς τους, δωρεάν συνδρομή που καθορίζεται στο παράρτημα I μέρος α) στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα.

2. Με την επιφύλαξη των συνθηκών πρόσβασης του άρθρου 11 παράγραφος 1, οι μεταφορείς παρέχουν επί των λεωφορείων και πούλμαν δωρεάν συνδρομή που καθορίζεται στο παράρτημα I μέρος β) στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα.

Άρθρο 14

Όροι παροχής της συνδρομής

1. Οι μεταφορείς και οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών συνεργάζονται για την παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα, εφόσον:

α) οι μεταφορείς, οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών, τα ταξιδιωτικά γραφεία ή οι διοργανωτές ταξιδίων έχουν ειδοποιηθεί ότι το άτομο χρήζει συνδρομής, το αργότερο δύο εργάσιμες ημέρες πριν από τη στιγμή που απαιτείται η συνδρομή· και

β) το ενδιαφερόμενο άτομο παρουσιαστεί στο καθορισμένο σημείο:

i) την ώρα που έχει προκαθοριστεί από τον μεταφορέα, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 60 λεπτά πριν από τη γνωστοποιημένη ώρα αναχώρησης· ή

ii) εάν δεν έχει οριστεί ώρα, το αργότερο 30 λεπτά πριν από τη γνωστοποιημένη ώρα αναχώρησης.

2. Επιπλέον της παραγράφου 1, άτομα με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα κοινοποιούν στο μεταφορέα, το ταξιδιωτικό γραφείο ή το διοργανωτή ταξιδίων, κατά τη στιγμή της κράτησης ή προαγοράς του εισιτηρίου, τις ειδικές τους ανάγκες όσον αφορά

το κάθισμα, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάγκη είναι γνωστή εκείνη τη στιγμή.

3. Οι μεταφορείς, οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών, τα ταξιδιωτικά γραφεία και οι διοργανωτές ταξιδίων λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για τη διευκόλυνση της παραλαβής ειδοποιήσεων που αποστέλλουν τα άτομα με αναπηρία ή τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα σχετικά με την απαιτούμενη συνδρομή. Η υποχρέωση αυτή ισχύει σε όλους τους καθορισμένους τερματικούς σταθμούς και τα σημεία πώλησης, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης από τηλεφώνου ή μέσω του διαδικτύου.

4. Εάν δεν υπάρξει σχετική ειδοποίηση σύμφωνα με τις παραγράφους 1, στοιχείο α), και 2, οι μεταφορείς, οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών, τα ταξιδιωτικά γραφεία και οι διοργανωτές ταξιδίων καταβάλλουν κάθε εύλογη προσπάθεια για να εξασφαλίσουν ότι παρέχεται συνδρομή, κατά τρόπον ώστε το άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα να είναι σε θέση να επιβιβαστεί κατά την αναχώρηση, να μετεπιβιβαστεί στην ανταπόκριση ή να αποβιβαστεί κατά την άφιξη της γραμμής για την οποία αγόρασε εισιτήριο.

5. Οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών ορίζουν ένα σημείο εντός ή εκτός των τερματικών σταθμών, όπου τα άτομα με αναπηρία ή τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα μπορούν να γνωστοποιούν την άφιξή τους και να ζητούν συνδρομή. Τα σημεία αυτά επισημαίνονται ευκρινώς και παρέχουν βασικές πληροφορίες για τον τερματικό σταθμό και την παρεχόμενη συνδρομή, σε προσιτή μορφή.

Άρθρο 15

Διαβίβαση πληροφοριών σε τρίτους

Όταν ταξιδιωτικά γραφεία ή διοργανωτές ταξιδίων λαμβάνουν κοινοποίηση κατά το άρθρο 14 παράγραφος 1, στοιχείο α), διαβιβάζουν, κατά τις κανονικές ώρες λειτουργίας των γραφείων τους, την πληροφορία στον μεταφορέα ή τον φορέα διαχείρισης του τερματικού σταθμού το συντομότερο δυνατόν.

Άρθρο 16

Κατάρτιση και οδηγίες

1. Οι μεταφορείς και, ενδεχομένως, οι φορείς διαχείρισης τερματικού σταθμού θεσπίζουν διαδικασίες κατάρτισης σε θέματα αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων οδηγιών, και μεριμνούν ώστε:

α) τα μέλη του προσωπικού τους, εκτός από τους οδηγούς, περιλαμβανομένων των απασχολούμενων από τυχόν άλλα μέρη εκτέλεσης της σύμβασης, τα οποία παρέχουν άμεση συνδρομή σε άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα, να λαμβάνουν εκπαίδευση ή οδηγίες, όπως περιγράφεται στο παράρτημα II, μέρος α) και β)· και

β) τα μέλη του προσωπικού τους, περιλαμβανομένων των οδηγών, τα οποία έχουν άμεση επαφή με το ταξιδιωτικό κοινό ή με ζητήματα που αφορούν το ταξιδιωτικό κοινό, να λαμβάνουν εκπαίδευση ή οδηγίες, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα II, μέρος α).

2. Κάθε κράτος μέλος μπορεί για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη από ... (*) να χορηγήσει εξαίρεση από την εφαρμογή της παραγράφου 1 στοιχείο β) όσον αφορά την κατάρτιση των οδηγών.

(*) Παρεμβάλλεται η ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 17

Αποζημίωση για αναπηρικά αμαξίδια και λοιπό εξοπλισμό μετακίνησης

1. Οι μεταφορείς και οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών ευθύνονται για απώλεια ή φθορά αναπηρικών αμαξιδίων, άλλου εξοπλισμού μετακίνησης ή βοηθητικού εξοπλισμού, που συμβαίνει κατά την παροχή συνδρομής. Για την απώλεια ή φθορά καταβάλλεται αποζημίωση από τον μεταφορέα ή τον φορέα διαχείρισης τερματικού σταθμού που είναι υπεύθυνος για την εν λόγω απώλεια ή φθορά.

2. Η αποζημίωση κατά την παράγραφο 1 ισούται με τη δαπάνη αντικατάστασης ή επισκευής του εξοπλισμού που απωλέσθηκε ή υπέστη φθορά.

3. Εφόσον απαιτείται, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια να παρασχεθεί ταχέως εξοπλισμός ή συσκευή για προσωρινή αντικατάσταση. Τα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των αναπηρικών αμαξιδίων και άλλου εξοπλισμού μετακίνησης ή βοηθητικού εξοπλισμού είναι ει δυνατόν παρεμφερή με τα χαρακτηριστικά αυτών που απωλέσθησαν ή υπέστησαν φθορά.

Άρθρο 18

Εξαιρέσεις

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2 παράγραφος 4, τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν τις τακτικές γραμμές εσωτερικού από την εφαρμογή όλων ή ορισμένων από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζουν ότι το επίπεδο προστασίας των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα δυνάμει των εθνικών κανόνων τους είναι τουλάχιστον ίδιο με το επίπεδο που προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό.

2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τις εξαιρέσεις που χορηγούνται δυνάμει της παραγράφου 1. Η Επιτροπή δρα αναλόγως εφόσον θεωρηθεί ότι τυχόν εξαίρεση δεν συνάδει προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Το αργότερο στις ... (*) η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για τις εξαιρέσεις που χορηγήθηκαν δυνάμει της παραγράφου 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΑΤΑΙΩΣΗΣ Ή ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

Άρθρο 19

Συνέχιση του ταξιδιού, μεταφορά με άλλο δρομολόγιο και επιστροφή χρημάτων

1. Όταν ο μεταφορέας αναμένει ευλόγως ότι μια τακτική γραμμή θα ματαιωθεί ή θα καθυστερήσει να αναχωρήσει από τερματικό σταθμό για περισσότερο από 120 λεπτά, προσφέρει αμέσως στον επιβάτη τη δυνατότητα να επιλέξει:

- α) συνέχιση του ταξιδιού ή μεταφορά με άλλο δρομολόγιο στον τελικό προορισμό, υπό εφάμιλλες συνθήκες μεταφοράς, όπως ορίζεται στη σύμβαση μεταφοράς, το ταχύτερο δυνατόν·
- β) επιστροφή του αντίτιμου του εισιτηρίου και, εάν συντρέχει περίπτωση, δωρεάν υπηρεσία επιστροφής με λεωφορείο ή πούλμαν στο αρχικό σημείο αναχώρησης, όπως ορίζεται στη σύμβαση μεταφοράς, το ταχύτερο δυνατόν.

(*) ΕΕ: παρεμβάλλεται η ημερομηνία δύο έτη από την ημερομηνία της θέσης σε εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

2. Όταν τακτική γραμμή ακυρώνεται ή καθυστερεί να αναχωρήσει από στάση λεωφορείου για περισσότερα των 120 λεπτών, οι επιβάτες έχουν το δικαίωμα ανάλογης συνέχισης του ταξιδιού ή μεταφοράς με άλλο δρομολόγιο ή επιστροφής του αντίτιμου του εισιτηρίου εκ μέρους του μεταφορέα.

3. Η επιστροφή του αντίτιμου του εισιτηρίου κατά τις παραγράφους 1, στοιχείο β), και 2 πρέπει να γίνεται εντός 14 ημερών από την παροχή της δυνατότητας αυτής ή από την παραλαβή του σχετικού αιτήματος. Η πληρωμή καλύπτει το πλήρες αντίτιμο του εισιτηρίου στην τιμή που αγοράστηκε, για το μέρος ή τα μέρη του ταξιδιού που δεν πραγματοποιήθηκαν και για το μέρος ή τα μέρη του ταξιδιού που ήδη πραγματοποιήθηκαν, εάν το ταξίδι δεν εξυπηρετεί πλέον κανέναν σκοπό σε σχέση με το αρχικό ταξιδιωτικό σχέδιο του επιβάτη. Όσον αφορά τις ταξιδιωτικές κάρτες ή τα εισιτήρια απεριόριστων διαδρομών, η πληρωμή πρέπει να ισούται με το ανάλογο τμήμα του συνολικού κόστους της κάρτας ή του εισιτηρίου. Η πληρωμή γίνεται σε μετρητά, εκτός εάν ο επιβάτης δεχθεί την επιστροφή χρημάτων με άλλη μορφή.

Άρθρο 20

Ενημέρωση

1. Σε περίπτωση ματαιώσης ή καθυστερημένης αναχώρησης τακτικής γραμμής, ο μεταφορέας ή, κατά περίπτωση, ο φορέας διαχείρισης του τερματικού σταθμού, ενημερώνει τους επιβάτες που αναχωρούν από τερματικούς σταθμούς για την κατάσταση το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο 30 λεπτά μετά την προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης, καθώς και για την εκτιμώμενη ώρα αναχώρησης αμέσως μόλις έχει στη διάθεσή του σχετική πληροφορία.

2. Εάν οι επιβάτες χάσουν γραμμή ανταπόκρισης, σύμφωνα με το ωράριο, λόγω ματαιώσης ή καθυστερημένης αναχώρησης, ο μεταφορέας ή, κατά περίπτωση, ο φορέας διαχείρισης του τερματικού σταθμού καταβάλλει εύλογες προσπάθειες να ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους επιβάτες σχετικά με εναλλακτικές ανταποκρίσεις.

3. Ο μεταφορέας ή, κατά περίπτωση, ο φορέας διαχείρισης του τερματικού σταθμού μεριμνά ώστε τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα να λαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 σε προσιτή μορφή.

Άρθρο 21

Συνδρομή σε περίπτωση ματαιώσης ή καθυστερημένης αναχώρησης

Για ταξίδι του οποίου η προγραμματισμένη διάρκεια υπερβαίνει τις τρεις ώρες, ο μεταφορέας σε περίπτωση ματαιώσης ή καθυστερημένης άνω των δύο ωρών αναχώρησης από τερματικό σταθμό, προσφέρει δωρεάν στον επιβάτη:

- α) ελαφρά γεύματα, γεύματα και αναψυκτικά ανάλογα με τον χρόνο αναμονής ή καθυστέρησης, εάν είναι διαθέσιμα επί του λεωφορείου ή στον τερματικό σταθμό ή μπορούν να εξασφαλισθούν ευλόγως,
- β) συνδρομή για την εξεύρεση ξενοδοχειακού ή άλλου καταλύματος καθώς και συνδρομή για την εξασφάλιση μεταφοράς μεταξύ του τερματικού σταθμού και του τόπου καταλύματος εφόσον απαιτούνται μία ή περισσότερες διανυκτερεύσεις.

Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ο μεταφορέας δίδει ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, καθώς και των συνοδών τους.

Άρθρο 22

Περαιτέρω αξιώσεις

Καμία διάταξη του παρόντος κεφαλαίου δεν θίγει το δικαίωμα των επιβατών να αξιώνουν αποζημίωση βάσει του εθνικού δικαίου ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, για ζημία που προκύπτει από ακύρωση ή καθυστέρηση τακτικών γραμμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

Άρθρο 23

Δικαίωμα σε ταξιδιωτικές πληροφορίες

Οι μεταφορείς και οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών, στο πλαίσιο των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιότητάς τους, παρέχουν στους επιβάτες επαρκείς πληροφορίες, καθ' όλη τη διάρκεια του ταξιδιού. Ει δυνατόν, οι πληροφορίες αυτές παρέχονται σε προσιτή μορφή εφόσον ζητηθεί.

Άρθρο 24

Ενημέρωση για τα δικαιώματα των επιβατών

1. Οι μεταφορείς και οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών μερμούν, στο πλαίσιο των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιότητάς τους, ώστε οι επιβάτες να διαθέτουν κατάλληλες και κατανοητές πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα που έχουν δυνάμει του παρόντος κανονισμού, το αργότερο κατά την αναχώρηση. Οι πληροφορίες παρέχονται στους τερματικούς σταθμούς και, ανάλογα με την περίπτωση, στο διαδίκτυο. Εφόσον ζητηθούν πληροφορίες από άτομο με αναπηρία ή άτομο με μειωμένη κινητικότητα παρέχονται σε προσιτή μορφή. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα στοιχεία επικοινωνίας του φορέα ή των φορέων ελέγχου της εφαρμογής, οι οποίοι ορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1.

2. Προκειμένου να συμμορφωθούν προς αυτή την υποχρέωση πληροφόρησης κατά την παράγραφο 1, οι μεταφορείς και οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών μπορούν να χρησιμοποιούν περιληψη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού την οποία ετοιμάζει η Επιτροπή σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη θέτει στη διάθεσή τους.

Άρθρο 25

Καταγγελίες

Οι μεταφορείς δημιουργούν ή διαθέτουν ήδη μηχανισμό διεκπεραίωσης των καταγγελιών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κατά τα άρθρα 4, 8 και 9 έως 24.

Άρθρο 26

Υποβολή καταγγελιών

Εάν ένας επιβάτης που καλύπτεται από τον παρόντα κανονισμό επιθυμεί να υποβάλει καταγγελία στον μεταφορέα όσον αφορά τα άρθρα 4, 8 και 9 έως 24, οφείλει να το πράξει εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία παρασχεθήκε ή θα έπρεπε να έχει παρασχεθεί η υπηρεσία τακτικής γραμμής. Εντός μηνός από την

παραλαβή της καταγγελίας, ο μεταφορέας ενημερώνει τον επιβάτη ότι η καταγγελία του εκρίθη βάσιμη, απερίφθη ή εξετάζεται ακόμη. Η προθεσμία τελικής απάντησης δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες από την ημερομηνία παραλαβής της καταγγελίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 27

Εθνικοί φορείς ελέγχου της εφαρμογής

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν ή περισσότερους νέους ή υφιστάμενους φορείς υπεύθυνους για την επιβολή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τις τακτικές γραμμές από σημεία που βρίσκονται στο έδαφός του και τις τακτικές γραμμές από τρίτες χώρες προς αυτά τα σημεία. Κάθε φορέας λαμβάνει όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τον παρόντα κανονισμό.

Κάθε φορέας είναι ανεξάρτητος από τους μεταφορείς, τους διοργανωτές ταξιδιών και τους φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών όσον αφορά την οργάνωση, τη χρηματοδότηση, τη νομική διάρθρωση και τη λήψη των αποφάσεων.

2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τον οριζόμενο σύμφωνα με το παρόν άρθρο φορέα ή φορείς.

3. Κάθε επιβάτης δύναται να υποβάλει καταγγελία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, στον αρμόδιο φορέα που ορίζεται δυνάμει της παραγράφου 1 ή σε οποιονδήποτε άλλον αρμόδιο φορέα οριζόμενο από κράτος μέλος, για παραβίαση διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

Κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει:

- α) ότι ο επιβάτης, ως πρώτο βήμα, πρέπει να υποβάλει στον μεταφορέα καταγγελία κατά τα άρθρα 4, 8 και 9 έως 24 ή/και
- β) ότι ο εθνικός φορέας ελέγχου της εφαρμογής ή κάθε άλλος φορέας που ορίζεται από το κράτος μέλος ενεργεί ως δευτεροβάθμιο όργανο για καταγγελίες που δεν επιλύθηκαν δυνάμει του άρθρου 26.

Άρθρο 28

Έκθεση ελέγχου της εφαρμογής

Μέχρι την 1η Ιουνίου ... (*) και στη συνέχεια κάθε δύο έτη, οι φορείς ελέγχου της εφαρμογής, που ορίζονται βάσει του άρθρου 27 παράγραφος 1, δημοσιεύουν έκθεση των δραστηριοτήτων τους κατά τα προηγούμενα δύο ημερολογιακά έτη, η οποία περιέχει, μεταξύ άλλων, περιγραφή των ενεργειών στις οποίες προέβησαν προκειμένου να εφαρμόσουν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και στατιστικές σχετικά με καταγγελίες και κυρώσεις που επιβλήθηκαν.

Άρθρο 29

Συνεργασία των φορέων ελέγχου της εφαρμογής

Οι εθνικοί φορείς στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 27 παράγραφος 1 ανταλλάσσουν, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες τους και σχετικά με τις αρχές και πρακτικές που διέπουν τη λήψη των αποφάσεών τους. Στο έργο τους αυτό επικουρούνται από την Επιτροπή.

(*) Παρεμβάλλεται η ημερομηνία δύο έτη από την ημερομηνία της θέσης σε εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 30

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες σχετικά με τις επιβλητέες κυρώσεις σε περιπτώσεις παράβασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσουν την επιβολή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και μέτρα στην Επιτροπή εντός ... (*) και της κοινοποιούν αμελλητί κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 31

Έκθεση

Το αργότερο ... (**), η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη λειτουργία και τα αποτελέσματα του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση συνοδεύεται από τις τυχόν αναγκαίες νομοθετικές προτάσεις για τη λεπτομερέστερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού ή την τροποποίησή του.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

....

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

...

Άρθρο 32

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004

Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«18. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.: .../2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ... για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν (*).

(*) ΕΕ ...».

Άρθρο 33

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την ... (**).

Άρθρο 34

Δημοσίευση

Ο παρών κανονισμός δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

...

(*) Παρεμβάλλεται η ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(**) Παρεμβάλλεται η ημερομηνία τρία χρόνια μετά την ημερομηνία θέσης σε εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

(***) Παρεμβάλλεται η ημερομηνία δύο χρόνια μετά την ημερομηνία δημοσίευσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Συνδρομή παρεχόμενη στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα**α) Παροχή συνδρομής σε τερματικούς σταθμούς**

Συνδρομή και διευθετήσεις ούτως ώστε τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα να μπορούν:

- να γνωστοποιούν την άφιξή τους στον τερματικό σταθμό και να ζητούν συνδρομή σε καθορισμένα σημεία·
- να μεταβαίνουν από το καθορισμένο σημείο στη θυρίδα ελέγχου εισιτηρίων, στην αίθουσα αναμονής και στον χώρο επιβίβασης·
- να επιβιβάζονται στο όχημα, με ανελκυστήρες, αναπηρικά αμαξίδια ή άλλη απαιτούμενη συνδρομή, ανάλογα με την περίπτωση·
- να φορτώνουν τις αποσκευές τους·
- να παραλαμβάνουν τις αποσκευές τους·
- να αποβιβάζονται από το όχημα·
- να μεταφέρουν σκύλο συνοδείας στο λεωφορείο ή το πούλμαν·
- να μεταβαίνουν στο κάθισμά τους·

β) Παροχή συνδρομής επί των οχημάτων

Συνδρομή και διευθετήσεις ούτως ώστε τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα να μπορούν:

- να λαμβάνουν βασικές πληροφορίες για το ταξίδι, σε προσιτή μορφή, εφόσον ζητηθούν από τον επιβάτη,
- να επιβιβάζονται / αποβιβάζονται κατά τις στάσεις της διαδρομής, εάν υπάρχει άλλο προσωπικό πέραν του οδηγού επί του οχήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κατάρτιση σε θέματα αναπηρίας**α) Κατάρτιση για την ευαισθητοποίηση σε θέματα αναπηρίας**

Η κατάρτιση του προσωπικού που έχει άμεση επαφή με το ταξιδιωτικό κοινό περιλαμβάνει:

- ευαισθητοποίηση και κατάλληλη ανταπόκριση σε επιβάτες με σωματικές, αισθητήριες (ακοής και όρασης), μη εμφανείς αναπηρίες ή μαθησιακές δυσκολίες, που συμπεριλαμβάνει τη δυνατότητα διάκρισης των διαφόρων ικανοτήτων των ατόμων που ενδέχεται να έχουν μειωμένη κινητικότητα, αίσθηση προσανατολισμού ή δυνατότητα επικοινωνίας·
- τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, στα οποία περιλαμβάνονται τα συμπεριφορικά, περιβαλλοντικά/φυσικά και οργανωτικά εμπόδια·
- αναγνωρισμένους σκύλους συνοδείας, περιλαμβανομένου του ρόλου και των αναγκών του σκύλου συνοδείας·
- αντιμετώπιση απρόοπτων περιστατικών·
- διαπροσωπικές ικανότητες και μεθόδους επικοινωνίας με κωφούς και άτομα με προβλήματα ακοής, όρασης, λόγου και άτομα με μαθησιακές δυσκολίες·
- τρόπους χειρισμού αναπηρικών αμαξιδίων και λοιπών βοηθητικών μέσων κινητικότητας, ούτως ώστε να αποφεύγονται ζημιές (για όλο το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τη μεταφορά αποσκευών, ενδεχομένως).

β) Κατάρτιση για την παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία

Η κατάρτιση του προσωπικού που παρέχει άμεση συνδρομή σε άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα περιλαμβάνει:

- τρόπους βοήθειας των χρηστών αναπηρικών αμαξιδίων για να καθήσουν στο αναπηρικό αμαξίδιο ή να σηκωθούν από αυτό·
- ικανότητες παροχής συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα που ταξιδεύουν με αναγνωρισμένο σκύλο συνοδείας, περιλαμβανομένου του ρόλου και των αναγκών αυτών των σκύλων·
- τεχνικές για τη συνοδεία ατόμων με προβλήματα όρασης, και για τη μεταχείριση και μεταφορά σκύλων συνοδείας·
- κατανόηση των ειδών εξοπλισμού που μπορεί να βοηθήσει τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, και γνώσεις χειρισμού αυτού του εξοπλισμού·
- τη χρήση του χρησιμοποιούμενου βοηθητικού εξοπλισμού επιβίβασης και αποβίβασης, καθώς και γνώση των κατάλληλων διαδικασιών συνδρομής κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση, που εγγυώνται την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα·
- κατανόηση της ανάγκης για αξιόπιστη και επαγγελματική βοήθεια. Επίσης, επίγνωση του ενδεχομένου να αισθανθούν ευάλωτοι ορισμένοι επιβάτες με αναπηρία κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, λόγω της εξάρτησής τους από την παρεχόμενη βοήθεια·
- γνώσεις πρώτων βοηθειών.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 4 Δεκεμβρίου 2008, η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών ⁽¹⁾.

Στις 23 Απριλίου 2009 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο γνωμοδότησε σε πρώτη ανάγνωση ⁽²⁾.

Στις 17 Δεκεμβρίου 2009 το Συμβούλιο κατέληξε σε πολιτική συμφωνία για το σχέδιο κανονισμού. Μετά την οριστική διατύπωση του κειμένου από τους Γλωσσομαθείς Νομικούς το Συμβούλιο καθόρισε την θέση του σε πρώτη ανάγνωση στις 11 Μαρτίου 2010, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, όπως ορίζεται στο άρθρο 204 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά τις εργασίες του το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής. Η Επιτροπή των Περιφερειών αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει.

II. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

1. Γενικά

Η πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν αποτελεί μέρος της γενικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διασφάλιση ισότιμης μεταχείρισης των επιβατών, ανεξαρτήτως του τρόπου μεταφοράς που έχουν επιλέξει για το ταξίδι τους. Παρεμφερής νομοθεσία έχει θεσπισθεί ήδη για τους επιβάτες που ταξιδεύουν αεροπορικώς ⁽³⁾ ή σιδηροδρομικώς ⁽⁴⁾. Περιλαμβάνει διατάξεις περί ευθύνης σε περίπτωση θανάτου ή τραυματισμού επιβατών και απώλειας ή ζημίας στις αποσκευές τους, αυτόματες λύσεις σε περίπτωση διακοπής του ταξιδιού, επεξεργασία των καταγγελιών και μέσα προσφυγής, ενημέρωση των επιβατών και άλλες πρωτοβουλίες. Επιπλέον, θεσπίζει κανόνες για την ενημέρωση και την παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα (ΑΜΚ).

Μολονότι το Συμβούλιο συμφώνησε με την Επιτροπή όσον αφορά το στόχο της πρότασης, η προσέγγιση που ακολούθησε το Συμβούλιο περιλάμβανε σημαντικές προσαρμογές της αρχικής πρότασης. Αρκετές από τις προταθείσες διατάξεις κρίθηκαν μη αποδεκτές επειδή επέβαλλαν υπερβολικά επαχθείς διοικητικές επιβαρύνσεις και συνακόλουθες δαπάνες στους μεταφορείς και στις εθνικές διοικήσεις χωρίς να προσφέρουν κάποιο πρόσθετο πλεονέκτημα στους επιβάτες, γεγονός που θα αντιστάθμιζε τις δυσκολίες. Άλλες αναδιατυπώθηκαν λαμβανομένων υπόψη των διάφορων νομοθεσιών των κρατών μελών, για λόγους αποφυγής της σύγκρουσης μεταξύ του παρόντος σχεδίου κανονισμού και του ισχύοντος εθνικού και ευρωπαϊκού δικαίου. Άλλες διατάξεις τέλος αναδιατυπώθηκαν προκειμένου να απλουστευθεί και να αποσαφηνισθεί ο κανονισμός.

Λόγω της προσέγγισης αυτής, η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση τροποποιεί ως κάποιο βαθμό την αρχική πρόταση της Επιτροπής, αναδιατυπώνοντας και διαγράφοντας διάφορες διατάξεις του κειμένου. Αυτό σημαίνει ότι καμία από τις τροπολογίες που περιέχονται στη γνώμη πρώτης ανάγνωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και αφορούν τις εν λόγω διαγραφείσες διατάξεις δεν έγινε δεκτή από το Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο αναζητεί ισόρροπη λύση που να λαμβάνει υπόψη τα δικαιώματα των επιβατών καθώς και την ανάγκη εξασφάλισης της οικονομικής βιωσιμότητας του κλάδου εκμετάλλευσης λεωφορείων και πούλμαν, που αποτελείται κυρίως από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, και κατά συνέπεια ενσωμάτωσε την τροπολογία αριθ. 3 του ΕΚ στη θέση του σε πρώτη ανάγνωση.

⁽¹⁾ Έγγρ. 16933/08.

⁽²⁾ Α6-0209/2009.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Φεβρουαρίου 2004 για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91, ΕΕ L 46, 17.2.2004, σ. 1, και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς, ΕΕ L 204, 26.7.2006, σ. 1.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών, ΕΕ L 315, 3.12.2007, σ. 14.

2. Βασικά θέματα πολιτικής

i) Πεδίο εφαρμογής

Στην αρχική πρόταση της Επιτροπής ο κανονισμός επρόκειτο να εφαρμοσθεί γενικά στις τακτικές γραμμές μεταφοράς επιβατών από επιχειρήσεις λεωφορείων ή/και πούλμαν. Τα κράτη μέλη μπορούσαν να εξαιρούν τις αστικές, προαστιακές και περιφερειακές γραμμές που καλύπτονταν από συμβάσεις δημόσιας υπηρεσίας μόνον εφόσον οι εν λόγω συμβάσεις διασφάλιζαν συγκρίσιμο επίπεδο δικαιωμάτων των επιβατών με το απαιτούμενο στον παρόντα κανονισμό. Επιπλέον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εισήγαγε μια τροπολογία που θα επέτρεπε στα κράτη μέλη, υπό την προαναφερόμενη προϋπόθεση, να εξαιρούν από το πεδίο εφαρμογής τις αστικές και προαστιακές μεταφορές αλλά όχι και τις περιφερειακές μεταφορές.

Το Συμβούλιο δεν ήταν σε θέση να δεχθεί το πεδίο εφαρμογής όπως είχε προταθεί από την Επιτροπή ούτε τις σχετικές τροπολογίες του ΕΚ (τροπολογίες αριθ. 1, 2 και 81), κρίνοντας ότι οι αστικές, προαστιακές και περιφερειακές μεταφορές εμπίπτουν στο πλαίσιο της επικουρικότητας.

Η υπαγωγή των περιφερειακών μεταφορών στο πεδίο εφαρμογής, όπως πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θα μπορούσε να θέσει προβλήματα τόσο στους επιβάτες όσο και στον κλάδο. Στις μεγάλες αστικές ζώνες οι εταιρείες συνήθως εκμεταλλεύονται ολόκληρο δίκτυο μεταφορών, που περιλαμβάνει λεωφορειακές γραμμές, γραμμές μετρό, τοπικά τρένα και γραμμές τραμ. Όλες αυτές οι γραμμές έχουν συχνά αστικό, προαστιακό και περιφερειακό χαρακτήρα. Ο περιορισμός της εξαίρεσης στις αστικές και προαστιακές γραμμές θα σήμαινε ότι μέρη των δικτύων αυτών θα διέπονταν από κανόνες σχεδιασμένους για υπεραστικές διαδρομές. Οι εταιρείες που εκμεταλλεύονται τα δίκτυα αυτά θα έπρεπε συνεπώς, στο πλαίσιο ενός και μόνο δικτύου, να εφαρμόζουν διάφορα συστήματα αποζημίωσης, μερικά από τα οποία δεν αρμόζουν πραγματικά στο συγκεκριμένο είδος μεταφορών. Το στοιχείο αυτό θα προκαλούσε επίσης σύγχυση στους επιβάτες των εν λόγω δικτύων, που δεν θα μπορούσαν να διακρίνουν εύκολα ποιοι κανόνες θα έπρεπε να εφαρμοσθούν στην πράξη.

Επιπλέον, δεδομένου ότι προβλέπεται δυνατότητα εξαίρεσης των περιφερειακών σιδηροδρομικών γραμμών στον ισχύοντα κανονισμό για τα δικαιώματα των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών, η μη ύπαρξη αντίστοιχης διάταξης στον κανονισμό για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων θα μπορούσε να οδηγήσει σε στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ των δύο κλάδων. Εξάλλου οι λεωφορειακές και σιδηροδρομικές γραμμές συχνά χρησιμοποιούνται εναλλακτικά από τους επιβάτες.

Κατά συνέπεια το Συμβούλιο δεν ήταν σε θέση να δεχθεί τις τροπολογίες του ΕΚ όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής. Το Συμβούλιο προτείνει λοιπόν να ισχύει το σχέδιο κανονισμού για τους επιβάτες που ταξιδεύουν με εθνικές και διεθνείς τακτικές γραμμές, αλλά με δυνατότητα σε εθνικό επίπεδο να εξαιρούνται οι αστικές, προαστιακές και περιφερειακές τακτικές γραμμές. Επιπλέον το Συμβούλιο εισάγει μια διάταξη που εξασφαλίζει την εφαρμογή ορισμένων βασικών δικαιωμάτων σε όλες ανεξαιρέτως τις υπηρεσίες μεταφορών με λεωφορεία και πούλμαν (δηλ. συμβατικών όρων που δεν δημιουργούν διακρίσεις και κόμιστρα και δικαίωμα μεταφοράς για τα άτομα με αναπηρία ή τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα καθώς και σχετικές παρεκκλίσεις).

Τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν εξαίρεση από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, για μέγιστο χρονικό διάστημα πέντε ετών που μπορεί να ανανεωθεί δις, σε τακτικές γραμμές εσωτερικού. Επιπλέον τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν, για μέγιστο χρονικό διάστημα πέντε ετών, ανανεώσιμη εξαίρεση από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού για συγκεκριμένες τακτικές γραμμές, εφόσον σημαντικό μέρος τους, συμπεριλαμβανομένης τουλάχιστον μιας προγραμματισμένης στάσης, πραγματοποιείται εκτός της Ένωσης.

Επιπλέον, σε σχέση με το πεδίο εφαρμογής, μια ειδική διάταξη ορίζει ότι τα κράτη μέλη που μπορούν να εξασφαλίσουν ότι το επίπεδο προστασίας των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα δυνάμει των εθνικών κανόνων τους είναι τουλάχιστον ίδιο με το επίπεδο που προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό δικαιούνται να διατηρούν πλήρως τους εθνικούς τους κανόνες.

ii) Αλλαγές της υποδομής

Όσον αφορά την υποδομή, το Συμβούλιο είναι πρόθυμο να ενθαρρύνει και να στηρίξει οποιαδήποτε πρωτοβουλία σχετικά με νέο εξοπλισμό και υποδομή που πρέπει να αποκτηθεί ή να κατασκευασθεί βάσει των αναγκών των ατόμων με αναπηρία και των ΑΜΚ, όπως ορίζεται σαφώς σε αιτιολογική παράγραφο. Ωστόσο ο παρών κανονισμός εντάσσεται στο πλαίσιο της νομοθεσίας περί προστασίας των καταναλωτών και συνεπώς δεν μπορεί να επιβάλλει στους μεταφορείς τεχνικές απαιτήσεις σύμφωνα με τις οποίες θα πρέπει να τροποποιήσουν ή να αντικαταστήσουν τα οχήματα ή την υποδομή και τον εξοπλισμό στους τερματικούς σταθμούς. Κατά συνέπεια δεν μπορεί να γίνει δεκτή καμία από τις τροπολογίες του ΕΚ όσον αφορά αλλαγές της υποδομής (τροπολογίες 6 έως 10).

iii) Αποζημίωση και παροχή συνδρομής σε περίπτωση ατυχήματος

Η πρόταση της Επιτροπής καθορίζει τους κανόνες περί ευθύνης των επιχειρήσεων λεωφορείων ή/και πούλμαν έναντι των επιβατών και των αποσκευών τους. Οι επιβάτες θα προστατεύονταν με εναρμονισμένους κανόνες περί ευθύνης των επιχειρήσεων λεωφορείων ή/και πούλμαν. Για φθορές μη υπερβαίνουσες τα 220 000 EUR, η επιχείρηση λεωφορείων ή/και πούλμαν θα πρέπει να υπέχει αντικειμενική ευθύνη, δηλ. να μη διαθέτει δυνατότητα αποκλεισμού της ευθύνης της με το να αποδείξει ότι το ατύχημα δεν προκλήθηκε από δικό της πταίσμα. Για φθορές που υπερβαίνουν τις 220 000 EUR, η ευθύνη θα βασιζόταν σε πταίσμα (υποκειμενική ευθύνη), αλλά χωρίς περιορισμό. Οι επιβάτες που υφίστανται ατύχημα θα δικαιούνταν προκαταβολή, προκειμένου να αντεπεξέλθουν στις οικονομικές δυσχέρειες που θα αντιμετώπιζαν ενδεχομένως οι ίδιοι ή οι οικογένειές τους, συνεπεία θανάτου ή τραυματισμού.

Ωστόσο, τα ισχύοντα συστήματα ευθύνης στα κράτη μέλη παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές όσον αφορά το έρεισμα της ευθύνης (απεριόριστη αντικειμενική ευθύνη, αντικειμενική ευθύνη με εξαιρέσεις ανωτέρας βίας και υποκειμενική ευθύνη) και δεν μπορούν να συμφιλιωθούν. Επιπλέον η νομοθεσία στα διάφορα κράτη μέλη βασίζεται εν μέρει στην οδηγία 2009/103/EK σχετικά με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων και τον έλεγχο της αποχρέωσης προς ασφάλιση της ευθύνης αυτής («οδηγία ασφάλισης αυτοκινήτων») και εν μέρει στο εθνικό δίκαιο που υπερβαίνει το δίκαιο της ΕΕ. Τα κείμενα αυτά ρυθμίζουν ήδη την ευθύνη των επιβατών λεωφορείων και είναι βασικό να αποφευχθούν οι συγκρούσεις μεταξύ του παρόντος κειμένου και της προαναφερόμενης «οδηγίας ασφάλισης αυτοκινήτων».

Ως εκ τούτου το Συμβούλιο υιοθέτησε προσέγγιση που στηρίζεται στο ισχύον σύστημα, προσθέτοντας ταυτοχρόνως ορισμένα βασικά στοιχεία εναρμόνισης. Προτείνεται ελάχιστο κατώτατο όριο ανά επιβάτη και ανά δέμα αποσκευών: 220 000 EUR ανά επιβάτη σε περίπτωση θανάτου ή τραυματισμού· σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς αποσκευών, 500 EUR για τις αστικές, προαστιακές και περιφερειακές γραμμές και 1 200 EUR για άλλες τακτικές γραμμές. Κατά τον τρόπο αυτό θα ευθυγραμμίζονταν η αποζημίωση για αποσκευές με τις αντίστοιχες διατάξεις του «κανονισμού σιδηροδρόμων», λαμβανομένων ταυτοχρόνως υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των αστικών, προαστιακών και περιφερειακών μεταφορών. Όσον αφορά τα αναπηρικά αμαξίδια, τον άλλο εξοπλισμό μετακίνησης ή βοηθητικό εξοπλισμό, το κείμενο του Συμβουλίου προβλέπει αποζημίωση στο ακέραιο και όχι τη μεταχείριση των συνηθισμένων αποσκευών, ακόμη και όταν προκαλούνται φθορές κατά την παροχή συνδρομής (κατά το πνεύμα της τροπολογίας αριθ. 46 του ΕΚ).

Επιπλέον το κείμενο αναπροσαρμόστηκε ώστε να προβλέπει συνδρομή προς τους επιβάτες για την κάλυψη των άμεσων πρακτικών αναγκών τους μετά το ατύχημα. Τέτοια διάταξη δεν περιλαμβάνεται στην «οδηγία ασφάλισης αυτοκινήτων» και παρουσιάζει πραγματικό όφελος για τους επιβάτες λεωφορείων, ενώ δεν αυξάνει σημαντικά το διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις λεωφορείων ή/και πούλμαν.

Βάσει των ανωτέρω το Συμβούλιο δεν ήταν σε θέση να δεχθεί την προσέγγιση που πρότεινε η Επιτροπή ούτε τις τροπολογίες του ΕΚ σχετικά με την ευθύνη (τροπολογίες αριθ. 18 έως 24).

iv) Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα (ΑΜΚ)

Το Συμβούλιο υποστηρίζει ολόψυχα το στόχο της Επιτροπής να διασφαλίσει ότι τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα θα έχουν εξίσου πρόσβαση στα λεωφορεία και πούλμαν, χωρίς διακρίσεις. Το Συμβούλιο επομένως ακολουθεί την πρόταση της Επιτροπής, τροποποιώντας ορισμένες διατάξεις για να είναι εφικτή η εφαρμογή τους και εισάγοντας ορισμένες απλουστεύσεις και διευκρινίσεις. Όσον αφορά το παρόν κεφάλαιο, το Συμβούλιο ενσωμάτωσε αρκετές τροπολογίες του ΕΚ στο κείμενο, πλήρως, εν μέρει ή κατά το πνεύμα.

Όσον αφορά τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα μεταφοράς, η Επιτροπή είχε προτείνει τη δυνατότητα άρνησης της μεταφοράς ατόμων με αναπηρία, σε συνάρτηση με τις απαιτήσεις ασφάλειας ή το μέγεθος του οχήματος. Το Συμβούλιο επέφερε αρκετές βελτιώσεις, αντικαθιστώντας το «μέγεθος» του οχήματος από το «σχεδιασμό» του και συνεπώς ενσωματώνοντας κατ' ουσία ή κατά το πνεύμα τις τροπολογίες αριθ. 26 και 27 του ΕΚ. Επιπλέον το Συμβούλιο δέχθηκε επίσης την τροπολογία αριθ. 73 όσον αφορά την εναλλακτική λύση που πρέπει να προσφέρεται σε ένα άτομο με αναπηρία ή ΑΜΚ σε περίπτωση άρνησης της επιβίβασής του.

Σύμφωνα με την αρχική πρόταση, ο μεταφορέας θα μπορούσε να απαιτήσει από ένα άτομο με αναπηρία ή άτομο με μειωμένη κινητικότητα να συνοδεύεται από άλλο πρόσωπο, ικανό να παράσχει συνδρομή. Σύμφωνα με τη θέση σε πρώτη ανάγνωση του Συμβουλίου, εάν ο μεταφορέας υποβάλει σχετικό αίτημα όσον αφορά την υπηρεσία μεταφοράς του επιβάτη, το πρόσωπο-συνόδός μεταφέρεται δωρεάν και, εφόσον είναι δυνατόν, τοποθετείται πλάι στο άτομο με αναπηρία ή το ΑΜΚ. Η διάταξη αυτή ενσωματώνει κατ' ουσία την τροπολογία αριθ. 29 του ΕΚ.

Το κείμενο της πρώτης ανάγνωσης του Συμβουλίου προβλέπει συνθήκες πρόσβασης χωρίς διακρίσεις καθώς και γνωστοποίησή τους με κατάλληλη μορφή για τα άτομα με αναπηρίες ή τα ΑΜΚ, ενσωματώνοντας, εν μέρει ή πλήρως, τις τροπολογίες αριθ. 31 και 32. Επιπλέον η Επιτροπή δημοσιεύει στο Διαδίκτυο κατάλογο των τερματικών σταθμών λεωφορείων και πούλμαν που καθορίζουν τα κράτη μέλη για την παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και ΑΜΚ, όπως στην τροπολογία αριθ. 36 του ΕΚ.

Όσον αφορά τη συνδρομή σε άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα, η εν λόγω συνδρομή παρέχεται υπό τον όρο ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ειδοποιεί το μεταφορέα ή το φορέα εκμετάλλευσης το αργότερο δύο εργάσιμες ημέρες νωρίτερα (η Επιτροπή είχε προτείνει 48 ώρες) και είναι παρόν στο καθορισμένο σημείο τουλάχιστον 60 λεπτά πριν από τη δημοσιευμένη ώρα αναχώρησης. Το Συμβούλιο δεν μπόρεσε συνεπώς να δεχθεί την τροπολογία αριθ. 39 που πρότεινε μικρότερο χρονικό διάστημα 24 ωρών. Επιπλέον, εάν το άτομο έχει συγκεκριμένες ανάγκες για κάθισμα, ο επιβάτης θα πρέπει να γνωστοποιήσει τις ανάγκες αυτές στο μεταφορέα κατά την κράτηση, εάν οι ανάγκες είναι γνωστές εκείνη τη χρονική στιγμή. Αυτή η πρόσθετη απαίτηση, την οποία εισάγει το Συμβούλιο, θα επιτρέψει στον μεταφορέα να μεριμνήσει για τις συγκεκριμένες αυτές ανάγκες και να παράσχει τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες στο πρόσωπο αυτό.

Όσον αφορά τη συνδρομή επί του οχήματος, το Συμβούλιο περιόρισε την εμβέλεια της αρχικής πρότασης της Επιτροπής. Το κείμενο του Συμβουλίου ορίζει ότι πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σε προσιτή μορφή καθώς και συνδρομή για την επιβίβαση και την αποβίβαση κατά τις στάσεις της διαδρομής, στην τελευταία περίπτωση πάντως μόνο εάν υπάρχει άλλο προσωπικό πέραν του οδηγού επί του οχήματος. Αυτό λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι τα περισσότερα οχήματα διαθέτουν μόνο οδηγό και συνεπώς η παροχή συνδρομής κατά τη διάρκεια της διαδρομής θα έχει αντίκτυπο στο ωράριο του οδηγού και επομένως στις απαιτήσεις ασφάλειας.

Η βοήθεια σε άτομα με αναπηρία και ΑΜΚ πρέπει να παρέχεται δωρεάν στους επανδρωμένους τερματικούς σταθμούς που ορίζουν τα κράτη μέλη και το προσωπικό που παρέχει άμεση συνδρομή στα άτομα αυτά θα πρέπει να έχει εκπαιδευθεί καταλλήλως προς το σκοπό αυτό. Το προσωπικό, περιλαμβανομένων των οδηγών, το οποίο έχει άμεση επαφή με το ταξιδιωτικό κοινό θα πρέπει να λαμβάνει κατάρτιση για την ευαισθητοποίηση στην αναπηρία.

ν) Δικαιώματα των επιβατών σε περίπτωση ματαίωσης ή καθυστέρησης

Η πρόταση της Επιτροπής προέβλεπε υποχρεώσεις των επιχειρήσεων λεωφορείων ή/και πούλμαν σε περίπτωση διακοπής του ταξιδιού, λόγω ματαίωσης δρομολογίου ή καθυστερήσεων. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να καταβάλλουν αποζημίωση ανερχόμενη στο 100 % της τιμής του εισιτηρίου, εάν δεν μπόρεσαν να προσφέρουν εναλλακτικά δρομολόγια ή τις απαιτούμενες πληροφορίες.

Το Συμβούλιο, μολονότι τάσσεται πλήρως υπέρ της αρχής ότι οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να φροντίζουν τους επιβάτες τους, τροποποίησε την πρόταση της Επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη του την ιδιαίτερη διάρθρωση του κλάδου των λεωφορείων και πούλμαν. Συμφωνήθηκε διαφορετική μεταχείριση όσον αφορά τους επιβάτες που αναχωρούν από τερματικούς σταθμούς και τους επιβάτες που αναχωρούν από στάσεις, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν ούτε εύλογο να παρέχεται, λ.χ., το ίδιο επίπεδο πληροφοριών σχετικά με τις καθυστερήσεις στις στάσεις σε σύγκριση με το παρεχόμενο σε επανδρωμένο τερματικό σταθμό.

Σε περίπτωση καθυστέρησης που υπερβαίνει τις δύο ώρες ή ματαίωσης του δρομολογίου, ο επιβάτης μπορεί να επιλέξει είτε να συνεχίσει το ταξίδι με τον ίδιο τρόπο μεταφοράς είτε να ζητήσει άλλο τρόπο μεταφοράς ή την επιστροφή του αντιτίμου του εισιτηρίου του (με καταβολή εντός 14 ημερών από το γεγονός και, εάν απαιτείται, δωρεάν ταξίδι επιστροφής). Σε περίπτωση καθυστέρησης που υπερβαίνει τις δύο ώρες σε δρομολόγια που διαρκούν άνω των τριών ωρών, ο μεταφορέας υποχρεούται να παράσχει γεύμα ή αναψυκτικά στους επιβάτες που αναχωρούν από τερματικό σταθμό, κατά το πνεύμα της τροπολογίας αριθ. 53 του ΕΚ, δεν υποχρεούται όμως να τους παράσχει κατάλυμα, αλλά απλώς να τους συνδράμει κατά την αναζήτηση καταλύματος. Ωστόσο οι επιβάτες λεωφορείων και πούλμαν δεν δικαιούνται πρόσθετες αποζημιώσεις (που καταβάλλονται πέρα από το αντίτιμο του εισιτηρίου) όπως συμβαίνει με τους επιβάτες των σιδηροδρομικών μεταφορών και της θαλασσοπλοΐας. Κατά συνέπεια δεν έγιναν δεκτές οι τροπολογίες του ΕΚ σχετικά με την αποζημίωση και την παροχή καταλύματος (τροπολογίες αριθ. 49, 50, 51, 52, 54 και 55).

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπέβαλε ορισμένες τροπολογίες όσον αφορά την αποζημίωση και την παροχή συνδρομής σε περίπτωση καθυστερημένης άφιξης και σχετικές εξαιρέσεις σε περίπτωση «ανωτέρας βίας» (τροπολογίες αριθ. 56 και 57), ώστε να μην ευθύνεται ο μεταφορέας για ζημία που προκαλείται από περιστάσεις μη συνδεόμενες με την εκτέλεση του δρομολογίου και την οποία δεν θα μπορούσε να έχει προβλέψει. Το Συμβούλιο δεν δέχθηκε τις τροπολογίες αυτές, δεδομένου ότι το κείμενο δεν προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση καθυστερημένης άφιξης.

Οι αποζημιώσεις αυτές θα συνεπάγονταν πρόσθετη ευθύνη και υπερβολική επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις λεωφορείων και πούλμαν· επιπλέον οι οδηγοί θα υποβάλλονταν σε πίεση για την τήρηση του ωραρίου με οποιοδήποτε κόστος, πράγμα που θα έθετε σε κίνδυνο την οδική ασφάλεια.

Η τροπολογία αριθ. 58, που αφορά την παροχή πληροφοριών σε μορφή προσιτή στα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, έγινε δεκτή από το Συμβούλιο.

vi) *Γενικοί κανόνες σχετικά με την ενημέρωση, τη διεκπεραίωση των παραπόνων και τους εθνικούς φορείς ελέγχου της εφαρμογής*

Σύμφωνα με τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, οι μεταφορείς και οι φορείς διαχείρισης τερματικών σταθμών, στο πλαίσιο των αντίστοιχων πεδίων αρμοδιότητάς τους, παρέχουν στους επιβάτες επαρκείς πληροφορίες, καθ' όλη τη διάρκεια του ταξιδιού, ει δυνατόν σε προσιτή μορφή. Επιπλέον ενημερώνουν τους επιβάτες για τα δικαιώματά τους με κατάλληλο και κατανοητό τρόπο, κατά το πνεύμα της τροπολογίας αριθ. 62 του ΕΚ.

Όσον αφορά τα παράπονα, η πρόταση της Επιτροπής περιείχε κανόνες για τον τρόπο με τον οποίο οι μεταφορείς πρέπει να αντιμετωπίζουν τα παράπονα, ιδίως δε τις σημαντικές νομικές επιπτώσεις της μη απάντησης σε παράπονα.

Το Συμβούλιο, παρ' ότι συμφωνεί καταρχήν με την πρόταση της Επιτροπής, εισάγει περισσότερη ευελιξία στο σύστημα, προκειμένου να αποφευχθούν ενδεχόμενες απρόβλεπτες συνέπειες για τα νομικά συστήματα ή τις διοικητικές δομές των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό και για να αποφευχθούν πρόσθετες γραφειοκρατικές διατυπώσεις, το Συμβούλιο δεν δέχθηκε την τροπολογία αριθ. 64 του ΕΚ, η οποία προέβλεπε υποχρέωση των επιχειρήσεων λεωφορείων ή/και πούλμαν να εκδίδουν ετησίως λεπτομερή έκθεση σχετικά με τα παράπονα που τους υποβλήθηκαν.

Επιπλέον το Κοινοβούλιο πρότεινε να είναι ανεξάρτητοι οι εθνικοί φορείς ελέγχου της εφαρμογής (τροπολογία αριθ. 65). Η θέση σε πρώτη ανάγνωση του Συμβουλίου διευκρινίζει σαφέστερα ότι οι φορείς αυτοί πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από τους μεταφορείς, τους ταξιδιωτικούς πράκτορες και τους φορείς εκμετάλλευσης.

vii) *Ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού*

Η Επιτροπή είχε προτείνει να τεθεί σε ισχύ ο κανονισμός 20 ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ και να τεθεί σε εφαρμογή ένα έτος μετά την ημερομηνία αυτή.

Η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση προβλέπει ότι ο κανονισμός θα τεθεί σε εφαρμογή δύο έτη μετά τη δημοσίευσή του και συνεπώς δέχεται κατ' ουσία την τροπολογία αριθ. 69 του ΕΚ.

3. Άλλες τροπολογίες που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Υπάρχουν και άλλες τροπολογίες, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στη θέση σε πρώτη ανάγνωση του Συμβουλίου:

- αλλαγές στους ορισμούς «σύμβαση μεταφοράς» (τροπολογία αριθ. 13), «πωλητής εισιτηρίων» (τροπολογία αριθ. 14), «ταξιδιωτικός πράκτορας» (τροπολογία αριθ. 15), «ματαίωση» (τροπολογία αριθ. 16),
- πρόταση νέου ορισμού των «προσιτών μορφών» (τροπολογία αριθ. 17),
- μνεία των «ατόμων που δεν μπορούν να ταξιδέψουν χωρίς βοήθεια λόγω του προχωρημένου ή του νεαρού της ηλικίας τους» (τροπολογία αριθ. 34),
- συνδρομή προσαρμοσμένη στις ατομικές ανάγκες του ατόμου με αναπηρία ή του ατόμου με μειωμένη κινητικότητα (τροπολογία αριθ. 35),

- ανάγκη να εξασφαλισθεί ότι ο επιβάτης λαμβάνει επιβεβαίωση της κοινοποίησης των αναγκών του για συνδρομή (τροπολογία αριθ. 40),
- οποιαδήποτε αποζημίωση χορηγούμενη δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η οποία μπορεί να αφαιρεθεί από οποιαδήποτε παρεχόμενη συμπληρωματική αποζημίωση (τροπολογία αριθ. 59),
- κυρώσεις που ισχύουν σε περίπτωση παραβάσεων του κανονισμού, οι οποίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την καταβολή αποζημίωσης στον ενδιαφερόμενο (τροπολογία αριθ. 68),
- τροπολογίες αριθ. 70, 71 και 72 σχετικά με τα παραρτήματα του κανονισμού.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατά τον καθορισμό της θέσης του σε πρώτη ανάγνωση, το Συμβούλιο έλαβε πλήρως υπόψη του την πρόταση της Επιτροπής και τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση. Όσον αφορά τις τροπολογίες που πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο παρατηρεί ότι σημαντικός αριθμός τροπολογιών έχει περιληφθεί -κατά το πνεύμα, εν μέρει ή πλήρως- στη θέση του σε πρώτη ανάγνωση.

ΘΕΣΗ (ΕΕ) αριθ. 5/2010 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

νόψει της έγκρισης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004

Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Μαρτίου 2010

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/C 122 E/02)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 91 παράγραφος 1 και 100 παράγραφος 2,

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η δράση της Ένωσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών και των εσωτερικών πλωτών οδών θα πρέπει να αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των επιβατών, συγκρίσιμου με άλλους τρόπους μεταφοράς. Συν τοις άλλοις, θα πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι απαιτήσεις προστασίας των καταναλωτών εν γένει.
- (2) Δεδομένου ότι ο επιβάτης θαλάσσιων και εσωτερικών πλωτών μεταφορών είναι το ασθενέστερο μέρος της σύμβασης μεταφοράς, θα πρέπει να παρέχεται σε όλους τους επιβάτες αυτούς ένα ελάχιστο επίπεδο προστασίας. Τίποτε δεν θα πρέπει να εμποδίζει τους μεταφορείς να προσφέρουν ευνοϊκότερους όρους σύμβασης για τον επιβάτη από τους όρους που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό.
- (3) Η προστασία των επιβατών θα πρέπει να καλύπτει όχι μόνο τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών μεταξύ λιμένων που ευρίσκονται στο έδαφος των κρατών μελών αλλά και τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών μεταξύ των εν λόγω λιμένων και εκείνων που ευρίσκονται εκτός του εδάφους των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην αγορά των επιβατικών μεταφορών. Ως εκ τούτου, ο όρος «μεταφορέας της Ένωσης» θα πρέπει, για το σκοπό του παρόντος κανονισμού, να ερμηνευτεί όσο το δυνατόν ευρύτερα, αλλά χωρίς να θίγει άλλα νομοθετήματα της Ένωσης, όπως του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1986, για τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης στις θαλάσσιες μεταφορές⁽³⁾ και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3577/92 του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 1992, για την εφαρμογή της αρχής της ελεύ-

θερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές στο εσωτερικό των κρατών μελών (θαλάσσιες ενδομεταφορές - καμποτάζ)⁽⁴⁾.

- (4) Η ενιαία αγορά θαλάσσιων και εσωτερικών πλωτών επιβατικών μεταφορών θα πρέπει να λειτουργεί προς όφελος των πολιτών εν γένει. Κατά συνέπεια, τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, ασχέτως αν αυτή οφείλεται σε αναπηρία, στην ηλικία ή σε οποιονδήποτε άλλον παράγοντα, θα πρέπει να έχουν ανάλογες δυνατότητες να χρησιμοποιούν υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών και κρουαζιέρες με τους λοιπούς πολίτες. Τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους λοιπούς πολίτες όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία, την ελευθερία επιλογής και την αποφυγή διακρίσεων.
- (5) Υπό το πρίσμα του άρθρου 9 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, και προκειμένου να δοθούν στα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα δυνατότητες θαλάσσιων και εσωτερικών πλωτών μεταφορών ανάλογες με εκείνες των άλλων πολιτών, θα πρέπει να καθοριστούν κανόνες για την αποφυγή διακρίσεων και την παροχή συνδρομής κατά το ταξίδι τους. Επομένως, τα άτομα αυτά θα πρέπει να γίνονται δεκτά για μεταφορά χωρίς η αναπηρία τους ή η μειωμένη τους κινητικότητα να συνιστούν λόγο άρνησης της μεταφοράς τους, εκτός αν υπάρχουν δικαιολογημένοι λόγοι υγιεινής και ασφάλειας, τους οποίους ορίζουν οι αρμόδιες αρχές. Θα πρέπει να χαιρούν του δικαιώματος συνδρομής στους λιμένες και επί των επιβατηγών πλοίων. Για λόγους κοινωνικής ένταξης, η συνδρομή θα πρέπει να παρέχεται στα πρόσωπα αυτά χωρίς χρηματική επιβάρυνση. Οι μεταφορείς θα πρέπει να καθορίσουν τις συνθήκες πρόσβασης χρησιμοποιώντας κατά προτίμηση το ευρωπαϊκό σύστημα τυποποίησης.
- (6) Όταν αποφασίζουν το σχεδιασμό νέων λιμένων και λιμενικών τερματικών σταθμών, καθώς και σε περιπτώσεις εκτενών εργασιών ανακαίνισης, οι φορείς που έχουν την ευθύνη των εγκαταστάσεων αυτών θα πρέπει, όπου απαιτείται, να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα. Ομοίως, οι μεταφορείς θα πρέπει, όπου χρειάζεται, να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες αυτές, όταν αποφασίζουν τον σχεδιασμό νέων και άλλως ανακαινισμένων πλοίων, σύμφωνα με την οδηγία 2009/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τους κανόνες και τα πρότυπα ασφαλείας για τα επιβατηγά πλοία⁽⁵⁾ και την οδηγία 2006/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τα πλοία εσωτερικής ναυσιπλοΐας⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Γνώμη της 16ης Ιουλίου 2009 (ΕΕ C 317, 23.12.2009, σ. 89).

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της ...

⁽³⁾ ΕΕ L 378, 31.12.1986, σ. 4.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 364, 12.12.1992, σ. 7.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 163, 25.6.2009, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 389, 30.12.2006, σ. 1.

- (7) Η συνδρομή που παρέχεται σε λιμένες ευρισκόμενους στο έδαφος κράτους μέλους θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να δίνει τη δυνατότητα στα άτομα με αναπηρία και στα άτομα με μειωμένη κινητικότητα να μεταβαίνουν από το καθορισμένο σημείο άφιξης στο λιμένα προς το επιβατηγό πλοίο και από το επιβατηγό πλοίο προς το καθορισμένο σημείο αναχώρησης στο λιμένα, περιλαμβανομένης της επιβίβασης και της αποβίβασης.
- (8) Για την οργάνωση της συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα, καθώς και για την εκπαίδευση του προσωπικού τους, οι μεταφορείς θα πρέπει να συνεργάζονται με οργανώσεις που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα. Στο έργο τους αυτό θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης και του Κώδικα για τα πρότυπα εκπαίδευσης, πιστοποίησης και τήρησης φυλακών των ναυτικών, καθώς και τη Σύσταση του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ) για το σχεδιασμό και τη λειτουργία των επιβατηγών πλοίων ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ηλικιωμένων και των μειονεκτούντων ατόμων.
- (9) Οι επιβάτες θα πρέπει να ενημερώνονται δεόντως σε περίπτωση ματαίωσης ή καθυστέρησης υπηρεσίας μεταφοράς επιβατών ή κρουαζιέρας. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να βοηθούν τους επιβάτες να προβαίνουν στις αναγκαίες διευθετήσεις και, εάν χρειάζεται, να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με εναλλακτικές ανταποκρίσεις.
- (10) Θα πρέπει να περιοριστεί η ταλαιπωρία την οποία υφίστανται οι επιβάτες, εξαιτίας της ματαίωσης ή της μεγάλης καθυστέρησης του ταξιδιού τους. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να παρέχεται στους επιβάτες κατάλληλη φροντίδα, και οι επιβάτες θα πρέπει να μπορούν να ακυρώνουν το ταξίδι τους και να τους επιστρέφεται το αντίτιμο του εισιτηρίου ή να τους προσφέρεται μεταφορά με άλλο δρομολόγιο υπό ικανοποιητικές συνθήκες.
- (11) Οι μεταφορείς θα πρέπει να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης στους επιβάτες, σε περίπτωση ματαίωσης ή καθυστέρησης υπηρεσίας μεταφοράς επιβατών, βάσει ποσοστού επί της τιμής του εισιτηρίου, εκτός εάν η ματαίωση ή καθυστέρηση οφείλεται σε καιρικές συνθήκες οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο την ασφαλή λειτουργία του πλοίου ή σε έκτακτες περιστάσεις, οι οποίες δεν θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί ακόμη και αν είχε ληφθεί κάθε εύλογο μέτρο.
- (12) Στις καιρικές συνθήκες που θέτουν σε κίνδυνο την ασφαλή λειτουργία του πλοίου θα πρέπει να περιλαμβάνονται, χωρίς όμως να περιορίζονται σε αυτές, οι ισχυροί άνεμοι, η θαλασσοταραχή, τα ισχυρά ρεύματα, οι δυσχερείς συνθήκες πάγου και η εξαιρετικά υψηλή ή χαμηλή στάθμη των υδάτων.
- (13) Στις έκτακτες περιστάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνονται, χωρίς όμως να περιορίζονται σε αυτές, οι τρομοκρατικές επιθέσεις, οι εργασιακές συγκρούσεις, η μεταφορά στη στεριά ασθενών, τραυματιών ή νεκρών, οι επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης στη θάλασσα ή σε εσωτερικές πλωτές οδούς, τα μέτρα που είναι αναγκαία για την προστασία του περιβάλλοντος, οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι φορείς διαχείρισης της κυκλοφορίας ή οι αρχές λιμένα, ή οι αποφάσεις αρμόδιων αρχών σχετικές με τη δημόσια τάξη και ασφάλεια καθώς και για την κάλυψη επειγουσών μεταφορικών αναγκών.
- (14) Με τη σύμπραξη των ενδιαφερομένων παραγόντων, των επαγγελματιών ενώσεων και των σωματείων πελατών, των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, οι μεταφορείς θα πρέπει να συνεργάζονται προκειμένου να προβαίνουν σε ρυθμίσεις, σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο, για τη βελτίωση της φροντίδας και της συνδρομής που παρέχονται στους επιβάτες, όποτε διακόπτεται το ταξίδι τους, κυρίως σε περίπτωση μεγάλων καθυστερήσεων ή ματαίωσης του ταξιδιού.
- (15) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τα δικαιώματα των επιβατών που έχουν κατοχυρωθεί με την οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1990, για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις⁽¹⁾. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις όπου ένα οργανωμένο ταξίδι ματαιώνεται για λόγους άλλους από τη ματαίωση της υπηρεσίας μεταφοράς επιβατών ή της κρουαζιέρας.
- (16) Οι επιβάτες θα πρέπει να ενημερώνονται πλήρως για τα δικαιώματα που έχουν δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ούτως ώστε να μπορούν να τα ασκούν ουσιαστικά. Τα δικαιώματα των επιβατών θα πρέπει να περιλαμβάνουν την πληροφόρησή τους σχετικά με την υπηρεσία μεταφοράς επιβατών ή την κρουαζιέρα πριν από το ταξίδι και κατά τη διάρκειά του. Όλες οι βασικές πληροφορίες που παρέχονται στους επιβάτες θα πρέπει επίσης να παρέχονται σε μορφές προσβάσιμες σε άτομα με αναπηρία και σε άτομα με μειωμένη κινητικότητα.
- (17) Οι επιβάτες θα πρέπει να μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους μέσω κατάλληλων διαδικασιών υποβολής παραπόνων, τις οποίες εφαρμόζουν οι μεταφορείς ή, κατά περίπτωση, με την υποβολή παραπόνων στον φορέα ή τους φορείς που έχουν οριστεί για τον σκοπό αυτό από το κράτος μέλος. Οι μεταφορείς θα πρέπει να απαντούν στα παράπονα των επιβατών εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος, έχοντας υπόψη ότι η μη ανταπόκρισή τους σε κάποιο παράπονο μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναντίον τους.
- (18) Λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες που έχει θεσπίσει ένα κράτος μέλος για την υποβολή παραπόνων, τα παράπονα που αφορούν τη συνδρομή σε λιμένα ή επί του πλοίου θα πρέπει να απευθύνονται κατά προτίμηση στον φορέα ή τους φορείς που έχουν οριστεί για την επιβολή της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, στο κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται ο λιμένας επιβίβασης και, για τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών από τρίτη χώρα, στη χώρα στην οποία ευρίσκεται ο λιμένας αποβίβασης.
- (19) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τον παρόντα κανονισμό και να ορίσουν αρμόδιο φορέα ή φορείς που θα εκτελούν καθήκοντα εποπτείας και επιβολής του. Δεν επηρεάζονται τα δικαιώματα των επιβατών να ασκούν ένδικα μέσα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
- (20) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κυρώσεις, που θα επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης του παρόντος κανονισμού, και να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Οι κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

(1) ΕΕ L 158, 23.6.1990, σ. 59.

(21) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, και συγκεκριμένα η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας και συνδρομής των επιβατών σε όλα τα κράτη μέλη καθώς και εναρμονισμένων όρων δράσης των οικονομικών φορέων στην ενιαία αγορά, είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύνανται συνεπώς, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

(22) Η επιβολή της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να βασίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών («κανονισμός για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών») (1). Θα πρέπει, επομένως, να τροποποιηθεί αναλόγως ο κανονισμός αυτός.

(23) Η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (2), θα πρέπει να τηρείται και να εφαρμόζεται αυστηρά, προκειμένου να διασφαλίζεται ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής των φυσικών και νομικών προσώπων και να εξασφαλιστεί ότι οι ζητούμενες πληροφορίες και εκθέσεις χρησιμεύουν μόνον για την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και δεν χρησιμοποιούνται εις βάρος των προσώπων αυτών.

(24) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες σχετικά με τα εξής:

α) την αποφυγή διακρίσεων μεταξύ των επιβατών, όσον αφορά τους όρους μεταφοράς που προσφέρονται από τους μεταφορείς,

β) την αποφυγή διακρίσεων και την παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και σε άτομα με μειωμένη κινητικότητα,

γ) τα δικαιώματα των επιβατών σε περιπτώσεις ματαίωσης ή καθυστέρησης,

δ) τις ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους επιβάτες,

ε) τη διεκπεραίωση παραπόνων,

στ) τους γενικούς κανόνες για την επιβολή της νομοθεσίας.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε επιβάτες που ταξιδεύουν:

α) με υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών όταν ο λιμένας επιβίβασης ευρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους·

β) με υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών όταν ο λιμένας επιβίβασης ευρίσκεται εκτός του εδάφους κράτους μέλους και ο λιμένας αποβίβασης ευρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους, εφόσον η υπηρεσία εκτελείται από μεταφορέα της Ένωσης·

γ) με κρουαζιέρα όταν ο λιμένας επιβίβασης ευρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους. Ωστόσο, τα άρθρα 16 παράγραφος 2, 18, 19 και 20, παράγραφοι 1 και 4 δεν εφαρμόζονται στους επιβάτες αυτούς.

2. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται όσον αφορά τους επιβάτες που ταξιδεύουν:

α) με πλοία πιστοποιημένα να μεταφέρουν έως 36 επιβάτες·

β) με πλοία που έχουν πλήρωμα υπεύθυνο για τη λειτουργία του πλοίου μέχρι τρία άτομα ή όταν η απόσταση της συνολικής υπηρεσίας μεταφοράς επιβατών είναι μικρότερη από 500 μέτρα, σε απλή μετάβαση ή

γ) σε εκδρομές περιήγησης και ξενάγησης, εκτός από κρουαζιέρες.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν, για δύο χρόνια από την ... (*), να εξαιρούν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού τα ποντοπόρα πλοία χωρητικότητας κάτω των 300 μικτών τόνων που εκτελούν ενδομεταφορές, εφόσον τα δικαιώματα των επιβατών δυνάμει του παρόντος κανονισμού διασφαλίζονται επαρκώς από την εθνική νομοθεσία.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών που καλύπτονται από υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας, συμβάσεις δημόσιας υπηρεσίας ή ολοκληρωμένες υπηρεσίες, εφόσον τα δικαιώματα των επιβατών δυνάμει του παρόντος κανονισμού διασφαλίζονται επαρκώς από την εθνική νομοθεσία.

(1) ΕΕ L 364, 9.12.2004, σ. 1.

(2) ΕΕ L 281, 23.11.1995, σ. 21.

(*) Να εισαχθεί η ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

5. Κανένα στοιχείο του παρόντος κανονισμού δεν νοείται ότι αποτελεί τεχνική απαίτηση που επιβάλλει υποχρεώσεις στους μεταφορείς, τους φορείς εκμετάλλευσης των τερματικών σταθμών ή άλλους φορείς να τροποποιήσουν ή να αντικαταστήσουν πλοία, υποδομή, εξοπλισμό στους λιμένες και λιμενικούς τερματικούς σταθμούς.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

- α) «άτομο με αναπηρία» ή «άτομο με μειωμένη κινητικότητα», οποιοδήποτε άτομο, η κινητικότητα του οποίου είναι μειωμένη κατά τη χρήση των μεταφορικών μέσων, λόγω οποιασδήποτε σωματικής αναπηρίας (αισθητήριας ή κινητικής, μόνιμης ή προσωρινής), διανοητικής ανικανότητας ή αδυναμίας, ή λόγω οποιασδήποτε άλλης αιτίας ανικανότητας, ή λόγω ηλικίας, και η κατάσταση του οποίου απαιτεί κατάλληλη προσοχή και προσαρμογή των προσφερόμενων σε όλους τους επιβάτες υπηρεσιών στις ιδιαίτερες ανάγκες του ατόμου αυτού,
- β) «έδαφος κράτους μέλους», περιοχή στην οποία εφαρμόζεται η συνθήκη όπως αναφέρεται στο άρθρο 355 αυτής, υπό τους όρους που καθορίζονται εκεί,
- γ) «συνθήκες πρόσβασης», κατάλληλοι κανόνες, οδηγίες και πληροφόρηση σχετικά με την προσβασιμότητα των λιμενικών τερματικών σταθμών και των πλοίων, καθώς και των εγκαταστάσεών τους, για τα άτομα με αναπηρία ή τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα,
- δ) «μεταφορέας», το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσφέρει υπηρεσία μεταφοράς επιβατών ή κρουαζιέρες στο ευρύ κοινό,
- ε) «μεταφορέας της Ένωσης», μεταφορέας εγκατεστημένος στο έδαφος κράτους μέλους ή ο οποίος προσφέρει υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών από ή προς το έδαφος κράτους μέλους,
- στ) «υπηρεσία μεταφοράς επιβατών», εμπορική υπηρεσία μεταφοράς επιβατών διά θαλάσσης ή μέσω εσωτερικών πλωτών οδών σύμφωνα με δημοσιευμένο πρόγραμμα δρομολογίων,
- ζ) «ολοκληρωμένες υπηρεσίες», οι διασυνδεδεμένες υπηρεσίες μεταφορών εντός καθορισμένης γεωγραφικής περιοχής των οποίων η υπηρεσία παροχής πληροφοριών, το σύστημα έκδοσης εισιτηρίων και το πρόγραμμα δρομολογίων είναι ενιαία,
- η) «εκτελεστής της μεταφοράς», πρόσωπο διαφορετικό από το μεταφορέα, το οποίο εκτελεί όντως όλη τη μεταφορά ή μέρος αυτής,
- θ) «εσωτερική πλωτή οδός», το φυσικό ή τεχνητό πλωτό εσωτερικό υδάτινο σύστημα, ή σύστημα διασυνδεδεμένων υδάτινων συστημάτων, που χρησιμοποιούνται για μεταφορά, όπως λίμνες, ποταμοί ή κανάλια ή οποιοσδήποτε συνδυασμός των ανωτέρω,

- ι) «λιμένες», θέση ή γεωγραφική περιοχή η οποία δημιουργείται από βελτιωτικά έργα και εγκαταστάσεις ώστε να επιτρέπει την υποδοχή πλοίων, από τα οποία γίνεται τακτική επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών,
- ια) «λιμενικός τερματικός σταθμός», τερματικός σταθμός, επανδρωμένος από μεταφορέα ή φορέα εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού, σε λιμένα με εγκαταστάσεις όπως έλεγχος εισιτηρίων, εκδοτήρια εισιτηρίων ή αιθούσες αναμονής, και προσωπικό για την επιβίβαση ή την αποβίβαση επιβατών που χρησιμοποιούν υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών ή συμμετέχουν σε κρουαζιέρα,
- ιβ) «πλοίο», σκάφος που χρησιμοποιείται για πλου στη θάλασσα ή σε εσωτερικές πλωτές οδούς,
- ιγ) «σύμβαση μεταφοράς», η σύμβαση μεταφοράς μεταξύ του μεταφορέα και του επιβάτη, για την παροχή μιας ή περισσότερων υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών ή κρουαζιέρων,
- ιδ) «εισιτήριο», έγκυρο έγγραφο ή άλλο τεκμήριο σύμβασης μεταφοράς,
- ιε) «πωλητής εισιτηρίων», κάθε λιανοπωλητής που συνάπτει συμβάσεις μεταφοράς για λογαριασμό του μεταφορέα,
- ιστ) «ταξιδιωτικός πράκτορας», κάθε λιανοπωλητής που ενεργεί για λογαριασμό επιβάτη προς σύναψη συμβάσεων μεταφοράς,
- ιζ) «διοργανωτής ταξιδιών», ο διοργανωτής, πλην του μεταφορέα, κατά την έννοια του άρθρου 2 σημεία 2 και 3 της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ,
- ιη) «κράτηση», η κράτηση θέσης σε μια συγκεκριμένη αναχώρηση υπηρεσίας μεταφοράς επιβατών ή κρουαζιέρας,
- ιθ) «φορέας εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού», ιδιωτικός ή δημόσιος φορέας στο έδαφος ενός κράτους μέλους που είναι υπεύθυνος για τη διοίκηση και τη διαχείριση λιμενικού τερματικού σταθμού,
- κ) «κρουαζιέρα», υπηρεσία μεταφορών διά θαλάσσης ή μέσω εσωτερικών πλωτών οδών, που πραγματοποιείται αποκλειστικά χάριν ευχαρίστησης ή αναψυχής και συνοδεύεται από κατάλυμα και άλλες ευκολίες, η οποία υπερβαίνει τις δύο διανυκτερεύσεις στο πλοίο,
- κα) «ναυτικό συμβάν», ναύαγιο, ανατροπή, σύγκρουση ή προσάραξη του πλοίου, έκρηξη ή πυρκαγιά στο πλοίο, ή ελάττωμα του πλοίου.

Άρθρο 4

Εισιτήρια και όροι συμβάσεων χωρίς διακρίσεις

1. Οι μεταφορείς εκδίδουν εισιτήριο στον επιβάτη, εκτός εάν κατά το εθνικό δίκαιο άλλα έγγραφα αποτελούν έγκυρο τίτλο μεταφοράς. Επιτρέπεται η έκδοση ηλεκτρονικού εισιτηρίου.

2. Υπό την επιφύλαξη κομίστρων κοινωνικού χαρακτήρα, οι όροι σύμβασης και τα κόμιστρα που εφαρμόζονται από τους μεταφορείς ή τους πωλητές εισιτηρίων προσφέρονται στο ευρύ κοινό χωρίς καμία άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω της εθνικότητας του τελικού πελάτη ή λόγω του τύπου εγκατάστασης των μεταφορέων ή των πωλητών εισιτηρίων εντός της Ένωσης.

Άρθρο 5

Ανάθεση της εκτέλεσης υποχρεώσεων σε τρίτους

1. Αν η εκτέλεση των υποχρεώσεων δυνάμει του παρόντος κανονισμού έχει ανατεθεί σε εκτελεστή μεταφορών, πωλητή εισιτηρίων ή άλλο πρόσωπο, ο μεταφορέας, ο ταξιδιωτικός πράκτορας, ο διοργανωτής ταξιδίων ή ο φορέας εκμετάλλευσης του τερματικού σταθμού που έχει αναθέσει αυτές τις υποχρεώσεις, παραμένει υπόλογος για τις πράξεις και παραλείψεις του εν λόγω εκτελεστή, στα πλαίσια της άσκησης των καθηκόντων του.

2. Επιπλέον της παραγράφου 1, το πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η εκτέλεση υποχρέωσης από τον μεταφορέα, τον ταξιδιωτικό πράκτορα, το διοργανωτή ταξιδίων ή το φορέα εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού υπόκειται επίσης στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων περί ευθύνης και υπεράσπισης όσον αφορά την ανατεθείσα υποχρέωση.

Άρθρο 6

Αποκλεισμός αποποίησης

Δεν επιτρέπεται περιορισμός ή αποποίηση των βάσει του παρόντος κανονισμού υποχρεώσεων, ιδίως με ρήτρα περιορισμού ή παρέκκλισης στη σύμβαση μεταφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Άρθρο 7

Δικαίωμα μεταφοράς

1. Οι μεταφορείς, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες και οι διοργανωτές ταξιδίων δεν αρνούνται να δεχθούν κράτηση, να εκδώσουν ή να παράσχουν κατ' άλλο τρόπο εισιτήριο ή να επιβιβάσουν άτομα λόγω αναπηρίας ή μειωμένης κινητικότητας.

2. Η κράτηση και η έκδοση εισιτηρίων σε άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα πραγματοποιείται χωρίς επιπλέον κόστος.

Άρθρο 8

Εξαιρέσεις και ειδικοί όροι

1. Παρά το άρθρο 7 παράγραφος 1, οι μεταφορείς, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες και οι διοργανωτές ταξιδίων μπορούν να αρνούνται να δεχθούν κράτηση, να εκδώσουν ή να παράσχουν κατ' άλλο τρόπο εισιτήριο ή να επιβιβάσουν άτομα λόγω αναπηρίας ή μειωμένης κινητικότητας:

α) προκειμένου να συμμορφωθούν προς τις ισχύουσες απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας που ορίζει το διεθνές δίκαιο, δίκαιο της Ένωσης ή εθνικό δίκαιο, ή τις απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας που ορίζουν οι αρμόδιες αρχές:

β) εάν ο σχεδιασμός του επιβατηγού πλοίου ή η υποδομή και ο εξοπλισμός του λιμένα, περιλαμβανομένων των λιμενικών τερματικών σταθμών, καθιστά αδύνατο να πραγματοποιηθεί η επιβίβαση, η αποβίβαση ή η μεταφορά του ατόμου με αναπηρία ή του ατόμου με μειωμένη κινητικότητα με ασφαλή ή λειτουργικά εφικτό τρόπο.

2. Σε περίπτωση που αρνούνται να δεχθούν κράτηση, να εκδώσουν ή να παράσχουν κατ' άλλο τρόπο εισιτήριο για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι μεταφορείς, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες και οι διοργανωτές ταξιδίων καταβάλλουν εύλογες προσπάθειες για να προσφέρουν στον ενδιαφερόμενο αποδεκτή εναλλακτική μεταφορά με υπηρεσία μεταφοράς επιβατών ή κρουαζιέρα που διενεργείται από τον μεταφορέα.

3. Αν άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα, το οποίο έχει κράτηση ή εισιτήριο και συμμορφούται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 11 παράγραφος 2, και παρά ταύτα δεν έγινε δεκτό προς επιβίβαση λόγω της αναπηρίας του ή της μειωμένης κινητικότητάς του, δίδεται το δικαίωμα στο άτομο αυτό, καθώς και σε κάθε άτομο που το συνοδεύει, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, να επιλέξει επιστροφή χρημάτων ή μεταφορά με άλλο δρομολόγιο, όπως προβλέπεται στο παράρτημα I. Το δικαίωμα της επιλογής δρομολογίου επιστροφής ή μεταφοράς με άλλο δρομολόγιο ισχύει υπό τον όρο ότι τηρούνται όλες οι απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας.

4. Υπό τους ίδιους όρους με αυτούς που ορίζονται στην παράγραφο 1, οι μεταφορείς, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες και οι διοργανωτές ταξιδίων μπορούν να απαιτήσουν να συνοδεύεται το άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα από άλλο άτομο το οποίο δύναται να παρέχει στο άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα την απαιτούμενη συνδρομή. Όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, τέτοιου είδους συνοδός μεταφέρεται δωρεάν.

5. Όταν οι μεταφορείς, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες ή οι διοργανωτές ταξιδίων προσφεύγουν στις διατάξεις των παραγράφων 1 ή 4, ενημερώνουν αμέσως το άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα για τους συγκεκριμένους λόγους που την αιτιολογούν. Οι λόγοι αυτοί κοινοποιούνται προς το άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα, το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών αφότου το άτομο αυτό ενημερώθηκε. Σε περίπτωση άρνησης σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο α), αναφέρονται οι ισχύουσες απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας.

Άρθρο 9

Προσβασιμότητα και πληροφόρηση

1. Σε συνεργασία με οργανώσεις που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα, οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών, κατά περίπτωση, μέσω των οργανωτικών τους δομών, δημιουργούν, ή διατηρούν, συνθήκες πρόσβασης χωρίς διακρίσεις για τη μεταφορά ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα.

2. Οι συνθήκες πρόσβασης που προβλέπονται στην παράγραφο 1 δημοσιοποιούνται από τους μεταφορείς και τους φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών σε φυσική μορφή ή μέσω του διαδικτύου στις ίδιες γλώσσες στις οποίες διατίθενται εν γένει οι πληροφορίες στους άλλους επιβάτες.

3. Οι διοργανωτές ταξιδίων γνωστοποιούν τις συνθήκες πρόσβασης που προβλέπονται στην παράγραφο 1 οι οποίες ισχύουν για διαδρομές που περιλαμβάνονται σε οργανωμένα ταξίδια, οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις, τις οποίες οργανώνουν, πωλούν ή προσφέρουν προς πώληση.

4. Οι μεταφορείς, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες και οι διοργανωτές ταξιδίων μεριμνούν ώστε όλες οι σχετικές πληροφορίες, περιλαμβανομένων των κρατήσεων και των πληροφοριών μέσω διαδικτύου, για τους όρους μεταφοράς, το ταξίδι και τις συνθήκες πρόσβασης να είναι διαθέσιμες, σε κατάλληλη και προσβάσιμη μορφή, για τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα.

Άρθρο 10

Δικαίωμα συνδρομής στους λιμένες και επί του πλοίου

Με την επιφύλαξη των συνθηκών πρόσβασης του άρθρου 9 παράγραφος 1, οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιότητάς τους, παρέχουν δωρεάν συνδρομή στα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, όπως ορίζεται στα παραρτήματα II και III, στους λιμένες, συμπεριλαμβανομένης της επιβίβασης και αποβίβασης, και επί του πλοίου.

Άρθρο 11

Όροι παροχής της συνδρομής

1. Οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιότητάς τους, παρέχουν συνδρομή σε άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- α) ο μεταφορέας ή ο φορέας εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών έχει ειδοποιηθεί ότι το άτομο έχει ανάγκη συνδρομής το αργότερο δύο εργάσιμες ημέρες πριν να απαιτηθεί η συνδρομή, και
- β) το άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα παρουσιάζεται στον λιμένα ή στο καθορισμένο σημείο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3:

- i) την ώρα που έχει οριστεί γραπτώς από τον μεταφορέα, η οποία δεν υπερβαίνει τα 60 λεπτά πριν από τη γνωστοποιημένη ώρα επιβίβασης, ή
- ii) εάν δεν έχει οριστεί ώρα επιβίβασης, το αργότερο 60 λεπτά πριν από τη γνωστοποιημένη ώρα αναχώρησης.

2. Επιπλέον της παραγράφου 1, άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα κοινοποιούν στον μεταφορέα, κατά τη στιγμή της κράτησης ή προαγοράς του εισιτηρίου, τις ειδικές τους ανάγκες σχετικά με κατάλυμα ή κάθισμα ή την παροχή ιατρικού εξοπλισμού, εφόσον η ανάγκη είναι γνωστή εκείνη τη στιγμή.

3. Η κοινοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο α) και παράγραφο 2 μπορεί πάντα να υποβληθεί στον ταξιδιωτικό πράκτορα ή τον διοργανωτή ταξιδίων από τον οποίο αγοράστηκε το εισιτήριο. Όταν το εισιτήριο επιτρέπει πολλαπλά ταξίδια, αρκεί μία κοινοποίηση, εφόσον παρέχονται επαρκείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των επόμενων ταξιδιών.

4. Εάν δεν γίνει κοινοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο α) και παράγραφο 2, οι μεταφορείς και οι φορείς εκμε-

τάλλευσης τερματικών σταθμών καταβάλλουν κάθε εύλογη προσπάθεια για την παροχή συνδρομής κατά τρόπον ώστε το άτομο με αναπηρία ή το άτομο με μειωμένη κινητικότητα να μπορεί να επιβιβαστεί, να αποβιβαστεί και να ταξιδέψει στο πλοίο.

5. Όταν άτομο με αναπηρία ή άτομο με μειωμένη κινητικότητα συνοδεύεται από αναγνωρισμένο σκύλο συνοδείας, ο σκύλος αυτός ταξιδεύει στον ίδιο χώρο με το εν λόγω άτομο, υπό την προϋπόθεση ότι ο μεταφορέας, ο ταξιδιωτικός πράκτορας ή ο διοργανωτής ταξιδίων έχουν ενημερωθεί σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες για τη μεταφορά αναγνωρισμένων σκύλων συνοδείας σε επιβατηγά πλοία, εφόσον υπάρχουν τέτοιοι κανόνες.

Άρθρο 12

Παραλαβή κοινοποιήσεων και καθορισμός σημείων συνάντησης

1. Οι μεταφορείς, οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες και οι διοργανωτές ταξιδίων λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την παραλαβή των κοινοποιήσεων του άρθρου 11 παράγραφος 1 στοιχείο α) και του άρθρου 11 παράγραφος 2. Η υποχρέωση αυτή ισχύει για όλα τα σημεία πώλησης, περιλαμβανομένης της πώλησης από τηλεφώνου ή μέσω του διαδικτύου.

2. Όταν οι ταξιδιωτικοί πράκτορες ή οι διοργανωτές ταξιδίων λαμβάνουν την κοινοποίηση κατά την παράγραφο 1 κατά τις κανονικές ώρες λειτουργίας των γραφείων τους, διαβιβάζουν την πληροφορία στον μεταφορέα ή τον φορέα εκμετάλλευσης του τερματικού σταθμού χωρίς καθυστέρηση.

3. Οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών ορίζουν ένα σημείο εντός ή εκτός των λιμενικών τερματικών σταθμών, στο οποίο άτομα με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα μπορούν να δηλώνουν την άφιξή τους και να ζητούν βοήθεια. Το σημείο αυτό σηματοδοτείται ευκρινώς και παρέχει βασικές πληροφορίες για τον λιμενικό τερματικό σταθμό και την παρεχόμενη συνδρομή, σε προσβάσιμη μορφή.

Άρθρο 13

Ποιοτικά πρότυπα συνδρομής

1. Φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών και μεταφορείς που εκμεταλλεύονται λιμενικούς τερματικούς σταθμούς ή υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών με συνολικά πάνω από 100 000 μετακινήσεις επιβατών εμπορικού χαρακτήρα κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιότητάς τους, διαμορφώνουν πρότυπα ποιότητας για τη συνδρομή που καθορίζεται στα παραρτήματα II και III και προσδιορίζουν, όπου είναι εφικτό μέσω των οργανώσεών τους, τους απαιτούμενους πόρους για την επίτευξη αυτών των προτύπων, σε συνεργασία με οργανώσεις που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα.

2. Τα πρότυπα ποιότητας που προβλέπονται στην παράγραφο 1 δημοσιοποιούνται από τους φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών και τους μεταφορείς σε φυσική μορφή ή μέσω διαδικτύου σε προσβάσιμη μορφή και στις ίδιες γλώσσες στις οποίες διατίθενται εν γένει οι πληροφορίες στους άλλους επιβάτες.

Άρθρο 14

Εκπαίδευση και οδηγίες

Με την επιφύλαξη της Διεθνούς Σύμβασης και του Κώδικα για τα πρότυπα εκπαίδευσης, πιστοποίησης και τήρησης φυλακών των ναυτικών και των κανονισμών που θεσπίζονται δυνάμει της Αναθεωρημένης Σύμβασης για τη ναυσιπλοΐα στον Ρήνο και της Σύμβασης για το καθεστώς ναυσιπλοΐας στον Δούναβη, οι μεταφορείς και, κατά περίπτωση, οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού θεσπίζουν διαδικασίες εκπαίδευσης σε θέματα αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων οδηγιών και διασφαλίζουν ότι:

- α) τα μέλη του προσωπικού τους, περιλαμβανομένων των απασχολούμενων από τυχόν άλλα μέρη εκτέλεσης της σύμβασης, τα οποία παρέχουν άμεση συνδρομή σε άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα, να λαμβάνουν εκπαίδευση ή οδηγίες, όπως περιγράφεται στο παράρτημα IV μέρη Α και Β, και
- β) τα μέλη του προσωπικού τους τα οποία είναι κατά τα άλλα αρμόδια για την κράτηση και την πώληση των εισιτηρίων ή την επιβίβαση και αποβίβαση, περιλαμβανομένων εκείνων που απασχολούνται από τυχόν άλλα μέρη εκτέλεσης της σύμβασης, να λαμβάνουν εκπαίδευση ή οδηγίες, όπως περιγράφεται στο παράρτημα IV μέρος Α.

Άρθρο 15

Αποζημίωση για εξοπλισμό κινητικότητας ή άλλο ειδικό εξοπλισμό

1. Οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών ευθύνονται για ζημία που προκύπτει από απώλεια ή βλάβη σε εξοπλισμό κινητικότητας ή άλλο ειδικό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται από άτομο με αναπηρία ή άτομο με μειωμένη κινητικότητα, εφόσον το περιστατικό κατά το οποίο προκλήθηκε η ζημία οφειλόταν σε υπαιτιότητα ή παράλειψη του μεταφορέα ή του φορέα εκμετάλλευσης τερματικού σταθμού. Η υπαιτιότητα ή η παράλειψη του μεταφορέα τεκμαίρονται για τη ζημία που προκλήθηκε από ναυτικό συμβάν.

2. Η αποζημίωση της παραγράφου 1 αντιστοιχεί στην αξία αντικατάστασης του σχετικού εξοπλισμού ή, κατά περίπτωση, στις δαπάνες επισκευής.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 392/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών, σε περίπτωση ατυχήματος⁽¹⁾.

4. Επιπλέον, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια να παρασχεθεί ταχέως προσωρινός εξοπλισμός αντικατάστασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΤΕΡΜΑΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

Άρθρο 16

Ενημέρωση σε περίπτωση ματαίωσης ή καθυστέρησης της αναχώρησης

1. Σε περίπτωση ματαίωσης ή καθυστέρησης αναχώρησης υπηρεσίας μεταφοράς επιβατών ή κρουαζιέρας, ο μεταφορέας ή, κατά περίπτωση, ο φορέας εκμετάλλευσης του τερματικού σταθμού ενημερώνουν τους επιβάτες που αναχωρούν για την κατάσταση το

συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση το αργότερο 30 λεπτά μετά την προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης, και για την εκτιμώμενη ώρα αναχώρησης και άφιξης αμέσως μόλις έχουν στη διάθεσή τους σχετική πληροφορία.

2. Εάν οι επιβάτες χάσουν ανταπόκριση στο πλαίσιο της μεταφοράς λόγω ματαίωσης ή καθυστέρησης αναχώρησης, ο μεταφορέας και, κατά περίπτωση, ο φορέας εκμετάλλευσης του τερματικού σταθμού καταβάλλει εύλογες προσπάθειες να ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους επιβάτες σχετικά με εναλλακτικές ανταποκρίσεις.

3. Ο μεταφορέας ή, κατά περίπτωση, ο φορέας εκμετάλλευσης του τερματικού σταθμού μεριμνά ώστε τα άτομα με αναπηρία ή τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα να λαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 σε προβάσιμη μορφή.

Άρθρο 17

Συνδρομή σε περίπτωση ματαίωσης ή καθυστέρησης αναχωρήσεων

1. Όταν ο μεταφορέας αναμένει ευλόγως ότι η αναχώρηση υπηρεσίας μεταφοράς επιβατών ή κρουαζιέρας θα ματαιωθεί ή θα καθυστερήσει άνω των 120 λεπτών από την προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης, προσφέρει στους επιβάτες οι οποίοι αναχωρούν από τους λιμενικούς τερματικούς σταθμούς δωρεάν ελαφρά γεύματα, γεύματα ή αναψυκτικά ανάλογα με το χρόνο αναμονής, εφόσον είναι διαθέσιμα ή μπορούν ευλόγως να εξασφαλισθούν.

2. Σε περίπτωση ματαίωσης ή καθυστέρησης αναχώρησης που καθιστά αναγκαία τη διανυκτέρευση επί μία ή περισσότερες νύκτες ή την παραμονή επί μεγαλύτερο διάστημα από εκείνο που σχεδιάζε ο επιβάτης, όπου και όταν αυτό είναι υλικά εφικτό, ο μεταφορέας προσφέρει δωρεάν στους επιβάτες που αναχωρούν από τους λιμενικούς τερματικούς σταθμούς ενδεδειγμένο κατάλυμα, στο πλοίο ή στην ξηρά, και μεταφορά από και προς το λιμάνι και τον τόπο του καταλύματος, επιπλέον των ελαφρών γευμάτων, των γευμάτων ή των αναψυκτικών που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Για κάθε επιβάτη, ο μεταφορέας μπορεί να περιορίζει το συνολικό κόστος του καταλύματος στην ξηρά, μη συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς από και προς το λιμενικό τερματικό σταθμό και τον τόπο του καταλύματος, σε 120 EUR.

3. Κατά την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2, ο μεταφορέας δίδει ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, καθώς και των συνοδών τους.

Άρθρο 18

Μεταφορά με άλλο δρομολόγιο και επιστροφή χρημάτων σε περίπτωση ματαίωσης ή καθυστέρησης αναχωρήσεων

1. Όταν ο μεταφορέας αναμένει ευλόγως ότι μια υπηρεσία μεταφοράς επιβατών θα ματαιωθεί ή θα καθυστερήσει να αναχωρήσει από λιμενικό τερματικό σταθμό για πάνω από 120 λεπτά, προσφέρει αμέσως στον επιβάτη την επιλογή μεταξύ:

α) μεταφορά με άλλο δρομολόγιο προς τον τελικό προορισμό, υπό συγκρίσιμες συνθήκες μεταφοράς, όπως ορίζεται στη σύμβαση μεταφοράς, το ταχύτερο δυνατόν·

β) επιστροφή της τιμής του εισιτηρίου και, εάν συντρέχει περίπτωση, δωρεάν υπηρεσία επιστροφής στο αρχικό σημείο αναχώρησης, όπως ορίζεται στη σύμβαση μεταφοράς, το ταχύτερο δυνατόν.

⁽¹⁾ ΕΕ L 131, 28.5.2009, σ. 24.

2. Όταν μια υπηρεσία μεταφοράς επιβατών ακυρώνεται ή καθυστερεί να αναχωρήσει από λιμένα για πάνω από 120 λεπτά, οι επιβάτες έχουν το δικαίωμα ανάλογης μεταφοράς με άλλο δρομολόγιο ή επιστροφής της τιμής του εισιτηρίου εκ μέρους του μεταφορέα.

3. Η επιστροφή του αντιτίμου του εισιτηρίου που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) και παράγραφο 2 γίνεται εντός επτά ημερών, σε μετρητά, με ηλεκτρονικό τραπεζικό έμβασμα, με τραπεζική εντολή ή επιταγή, στην τιμή που αγοράστηκε, για το μέρος ή τα μέρη του ταξιδιού που δεν πραγματοποιήθηκαν και για το μέρος ή τα μέρη του ταξιδιού που ήδη πραγματοποιήθηκαν, εφόσον το ταξίδι δεν εξυπηρετεί πλέον κανέναν σκοπό σε σχέση με το αρχικό ταξιδιωτικό σχέδιο του επιβάτη.

Άρθρο 19

Αποζημίωση επί της τιμής του εισιτηρίου σε περίπτωση καθυστέρησης άφιξης

1. Χωρίς απώλεια του δικαιώματος μεταφοράς, οι επιβάτες μπορούν να ζητήσουν αποζημίωση από τον μεταφορέα, εάν αντιμετωπίζουν καθυστέρηση κατά την άφιξη στον τελικό προορισμό βάσει της σύμβασης μεταφοράς. Το ελάχιστο επίπεδο αποζημίωσης είναι 25 % του κομίστρου για καθυστέρηση τουλάχιστον:

- α) μίας ώρας σε περίπτωση προγραμματισμένης διαδρομής μέχρι και τεσσάρων ωρών·
- β) δύο ωρών σε περίπτωση προγραμματισμένης διαδρομής άνω των τεσσάρων, αλλά όχι άνω των οκτώ ωρών·
- γ) τριών ωρών, σε περίπτωση προγραμματισμένης διαδρομής άνω των οκτώ, αλλά όχι άνω των 24 ωρών· ή
- δ) έξι ωρών, σε περίπτωση προγραμματισμένης διαδρομής άνω των 24 ωρών.

Εάν η καθυστέρηση υπερβαίνει το διπλάσιο του χρόνου που αναφέρεται στα στοιχεία α) έως δ), η αποζημίωση ανέρχεται στο 50 % της τιμής του εισιτηρίου.

2. Οι επιβάτες που είναι κάτοχοι ταξιδιωτικής κάρτας ή εισιτηρίου απεριόριστων διαδρομών και αντιμετωπίζουν διαδοχικές καθυστερήσεις στην άφιξη κατά τη διάρκεια ισχύος της κάρτας ή του εισιτηρίου, μπορούν να ζητούν ανάλογη αποζημίωση, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του μεταφορέα περί παροχής αποζημιώσεων. Οι ρυθμίσεις αυτές καθορίζουν τα κριτήρια βάσει των οποίων προσδιορίζεται η καθυστέρηση στην άφιξη και υπολογίζεται η αποζημίωση.

3. Η αποζημίωση υπολογίζεται σε σχέση με την τιμή η οποία όντως καταβλήθηκε από τον επιβάτη για την καθυστερημένη υπηρεσία μεταφοράς του.

4. Όταν η μεταφορά αφορά ταξίδι με επιστροφή, η αποζημίωση για την καθυστέρηση στην άφιξη προς οποιαδήποτε κατεύθυνση υπολογίζεται με βάση το ήμισυ της καταβληθείσας τιμής εισιτηρίου για τη συγκεκριμένη υπηρεσία μεταφοράς επιβατών.

5. Η αποζημίωση καταβάλλεται εντός ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης αποζημίωσης. Η αποζημίωση μπορεί να καταβληθεί σε δελτία (κουπόνια) ή/και άλλες υπηρεσίες, εάν οι όροι παρέ-

χουν ευελιξία, ιδίως όσον αφορά την περίοδο ισχύος και τον προορισμό. Η αποζημίωση καταβάλλεται σε χρήμα κατόπιν αιτήματος του επιβάτη.

6. Η αποζημίωση επί της τιμής του εισιτηρίου δεν μειώνεται με τη χρέωση εξόδων συναλλαγής, όπως τέλη, τηλεφωνικά έξοδα ή γραμματόσημα. Οι μεταφορείς δύνανται να ορίσουν το ελάχιστο χρηματικό όριο κάτω του οποίου δεν καταβάλλεται αποζημίωση. Το όριο αυτό δεν υπερβαίνει τα 10 EUR.

Άρθρο 20

Εξαιρέσεις

1. Τα άρθρα 17, 18 και 19 δεν εφαρμόζονται για τους επιβάτες με ανοικτά εισιτήρια εφόσον δεν προσδιορίζεται η ώρα αναχώρησης, εκτός των επιβατών που διαθέτουν ταξιδιωτική κάρτα ή εισιτήριο πολλαπλών διαδρομών.

2. Τα άρθρα 17 και 19 δεν εφαρμόζονται όταν ο επιβάτης έχει ενημερωθεί για τη ματαίωση ή την καθυστέρηση πριν από την αγορά του εισιτηρίου ή όταν ο επιβάτης είναι υπαίτιος για τη ματαίωση ή την καθυστέρηση.

3. Το άρθρο 17 παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που η ματαίωση ή η καθυστέρηση οφείλεται σε καιρικές συνθήκες οι οποίες εμποδίζουν την ασφαλή λειτουργία του πλοίου.

4. Το άρθρο 19 δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που η ματαίωση ή η καθυστέρηση οφείλεται σε καιρικές συνθήκες οι οποίες εμποδίζουν την ασφαλή λειτουργία του πλοίου ή σε έκτακτες περιστάσεις που εμποδίζουν την εκτέλεση της υπηρεσίας μεταφοράς του επιβάτη, οι οποίες δεν θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί ακόμη και αν είχε ληφθεί κάθε εύλογο μέτρο.

Άρθρο 21

Περαιτέρω αξιώσεις

Ουδεμία διάταξη του παρόντος κανονισμού κωλύει τους επιβάτες να αξιώσουν αποζημίωση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για ζημία που προκύπτει από ματαίωση ή καθυστέρηση των της υπηρεσιών μεταφοράς ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, μεταξύ άλλων βάσει της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ

Άρθρο 22

Δικαίωμα σε ταξιδιωτικές πληροφορίες

Οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιότητάς τους, παρέχουν στους επιβάτες επαρκείς πληροφορίες, καθ' όλη τη διάρκεια του ταξιδιού, σε προσβάσιμη μορφή και στις ίδιες γλώσσες στις οποίες διατίθενται εν γένει οι πληροφορίες σε όλους τους επιβάτες. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα.

Άρθρο 23

Ενημέρωση για τα δικαιώματα των επιβατών

1. Οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών μεριμνούν, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιότητάς τους, ώστε οι πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα που έχουν οι επιβάτες δυνάμει του παρόντος κανονισμού να δημοσιοποιούνται τόσο στα πλοία όσο και στους λιμενικούς τερματικούς σταθμούς. Οι πληροφορίες παρέχονται σε προσβάσιμη μορφή και στις ίδιες γλώσσες στις οποίες διατίθενται εν γένει οι πληροφορίες σε όλους τους επιβάτες. Όταν παρέχονται αυτές οι πληροφορίες, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα.

2. Προκειμένου να συμμορφωθούν προς αυτή την υποχρέωση πληροφόρησης κατά την παράγραφο 1, οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών μπορούν να χρησιμοποιούν περιλήψη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού την οποία ετοιμάζει η Επιτροπή σε όλες τις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη θέτει στη διάθεσή τους.

3. Οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών ενημερώνουν καταλλήλως τους επιβάτες επί του πλοίου και στους λιμενικούς τερματικούς σταθμούς για τα στοιχεία επικοινωνίας του φορέα επιβολής της νομοθεσίας που ορίζει το κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 1.

Άρθρο 24

Παράπονα

1. Οι μεταφορείς διαμορφώνουν ή διαθέτουν ήδη μηχανισμό διεκπεραίωσης των παραπόνων σχετικά με δικαιώματα και υποχρεώσεις που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.

2. Εάν ένας επιβάτης που καλύπτεται από τον παρόντα κανονισμό θέλει να υποβάλει ένα παράπονο στον μεταφορέα, οφείλει να το πράξει εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία παρασχέθηκε ή θα έπρεπε να έχει παρασχεθεί η υπηρεσία. Εντός ενός μήνα από την παραλαβή του παραπόνου, ο μεταφορέας ενημερώνει τον επιβάτη ότι η καταγγελία του ήταν βάσιμη, απορρίφθηκε ή εξετάζεται ακόμη. Ο χρόνος για την παροχή της τελικής απάντησης δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες από την ημερομηνία παραλαβής του παραπόνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Άρθρο 25

Εθνικοί φορείς επιβολής της νομοθεσίας

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν ή περισσότερους νέους ή υφιστάμενους φορείς υπεύθυνους για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού όσον αφορά υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών και κρουαζιέρες από τους λιμένες που βρίσκονται στο έδαφός του και υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών από τρίτες χώρες προς τους λιμένες αυτούς. Κάθε φορέας λαμβάνει όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τον παρόντα κανονισμό.

Κάθε φορέας είναι ανεξάρτητος από τους μεταφορείς, τους διοργανωτές ταξιδιών και τους φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών όσον αφορά την οργάνωση, τις αποφάσεις χρηματοδότησης, τη νομική διάρθρωση και τη λήψη των αποφάσεων.

2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τον οριζόμενο σύμφωνα με το παρόν άρθρο φορέα ή φορείς.

3. Κάθε επιβάτης δύναται να υποβάλει παράπονο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, στον αρμόδιο φορέα που ορίζεται βάσει της παραγράφου 1 ή σε οποιονδήποτε άλλον αρμόδιο φορέα ορίζει κράτος μέλος, για παραβίαση διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

Κάθε κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει:

- α) ότι ο επιβάτης, ως πρώτο βήμα, υποβάλλει τα παράπονα που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό στον μεταφορέα ή/και
- β) ότι ο εθνικός φορέας επιβολής της νομοθεσίας ή οιοσδήποτε άλλος αρμόδιος φορέας ορίζεται από το κράτος μέλος ενεργεί ως δευτεροβάθμιο όργανο για παράπονα που δεν επιλύθηκαν βάσει του άρθρου 24.

4. Τα κράτη μέλη που επιλέγουν να εξαιρέσουν ορισμένες υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4, διασφαλίζουν ότι ισχύει ανάλογο σύστημα επιβολής των δικαιωμάτων των επιβατών.

Άρθρο 26

Έκθεση για την επιβολή της νομοθεσίας

Την 1η Ιουνίου ... (*) και κάθε δύο έτη εφεξής, οι φορείς επιβολής της νομοθεσίας, που ορίζονται βάσει του άρθρου 25, δημοσιεύουν έκθεση των δραστηριοτήτων τους κατά τα προηγούμενα δύο ημερολογιακά έτη, η οποία περιέχει ιδίως περιγραφή των ενεργειών στις οποίες προέβησαν προκειμένου να εφαρμόσουν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, λεπτομερείς πληροφορίες για τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν και στατιστικές σχετικά με τα παράπονα και τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν.

Άρθρο 27

Συνεργασία των φορέων επιβολής της νομοθεσίας

Οι εθνικοί φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 ανταλλάσσουν, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες τους και σχετικά με τις αρχές και πρακτικές που διέπουν τη λήψη των αποφάσεών τους. Η Επιτροπή τους στηρίζει στο έργο αυτό.

Άρθρο 28

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και μέτρα στην Επιτροπή το αργότερο στις ... (**) και κοινοποιούν χωρίς καθυστέρηση κάθε επακόλουθη τροποποίηση που τους επηρεάζει.

(*) Να προστεθεί η ημερομηνία που αντιστοιχεί σε δύο έτη από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(**) Ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29

Έκθεση

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο το αργότερο στις ... (*) έκθεση σχετικά με τη λειτουργία και τα αποτελέσματα του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση συνοδεύεται, εφόσον κριθεί απαραίτητο, από νομοθετικές προτάσεις για τη λεπτομερέστερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού ή την τροποποίησή του.

Άρθρο 30

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004

Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

...

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

...

«19. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. .../2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ... για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές (*).

(*) ΕΕ ...»

Άρθρο 31

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τίθεται σε εφαρμογή ... (**).

(*) Να εισαχθεί η ημερομηνία που αντιστοιχεί σε τρία έτη από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(**) ΕΕ: 36 μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος κανονισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Δικαίωμα επιστροφής χρημάτων ή μεταφοράς με άλλο δρομολόγιο για άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα όπως αναφέρονται στο άρθρο 8

1. Όταν γίνεται παραπομπή στο παρόν παράρτημα, παρέχεται στα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα η δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ των κατωτέρω:
 - α) — την επιστροφή του πλήρους αντιτίμου του εισιτηρίου εντός επτά ημερών, σε μετρητά, με ηλεκτρονικό τραπεζικό έμβασμα, με τραπεζική εντολή ή επιταγή, στην τιμή που αγοράστηκε, για το μέρος ή τα μέρη του ταξιδιού που δεν πραγματοποιήθηκαν και για το μέρος ή τα μέρη του ταξιδιού που ήδη πραγματοποιήθηκαν, εφόσον το ταξίδι δεν εξυπηρετεί πλέον κανέναν σκοπό σε σχέση με το αρχικό ταξιδιωτικό σχέδιο του επιβάτη, καθώς επίσης, ανάλογα με την περίπτωση,
 - ταξίδι επιστροφής στο αρχικό σημείο αναχώρησης, το νωρίτερο δυνατόν· ή
 - β) μεταφορά με άλλη υπηρεσία μεταφοράς επιβατών προς τον τελικό προορισμό όπως ορίζεται στη σύμβαση μεταφοράς, υπό συγκρίσιμες συνθήκες μεταφοράς και με την πρώτη ευκαιρία· ή
 - γ) μεταφορά με άλλη υπηρεσία μεταφοράς επιβατών προς τον τελικό προορισμό όπως ορίζεται στη σύμβαση μεταφοράς, υπό συγκρίσιμες συνθήκες, μία άλλη ημέρα που να εξυπηρετεί τον επιβάτη, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα εισιτήρια.
2. Η παράγραφος 1 στοιχείο α) εφαρμόζεται και στους επιβάτες των οποίων τα ταξίδια αποτελούν μέρος οργανωμένου ταξιδιού, εκτός όσον αφορά το δικαίωμα επιστροφής χρημάτων, όταν γεννάται δυνάμει της οδηγίας 90/314/ΕΟΚ.
3. Σε περίπτωση που μια πόλη ή μια περιοχή εξυπηρετείται από περισσότερους του ενός λιμένες, όταν ο μεταφορέας προσφέρει σε έναν επιβάτη ένα ταξίδι προς άλλο λιμένα από εκείνον για τον οποίο είχε γίνει η κράτηση, ο μεταφορέας αναλαμβάνει το κόστος μεταφοράς του επιβάτη από αυτόν τον άλλο λιμένα είτε σε εκείνον για τον οποίο είχε γίνει η κράτηση, είτε, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβάτη, σε άλλο κοντινό προορισμό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Συνδρομή στους λιμένες, περιλαμβανομένων της επιβίβασης και της αποβίβασης, όπως αναφέρεται στα άρθρα 10 και 13

- 1) Συνδρομή και κατάλληλες ρυθμίσεις ούτως ώστε τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα να μπορούν:
 - να γνωστοποιούν την άφιξή τους στο λιμενικό τερματικό σταθμό και να ζητούν συνδρομή,
 - να μεταβαίνουν από ένα σημείο εισόδου στη θυρίδα ελέγχου των εισιτηρίων, εάν υπάρχει, ή στο πλοίο,
 - να περνούν από τον έλεγχο εισιτηρίων και να παραδίδουν τις αποσκευές τους, εάν χρειάζεται,
 - να μεταβαίνουν από τη θυρίδα ελέγχου εισιτηρίων, εάν υπάρχει, στο πλοίο, μέσω των σημείων εξόδου από τη χώρα και ελέγχου της ασφαλείας,
 - να επιβιβάζονται στο πλοίο, με ανελκυστήρες, αναπηρικά αμαξίδια ή με άλλη απαιτούμενη βοήθεια, ανάλογα με την περίπτωση,
 - να μεταβαίνουν από τη θύρα του πλοίου στο κάθισμά τους ή στον χώρο επιβατών,
 - να τακτοποιούν και να ανακτούν τις αποσκευές τους μέσα στο πλοίο,
 - να μεταβαίνουν από το κάθισμά τους στην έξοδο του πλοίου,
 - να αποβιβάζονται από το πλοίο, με ανελκυστήρες, αναπηρικά αμαξίδια ή με άλλη απαιτούμενη βοήθεια, ανάλογα με την περίπτωση,
 - να παραλαμβάνουν τις αποσκευές τους (εάν χρειάζεται) και να διέρχονται από τα σημεία εισόδου στη χώρα και τελωνειακού ελέγχου,
 - να μεταβαίνουν από τον χώρο παραλαβής αποσκευών ή από το σημείο αποβίβασης σε καθορισμένο σημείο εξόδου,
 - εάν ζητηθεί, να πηγαίνουν στην τουαλέτα (εάν υπάρχει).
- 2) Όταν ένα άτομο με αναπηρία ή ένα άτομο με μειωμένη κινητικότητα συνεπικουρείται από συνοδό, στο συνοδό αυτόν πρέπει, εάν ζητηθεί, να επιτρέπεται να παρέχει την απαραίτητη συνδρομή στο λιμένα και κατά την επιβίβαση και αποβίβαση.
- 3) Χειρισμός όλου του απαραίτητου εξοπλισμού κινητικότητας, περιλαμβανομένου εξοπλισμού όπως τα ηλεκτρικά αναπηρικά αμαξίδια.
- 4) Προσωρινή αντικατάσταση εξοπλισμού κινητικότητας που υπέστη ζημία ή απώλεσθη, αν και όχι απαραίτητα με όμοιο.
- 5) Επίγεια εξυπηρέτηση σκύλων συνοδείας, οσάκις ενδείκνυται.
- 6) Κοινοποίηση, σε προσβάσιμη μορφή, των απαιτούμενων για την επιβίβαση και αποβίβαση πληροφοριών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Παροχή συνδρομής επί του πλοίου, όπως αναφέρεται στα άρθρα 10 και 13

1. Μεταφορά αναγνωρισμένων σκύλων συνοδείας επί του πλοίου, υπό την επιφύλαξη των εθνικών κανονισμών.
 2. Μεταφορά ιατρικού εξοπλισμού και του εξοπλισμού κινητικότητας που είναι απαραίτητος για το άτομο με αναπηρία ή άτομο με μειωμένη κινητικότητα, περιλαμβανομένων των ηλεκτρικών αναπηρικών αμαξιδίων.
 3. Κοινοποίηση των βασικών πληροφοριών για το δρομολόγιο, σε προσβάσιμη μορφή.
 4. Καταβολή κάθε εύλογης προσπάθειας για τη ρύθμιση του καθίσματος αναλόγως των αναγκών των ατόμων με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα, εφόσον ζητηθεί, υπό την επιφύλαξη των απαιτήσεων υγιεινής και ασφάλειας και της διαθεσιμότητας.
 5. Εάν ζητηθεί, συνδρομή κατά τη μετακίνηση στις τουαλέτες (εάν υπάρχουν).
 6. Όταν άτομο με αναπηρία ή άτομο με μειωμένη κινητικότητα συνεπικουρείται από συνοδό, ο μεταφορέας καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια για να δώσει στον συνοδό θέση ή καμπίνα δίπλα στο άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Εκπαίδευση σε θέματα αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων των οδηγίων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 14**A. Εκπαίδευση όσον αφορά την ευαισθητοποίηση σε θέματα αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων των οδηγίων**

Η εκπαίδευση όσον αφορά την ευαισθητοποίηση σε θέματα αναπηρίας, συμπεριλαμβανομένων των οδηγίων περιλαμβάνουν:

- την ευαισθητοποίηση και κατάλληλη ανταπόκριση σε επιβάτες με σωματικές αναπηρίες, αισθητηριακές ανεπάρκειες (ακοής και όρασης), μη εμφανείς αναπηρίες ή μαθησιακές δυσκολίες, περιλαμβανομένης της δυνατότητας διάκρισης των διαφόρων ικανοτήτων των ατόμων που ενδέχεται να έχουν μειωμένη κινητικότητα, αίσθηση προσανατολισμού ή δυνατότητα επικοινωνίας,
- τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, στα οποία περιλαμβάνονται τα συμπεριφορικά, περιβαλλοντικά/ φυσικά και οργανωτικά εμπόδια,
- αναγνωρισμένους σκύλους συνοδείας, περιλαμβανομένου του ρόλου και των αναγκών του σκύλου συνοδείας,
- αντιμετώπιση απρόοπτων περιστατικών,
- διαπροσωπικές ικανότητες και μεθόδους επικοινωνίας με άτομα με προβλήματα ακοής, όρασης, λόγου και άτομα με μαθησιακές δυσκολίες,
- γενική γνώση των κατευθυντηρίων γραμμών του IMO σχετικά με τη Σύσταση για τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των επιβατηγών πλοίων ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ηλικιωμένων και των μειονεκτούντων ατόμων.

B. Εκπαίδευση για την παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των οδηγίων

Η εκπαίδευση για την παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των οδηγίων περιλαμβάνουν:

- τρόπους βοήθειας των χρηστών αναπηρικών αμαξιδίων για να καθίσουν στο αναπηρικό αμαξίδιο ή να σηκωθούν από αυτό,
- ικανότητες παροχής συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα που ταξιδεύουν με αναγνωρισμένο σκύλο συνοδείας, περιλαμβανομένου του ρόλου και των αναγκών αυτών των σκύλων,
- τεχνικές για τη συνοδεία επιβατών με προβλήματα όρασης και για τη μεταχείριση και μεταφορά αναγνωρισμένων σκύλων συνοδείας,
- κατανόηση των ειδών εξοπλισμού που μπορεί να βοηθήσει τα άτομα με αναπηρία και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, και γνώσεις προσεκτικού χειρισμού αυτού του εξοπλισμού,
- τη χρήση του χρησιμοποιούμενου βοηθητικού εξοπλισμού επιβίβασης και αποβίβασης, καθώς και γνώση των κατάλληλων διαδικασιών συνδρομής κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση, που εγγυώνται την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα,
- κατανόηση της ανάγκης για αξιόπιστη και επαγγελματική βοήθεια. Επίσης, ευαισθητοποίηση ως προς το ενδεχόμενο να αισθανθούν ευάλωτα ορισμένα άτομα με αναπηρία ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, λόγω της εξάρτησής τους από την παρεχόμενη βοήθεια,
- γνώσεις πρώτων βοηθειών.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 4 Δεκεμβρίου 2008, η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών ⁽¹⁾.

Στις 23 Απριλίου 2009, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο γνωμοδότησε σε πρώτη ανάγνωση ⁽²⁾.

Στις 9 Οκτωβρίου 2009, το Συμβούλιο κατέληξε σε πολιτική συμφωνία για το σχέδιο κανονισμού. Μετά την οριστική διατύπωση του κειμένου από τους Γλωσσομαθείς Νομικούς, το Συμβούλιο καθόρισε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση στις 11 Μαρτίου 2010 αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, όπως ορίζεται στο άρθρο 204 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά τις εργασίες του, το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής. Η Επιτροπή των Περιφερειών αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει.

II. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

1) Γενικά

Η πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές αποτελεί μέρος του γενικού στόχου της ΕΕ να ενισχύσει τα δικαιώματα των επιβατών και ειδικότερα τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα. Παρεμφερής νομοθεσία έχει ήδη υιοθετηθεί για τους επιβάτες που ταξιδεύουν αεροπορικά ⁽³⁾ ή σιδηροδρομικά ⁽⁴⁾. Η πρόταση περιλαμβάνει, αφ' ενός, διατάξεις για την άνευ διακρίσεων πρόσβαση και την παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα και, αφ' ετέρου, διατάξεις σχετικά με το δικαίωμα στην παροχή συνδρομής, πληροφοριών και ενδεχομένως αποζημίωσης στην περίπτωση καθυστερήσεων ή ματαιώσεων, για όλες τις κατηγορίες επιβατών.

Μολονότι το Συμβούλιο συμφωνεί με την Επιτροπή όσον αφορά το στόχο της πρότασης, η προσέγγιση που ακολούθησε το Συμβούλιο περιλαμβάνει σημαντικές προσαρμογές της αρχικής πρότασης. Αρκετές από τις προταθείσες διατάξεις κρίθηκαν μη αποδεκτές επειδή επιβάλλουν υπερβολικά επαχθείς διοικητικές επιβαρύνσεις και συνακόλουθες δαπάνες στους μεταφορείς και στις εθνικές διοικήσεις χωρίς να προσφέρουν κάποιο πρόσθετο πλεονέκτημα στους επιβάτες, γεγονός που θα αντιστάθμιζε τις δυσκολίες. Άλλες διατάξεις αναδιατυπώθηκαν για να απλουστεύσουν και να διευκρινίσουν τον κανονισμό.

Ως αποτέλεσμα της προσέγγισης αυτής, η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση τροποποιεί εκτενώς την αρχική πρόταση της Επιτροπής, αναδιατυπώνοντας και διαγράφοντας πολλές από τις διατάξεις του κειμένου. Αυτό σημαίνει ότι καμία από τις τροπολογίες που περιέχονται στην γνώμη πρώτης ανάγνωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και αφορούν τις εν λόγω διαγραφείσες διατάξεις δεν έγινε δεκτή από το Συμβούλιο.

2) Βασικά θέματα πολιτικής

i) Πεδίο εφαρμογής

Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής

Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, ο κανονισμός θα πρέπει να ισχύσει για τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών ή κρουαζιέρων μεταξύ λιμένων στα κράτη μέλη ή σε λιμένες στα κράτη μέλη.

⁽¹⁾ Έγγρ. 11990/08.

⁽²⁾ A6-0209/2009.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Φεβρουαρίου 2004 για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91, ΕΕ L 46, 17.2.2004, σ. 1, και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικά, ΕΕ L 204, 26.7.2006, σ. 1.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών, ΕΕ L 315, 3.12.2007, σ. 14.

Το Συμβούλιο θεωρεί ότι η πρόταση της Επιτροπής χρειάζεται διευκρίνιση σε αυτό το σημείο, προκειμένου να αποφευχθεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ των ενδοκοινοτικών και των εξωκοινοτικών υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών. Γι' αυτόν το λόγο η θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση καθορίζει λεπτομερέστερα τις σχετικές διατάξεις. Προβλέπει σε διάκριση μεταξύ, αφ' ενός, των υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών για τις οποίες ο λιμένας επιβίβασης βρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους και, αφ' ετέρου, των υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών για τις οποίες ο λιμένας επιβίβασης βρίσκεται εκτός του εδάφους των κρατών μελών, ο δε λιμένας αποβίβασης βρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους. Στη δεύτερη περίπτωση, ο κανονισμός θα ισχύει μόνο στην περίπτωση που η υπηρεσία εκτελείται από μεταφορέα της Ένωσης. Ο ορισμός του μεταφορέα της Ένωσης πρέπει ωστόσο να ερμηνευθεί κατά τον ευρύτερο δυνατό τρόπο, ώστε να περιλαμβάνει την πλειονότητα των υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών μεταξύ λιμένων της ΕΕ και λιμένων τρίτων κρατών. Όσον αφορά τις κρουαζιέρες, ο κανονισμός θα ισχύει μόνο για τις κρουαζιέρες με λιμένα επιβίβασης εντός του εδάφους κράτους μέλους.

Ο κανονισμός περιλαμβάνει επίσης ορισμό του «εδάφους κράτους μέλους».

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής

Η αρχική πρόταση της Επιτροπής κάλυπτε καταρχήν όλες τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, ανεξάρτητα από τον αριθμό των μεταφερόμενων επιβατών, την απόσταση που καλύπτει η υπηρεσία, το σκοπό του ταξιδιού κ.λπ. Η Επιτροπή είχε μόνο προβλέψει να έχουν τα κράτη μέλη τη δυνατότητα να εξαιρούν υπηρεσίες που καλύπτονται από συμβάσεις δημόσιων υπηρεσιών.

Το Συμβούλιο θεωρεί σημαντικό οι διατάξεις αυτές να προσαρμοσθούν προς ό,τι είναι πρακτικά εφικτό και αναγκαίο. Εισάγει, ως εκ τούτου, ορισμένες εξαιρέσεις, για τις οποίες δεν ισχύουν οι διατάξεις του κανονισμού. Το Συμβούλιο συμφωνεί να εξαιρέσει από το πεδίο εφαρμογής τους επιβάτες που ταξιδεύουν με πλοία που έχουν άδεια να μεταφέρουν έως 36 επιβάτες, με πλοία των οποίων το πλήρωμα δεν υπερβαίνει τα τρία άτομα ή με συνολικό δρομολόγιο που δεν υπερβαίνει τα 500 μέτρα, σε απλή μετάβαση. Επιπλέον, εξαιρούνται επίσης τα εκδρομικά ταξίδια και οι περιηγήσεις (εκτός από τις κρουαζιέρες).

Εκτός από αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν, για περίοδο δύο ετών από την ημερομηνία της εφαρμογής του κανονισμού, τα ποντοπόρα πλοία κάτω των 300 τόνων μεικτού φορτίου που εκτελούν εγχώριες μεταφορές. Εφόσον ένα κράτος μέλος επιλέξει αυτή τη δυνατότητα, πρέπει παρ' όλα ταύτα να εξασφαλίζει καταλλήλως τα δικαιώματα των επιβατών βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να εξαιρούν τις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών που καλύπτονται από υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας, συμβάσεις δημόσιας υπηρεσίας ή ολοκληρωμένες υπηρεσίες, εφόσον τα δικαιώματα των επιβατών διασφαλίζονται επαρκώς από την εθνική νομοθεσία.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ακολούθησε σε γενικές γραμμές την προσέγγιση της Επιτροπής, αλλά πρόσθεσε τη δυνατότητα των κρατών μελών να εξαιρούν τις αστικές και προαστιακές υπηρεσίες (τροπολογία 10). Το Συμβούλιο δεν λαμβάνει υπόψη αυτή την τροπολογία, όμως οι εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής που προτείνει το Συμβούλιο σημαίνουν στην πράξη ότι πολλές από τις υπηρεσίες αυτές θα εξαιρούνται.

ii) Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα

Το Συμβούλιο υποστηρίζει ολόψυχα το στόχο της Επιτροπής να διασφαλίσει ότι τα άτομα με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα έχουν εξ' ίσου πρόσβαση στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές, χωρίς διακρίσεις. Το Συμβούλιο επομένως ακολουθεί την πρόταση της Επιτροπής, εκτός από ορισμένες απλουστεύσεις και διευκρινίσεις.

Όσον αφορά τις εξαιρέσεις από το δικαίωμα της μεταφοράς, η Επιτροπή είχε προτείνει τη δυνατότητα άρνησης της μεταφοράς ατόμου με αναπηρία, συναρτώντας τη με τις απαιτήσεις ασφάλειας ή τη δομή του επιβατηγού πλοίου. Σε αυτό το σημείο το Συμβούλιο πρόσθεσε απαιτήσεις υγιεινής προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη περιπτώσεις κατά τις οποίες η ιατρική κατάσταση του επιβάτη είναι τέτοια, ώστε να μην μπορούν να υπάρξουν εγγυήσεις για την ασφαλή μεταφορά του.

Ως προς αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε προτείνει να διαγραφούν οι αναφορές στις απαιτήσεις ασφάλειας (τροπολογίες 1, 26 και 29) και να προστεθεί αναφορά για ασφαλή, αξιοπρεπή και λειτουργικά εφικτό τρόπο μεταφοράς (τροπολογία 27). Όσον αφορά την τελευταία τροπολογία, το Συμβούλιο την ενσωμάτωσε στη θέση του σε πρώτη ανάγνωση, εκτός από τη λέξη «αξιοπρεπή». Το Συμβούλιο εκτιμά ότι ουδείς, εκτός από το άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα, δεν είναι σε θέση να αποφασίσει τι είναι αξιοπρεπής τρόπος μεταφοράς και ότι μια τέτοια απόφαση δεν πρέπει να λαμβάνεται από το μεταφορέα.

Σύμφωνα με την αρχική πρόταση, ο μεταφορέας θα μπορούσε να απαιτήσει από ένα άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα να συνοδεύεται από άλλο πρόσωπο, ικανό να παράσχει συνδρομή. Σύμφωνα με τη θέση σε πρώτη ανάγνωση του Συμβουλίου, εάν ο μεταφορέας υποβάλει ένα τέτοιο αίτημα όσον αφορά την υπηρεσία μεταφοράς του επιβάτη, το πρόσωπο-συνοδός θα μεταφέρεται δωρεάν.

Όσον αφορά τη συνδρομή σε άτομα με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα, η εν λόγω συνδρομή παρέχεται υπό τον όρο ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ειδοποιεί το μεταφορέα ή το φορέα εκμετάλλευσης το αργότερο δύο εργάσιμες ημέρες νωρίτερα (η Επιτροπή είχε προτείνει 48 ώρες) και είναι παρόν στο λιμένα ή σε καθορισμένο σημείο τουλάχιστον 60 λεπτά πριν από την ώρα επιβίβασης ή αναχώρησης. Επιπλέον, εάν το άτομο έχει συγκεκριμένες ανάγκες για κατάλυμα ή κάθισμα ή ανάγκη να φέρει ιατρικό εξοπλισμό, ο επιβάτης θα πρέπει να γνωστοποιήσει τις ανάγκες αυτές στο μεταφορέα κατά την κράτηση, εάν οι ανάγκες είναι γνωστές εκείνη τη χρονική στιγμή. Αυτή η πρόσθετη απαίτηση, την οποία εισάγει το Συμβούλιο, θα επιτρέψει στο μεταφορέα να μεριμνήσει για τις συγκεκριμένες αυτές ανάγκες και να παράσχει τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες στο πρόσωπο αυτό.

Αρκετές από τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αφορούν πληροφορίες σε μορφή που θα είναι προσίτη στα άτομα με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα. Οι τροπολογίες αυτές ελήφθησαν υπόψη από το Συμβούλιο. Το ίδιο ισχύει για τις τροπολογίες του Κοινοβουλίου που αφορούν την αλλαγή του «ζώου συνοδείας» σε «σκύλο συνοδείας».

iii) Υποχρεώσεις των μεταφορέων και των φορέων εκμετάλλευσης σε περίπτωση διακοπής του ταξιδιού

Η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει το δικαίωμα ενημέρωσης, συνδρομής (που περιλαμβάνει γεύματα, αναψυκτικά και ενδεχομένως κατάλυμα σε ξενοδοχείο), τη μεταφορά με άλλο δρομολόγιο και την επιστροφή χρημάτων, καθώς και την αποζημίωση της αξίας του εισιτηρίου όλων των επιβατών σε περίπτωση καθυστέρησης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ματαίωσης υπηρεσίας μεταφοράς επιβατών ή κρουαζιέρας. Εντούτοις, η αποζημίωση της αξίας του εισιτηρίου δεν καταβάλλεται εάν η καθυστέρηση ή η ματαίωση οφείλεται σε εξαιρετικές περιστάσεις που εμποδίζουν την εκτέλεση της μεταφοράς.

Το Συμβούλιο συμφωνεί με την αρχή ότι οι μεταφορείς και οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να φροντίζουν τους επιβάτες τους και επέκτεινε την αρχή αυτή σε όλες τις περιπτώσεις ματαίωσης. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι δυνατό ή εύλογο να παρέχονται, για παράδειγμα, πληροφορίες για καθυστερήσεις σε μη επανδρωμένους λιμένες. Γι' αυτό η θέση σε πρώτη ανάγνωση του Συμβουλίου εισάγει την έννοια των λιμενικών τερματικών σταθμών, δηλ. επανδρωμένων τερματικών σε λιμένα με εγκαταστάσεις (όπως έλεγχο εισιτηρίων, ταμεία ή σαλόνια) και προσωπικό. Ορισμένες υποχρεώσεις των μεταφορέων και των φορέων εκμετάλλευσης ισχύουν μόνο για τους επιβάτες που αναχωρούν από τέτοιους λιμενικούς τερματικούς σταθμούς. Αυτό ισχύει για την ενημέρωση και τη συνδρομή και, εν μέρει, για τη μεταφορά με άλλο δρομολόγιο και την επιστροφή χρημάτων.

Ένα άλλο ζήτημα που απασχολεί το Συμβούλιο στη θέση του σε πρώτη ανάγνωση είναι εκείνο της ασφάλειας στη ναυτιλία. Προκειμένου να αποφευχθεί οι μεταφορείς, για οικονομικούς λόγους, να αποπλέουν ή να αναπτύσσουν στη θάλασσα ταχύτητα υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες, που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τον ασφαλή πλου του σκάφους, εισήχθη εξαίρεση από την υποχρέωση παροχής καταλύματος ή αποζημίωσης της αξίας του εισιτηρίου σε αυτές τις περιπτώσεις. Επιπλέον, οι έννοιες «κακές καιρικές συνθήκες» και «έκτακτες περιστάσεις» εξηγούνται συνοπτικά σε δύο αιτιολογικές παραγράφους. Επίσης εισάγονται και άλλες εξαιρέσεις στο δικαίωμα συνδρομής και αποζημίωσης, όταν ο επιβάτης έχει ενημερωθεί για τη ματαίωση ή την καθυστέρηση πριν από την αγορά του εισιτηρίου ή όταν είναι ο ίδιος υπαίτιος της ματαίωσης ή της καθυστέρησης. Τέλος, παρέχεται στο μεταφορέα η δυνατότητα να περιορίσει το κόστος για τη στέγαση σε 120 EUR και να εισαγάγει ένα κατώτατο όριο, κάτω του οποίου δεν καταβάλλεται αποζημίωση (εισιτήρια που κοστίζουν 10 EUR ή λιγότερο).

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε προτείνει εξαιρέσεις σε περίπτωση ανωτέρας βίας (τροπολογίες 23 και 60) ή εάν η ματαίωση ή η καθυστέρηση έχει προαναγγελθεί (τροπολογία 59). Το Συμβούλιο διατήρησε το πνεύμα αυτών των τροπολογιών. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο είχε προτείνει όριο για το κόστος της στέγασης, ανερχόμενο στο διπλάσιο της τιμής του εισιτηρίου (τροπολογία 53). Το Συμβούλιο θεωρεί ότι ένα τέτοιο μέτρο σε πολλές περιπτώσεις δεν εξυπηρετεί ούτε τους επιβάτες ούτε τους μεταφορείς και εκτιμά ότι ο περιορισμός σε 120 EUR είναι λογικότερος και για τους επιβάτες και για τους μεταφορείς.

iv) Διεκπεραίωση παραπόνων και εθνικοί φορείς ελέγχου της εφαρμογής

Η πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνει λεπτομερείς κανόνες για τον τρόπο με τον οποίο οι μεταφορείς πρέπει να αντιμετωπίζουν τα παράπονα, ιδίως δε τις σημαντικές νομικές επιπτώσεις της μη απάντησης σε παράπονα, και για τον καθορισμό και τις ευθύνες των εθνικών φορέων επιβολής της νομοθεσίας.

Το Συμβούλιο, παρ' ότι συμφωνεί καταρχήν με την πρόταση, ειδικότερα με το γεγονός ότι οι μεταφορείς πρέπει να απαντούν στα παράπονα των πελατών τους, εισάγει περισσότερη ευελιξία στο σύστημα προκειμένου να αποφευχθούν ενδεχόμενες απρόβλεπτες συνέπειες για τα νομικά συστήματα ή τις διοικητικές δομές των κρατών μελών.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρότεινε κάθε κράτος μέλος να ορίζει μόνο ένα εθνικό φορέα επιβολής της νομοθεσίας (τροπολογίες 5, 6, 66, 67 και 68) και τα κράτη μέλη, και όχι οι μεταφορείς να οργανώσουν έναν ανεξάρτητο μηχανισμό διεκπεραίωσης των παραπόνων (τροπολογία 65). Εντούτοις, για τους λόγους της ευελιξίας που αναφέρθηκαν πιο πάνω, το Συμβούλιο δεν θεωρεί σκόπιμο να περιορίσει τα περιθώρια κινήσεων των κρατών μελών με τέτοιο τρόπο. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο πρότεινε οι εθνικοί φορείς επιβολής της νομοθεσίας να είναι ανεξάρτητοι από κάθε εμπορικό συμφέρον (τροπολογία 66). Η θέση σε πρώτη ανάγνωση του Συμβουλίου διευκρινίζει ότι οι φορείς αυτοί πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από τους μεταφορείς, τους ταξιδιωτικούς πράκτορες και τους φορείς εκμετάλλευσης.

v) Ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού

Η Επιτροπή είχε προτείνει ο κανονισμός στο σύνολό του να τεθεί σε ισχύ δύο έτη μετά τη δημοσίευση, ενώ ορισμένες διατάξεις να ισχύσουν ήδη ένα έτος μετά τη δημοσίευσή του.

Η θέση σε πρώτη ανάγνωση του Συμβουλίου ορίζει ότι ο κανονισμός στο σύνολό του θα τεθεί σε ισχύ τρία έτη μετά τη δημοσίευσή του.

3) Άλλα θέματα πολιτικής

Το Συμβούλιο αποφασίζει να απλουστεύσει τον τίτλο του κανονισμού.

Το Συμβούλιο αποφασίζει να διευκρινίσει τις διατάξεις για την υπεργολαβία ορισμένων υποχρεώσεων που απορρέουν από τον κανονισμό, προσθέτοντας ένα γενικό άρθρο σχετικά με την ανάθεση εκτέλεσης υποχρεώσεων σε τρίτους.

Το Συμβούλιο αποφασίζει να διαγράψει την απαίτηση για τους μεταφορείς να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς για το κόστος της παροχής συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα προκειμένου να αποφευχθούν περιττές διοικητικές επιβαρύνσεις, ιδίως για τους μικρότερους μεταφορείς. Στο ίδιο πνεύμα, το Συμβούλιο αποφασίζει να περιορίσει την υποχρέωση καθορισμού προτύπων ποιότητας για συνδρομή αυτού του είδους στους μεγαλύτερους μεταφορείς και φορείς εκμετάλλευσης και να περιορίσει τις απαιτήσεις για παροχή σχετικών με τις αναπηρίες οδηγιών και κατάρτισης στις κατηγορίες του προσωπικού που πράγματι τη χρειάζονται.

4) Άλλες τροπολογίες που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Υπάρχουν και άλλες τροπολογίες, οι οποίες δεν περιελήφθησαν στην θέση σε πρώτη ανάγνωση του Συμβουλίου:

- συνυπολογισμός των αναγκών των ατόμων με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα κατά το σχεδιασμό ή την ανακαίνιση λιμένων, τερματικών σταθμών και επιβατηγών πλοίων σε κάθε περίπτωση και όχι «όποτε χρειάζεται» (τροπολογία 2)·
- οι διατάξεις που διέπουν την επιβίβαση των ατόμων με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα χωρίς να θίγονται οι γενικές διατάξεις που εφαρμόζονται για την επιβίβαση επιβατών (τροπολογία 3)·
- η πρόσκληση προς την Επιτροπή να προτείνει σαφείς κανόνες για τα δικαιώματα των επιβατών στα σημεία μετεπιβίβασης επιβατών μεταξύ ξηράς και θαλάσσης ή στις εσωτερικές πλωτές μεταφορές (τροπολογία 7)·
- μια οριζόντια νομοθετική προσέγγιση που θα καλύπτει όλα τα μέσα μεταφοράς σε περίπτωση που υπάρχει στο μέλλον ευρωπαϊκή νομοθετική πρωτοβουλία σχετικά με τα δικαιώματα των επιβατών (τροπολογία 8)·

- η προσθήκη της ψυχοκοινωνικής ανικανότητας στον ορισμό του «ατόμου με αναπηρία» ή του «ατόμου με μειωμένη κινητικότητα» (τροπολογία 11)·
- αλλαγές στους ορισμούς «σύμβαση μεταφοράς» (τροπολογία 14) και «πωλητής εισιτηρίων» (τροπολογία 15)·
- οι προτεινόμενοι ορισμοί για την «προσβάσιμη μορφή» (τροπολογία 18), τον «επιβάτη» (τροπολογία 19), την «άφιξη» (τροπολογία 20), την «αναχώρηση» (τροπολογία 21), την «τιμή του εισιτηρίου» (τροπολογία 22) και την «ανωτέρα βία» (τροπολογία 23)·
- οι κανόνες πρόσβασης για τη μεταφορά ατόμων με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα, οι οποίοι θα πρέπει να καθοριστούν υπό την εποπτεία των εθνικών φορέων ελέγχου της εφαρμογής και το γεγονός ότι οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα άτομα που τα συνοδεύουν και τη δυνατότητα πρόσβασης στον εξοπλισμό βοήθειας (τροπολογία 31)·
- η γραπτή επιβεβαίωση που θα πρέπει να δίνεται για την παροχή συνδρομής σε άτομα με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα (τροπολογία 34)·
- συνδρομή προσαρμοσμένη στις ατομικές ανάγκες του ατόμου με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα (τροπολογία 37)·
- η ευθύνη του διαχειριστή του λιμένα να διασφαλίζει ότι ο λιμένας είναι προσιτός σε άτομα με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα (τροπολογία 37)·
- η δυνατότητα συμφωνίας για παροχή συνδρομής με μικρότερη περίοδο κοινοποίησης μεταξύ του παρέχοντος τη συνδρομή και του επιβάτη (τροπολογία 38)·
- η ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι ο επιβάτης λαμβάνει επιβεβαίωση της κοινοποίησης των αναγκών του για συνδρομή (τροπολογία 39)·
- η υποχρέωση του μεταφορέα να παρέχει εξοπλισμό αντικατάστασης, που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ενδιαφερόμενου επιβάτη, σε περίπτωση βλάβης του εξοπλισμού κινητικότητας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού (τροπολογία 50)·
- σε περίπτωση καθυστέρησης, θα πρέπει να επιστρέφεται στον επιβάτη μόνο η τιμή του εισιτηρίου αν αποφασίσει να μην ταξιδέψει με το μεταφορέα (τροπολογία 54)·
- οιαδήποτε αποζημίωση χορηγούμενη δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η οποία μπορεί να αφαιρείται από οιαδήποτε παρεχόμενη συμπληρωματική αποζημίωση (τροπολογία 61)·
- οι κυρώσεις που ισχύουν σε περίπτωση παραβάσεων του κανονισμού, οι οποίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την καταβολή αποζημίωσης στον ενδιαφερόμενο (τροπολογία 70)·
- Οι τροπολογίες 71, 72 και 75 σχετικά με τα παραρτήματα του κανονισμού.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατά τον καθορισμό της θέσης του σε πρώτη ανάγνωση, το Συμβούλιο έλαβε πλήρως υπόψη του την πρόταση της Επιτροπής και τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση. Όσον αφορά τις τροπολογίες που πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο παρατηρεί ότι σημαντικός αριθμός τροπολογιών έχει περιληφθεί —κατά το πνεύμα, εν μέρει ή πλήρως— στη θέση του σε πρώτη ανάγνωση.

ΘΕΣΗ (ΕΕ) αριθ. 6/2010 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ενόψει της θέσπισης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα νέα τρόφιμα, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1852/2001 της Επιτροπής

Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 15 Μαρτίου 2010

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/C 122 E/03)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ελεύθερη κυκλοφορία ασφαλών και υγιεινών τροφίμων είναι θεμελιώδης πτυχή της εσωτερικής αγοράς και συμβάλλει σημαντικά στην υγεία και την ευεξία των πολιτών καθώς και στη διασφάλιση των κοινωνικών και οικονομικών τους συμφερόντων. Οι διαφορές ανάμεσα στους εθνικούς νόμους, κανονισμούς και διοικητικές διατάξεις, όσον αφορά την αξιολόγηση της ασφάλειας και την έγκριση νέων τροφίμων, ενδέχεται να παρεμποδίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία τους, δημιουργώντας συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού.
- (2) Υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας θα πρέπει να εξασφαλίζεται κατά την άσκηση των ενωσιακών πολιτικών. Η δέουσα προσοχή θα πρέπει να δίδεται, εφόσον απαιτείται, στην προστασία του περιβάλλοντος και την καλή διαβίωση των ζώων.
- (3) Οι ενωσιακοί κανόνες σχετικά με τα νέα τρόφιμα θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 1997, σχετικά με τα νέα τρόφιμα και τα νέα συστατικά τροφίμων ⁽³⁾ και με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1852/2001 της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, για τους κανόνες εφαρμογής σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε ορισμένες πληροφορίες και την προστασία των πληροφοριών που παρέχονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ.

258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾. Για λόγους σαφήνειας, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 258/97 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1852/2001 θα πρέπει να καταργηθούν και ο κανονισμός αριθ. 258/97 (ΕΚ) θα πρέπει να αντικατασταθεί με τον παρόντα κανονισμό. Η σύσταση 97/618/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Ιουλίου 1997, σχετικά με τις επιστημονικές πτυχές και την παρουσίαση των πληροφοριακών στοιχείων που είναι αναγκαία για την υποστήριξη αιτήσεων διάθεσης νέων τροφίμων και νέων συστατικών τροφίμων στην αγορά και την εκπόνηση των εκθέσεων αρχικής αξιολόγησης βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ θα πρέπει συνεπώς να περιπέσει σε αχρηστία όσον αφορά τα νέα τρόφιμα.

- (4) Για να εξασφαλισθεί η συνέχεια με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97, η απουσία χρήσης για ανθρώπινη κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97, συγκεκριμένα στις 15 Μαΐου 1997, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ως κριτήριο για να θεωρείται ένα τρόφιμο νέο. Ως χρήση εντός της Ένωσης νοείται η χρήση στα κράτη μέλη, ανεξάρτητα από την ημερομηνία προσχώρησής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (5) Εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας των τροφίμων ⁽⁶⁾. Ο υφιστάμενος ορισμός των νέων τροφίμων θα πρέπει να διασαφηνισθεί και να ενημερωθεί με την αντικατάσταση των υφιστάμενων κατηγοριών με αναφορά στο γενικό ορισμό των τροφίμων που περιέχεται στον κανονισμό αυτό.
- (6) Θα πρέπει επίσης να διευκρινισθεί ότι τα τρόφιμα θεωρούνται νέα εφόσον σ' αυτά εφαρμόζεται τεχνολογία παραγωγής η οποία δεν είχε χρησιμοποιηθεί κατά το παρελθόν για την παραγωγή τροφίμων στην Ένωση. Ιδιαίτερα, οι αναδυόμενες τεχνολογίες αναπαραγωγής ζώων και διαδικασίες παραγωγής τροφίμων, οι οποίες έχουν αντίκτυπο στα τρόφιμα και συνεπώς ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο και στην ασφάλεια των τροφίμων, θα πρέπει να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό. Τα νέα τρόφιμα επομένως θα πρέπει να περιλαμβάνουν τρόφιμα ζωικής προέλευσης παραγόμενα με μη παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής και από τους απογόνους τους, τρόφιμα φυτικής προέλευσης παραγόμενα με μη παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής, τρόφιμα παραγόμενα

⁽¹⁾ ΕΕ C 224 της 30.8.2008, σ. 81.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Μαρτίου 2009 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της ... (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της ... (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽³⁾ ΕΕ L 43 της 14.2.1997, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 253 της 21.9.2001, σ. 17.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 253 της 16.9.1997, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1.

- με νέες διαδικασίες παραγωγής, οι οποίες ενδέχεται να έχουν επίπτωση στα τρόφιμα, και τρόφιμα που περιέχουν ή που αποτελούνται από τεχνολογικά επεξεργασμένα ναούλικα. Τα τρόφιμα που προέρχονται από νέες φυτικές ποικιλίες ή από νέες ζωικές φυλές παραγόμενες με παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής δεν θα πρέπει να θεωρούνται νέα τρόφιμα. Επιπλέον, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι τα τρόφιμα από τρίτες χώρες που είναι νέα στην Ένωση μπορούν να θεωρηθούν παραδοσιακά μόνον όταν προέρχονται από πρωτογενή παραγωγή όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002, είτε έχουν υποστεί επεξεργασία είτε όχι (π.χ. φρούτα, μαρμελάδα, χυμοί φρούτων). Ωστόσο, τα τρόφιμα που αποκτώνται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τρόφιμα ζωικής ή φυτικής προέλευσης στα οποία εφαρμόστηκε μη παραδοσιακή τεχνική αναπαραγωγής ή τρόφιμα παραγόμενα από απογόνους τέτοιων ζώων, καθώς και τρόφιμα στα οποία εφαρμόζεται νέα μέθοδος παραγωγής.
- (7) Ωστόσο, σύμφωνα με τη γνώμη που διατύπωσε στις 16 Ιανουαρίου 2008 η Ευρωπαϊκή Ομάδα για τη Δεοντολογία της Επιστήμης και των Νέων Τεχνολογιών, που ιδρύθηκε με την απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1997 της Επιτροπής, και τη γνώμη που διατύπωσε η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων στις 15 Ιουλίου 2008, οι τεχνικές κλωνοποίησης ζώων, όπως η μέθοδος μεταφοράς πυρήνων σωματικών κυττάρων, έχουν ειδικά χαρακτηριστικά με αποτέλεσμα ο παρών κανονισμός να μην μπορεί να αντιμετωπίσει όλα τα ζητήματα κλωνοποίησης. Επομένως, τα τρόφιμα που παράγονται από ζώα τα οποία έχουν αποκτηθεί με τεχνική κλωνοποίησης και από τους απογόνους τους θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο έκθεσης της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ακολουθούμενη, εάν κριθεί απαραίτητο, από νομοθετική πρόταση. Εάν θεσπισθεί ειδική νομοθετική πράξη, το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να προσαρμοστεί αναλόγως.
- (8) Θα πρέπει να θεσπιστούν μέτρα εφαρμογής με σκοπό την παροχή κριτηρίων για τη διευκόλυνση της αξιολόγησης τού κατά πόσον τρόφιμα χρησιμοποιήθηκαν για ανθρώπινη κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997. Εάν, πριν από την ημερομηνία αυτή, τρόφιμα χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά ως συμπλήρωμα ή σε συμπλήρωμα διατροφής, όπως ορίζεται στην οδηγία 2002/46/ΕΚ⁽¹⁾, θα πρέπει να μπορούν να διατεθούν στην αγορά εντός της Ένωσης μετά την εν λόγω ημερομηνία για την ίδια χρήση χωρίς να θεωρούνται νέα τρόφιμα. Εντούτοις, αυτή η χρήση ως συμπληρώματος ή σε συμπλήρωμα διατροφής δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την αξιολόγηση τού κατά πόσον τα τρόφιμα αυτά χρησιμοποιήθηκαν για ανθρώπινη κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997. Επομένως, χρήσεις των συγκεκριμένων τροφίμων, πέραν των χρήσεων ως συμπληρωμάτων διατροφής ή σε συμπλήρωμα διατροφής, θα πρέπει να εγκρίνονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
- (9) Η χρήση τεχνολογικά επεξεργασμένων ναούλικών στην παραγωγή τροφίμων μπορεί να αυξηθεί με την περαιτέρω ανάπτυξη της τεχνολογίας. Προκειμένου να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας, η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και ασφάλεια δικαίου για τους κατασκευαστές, είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί ενιαίος ορισμός των τεχνολογικά επεξεργασμένων ναούλικών σε διεθνές επίπεδο. Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει την επίτευξη συμφωνίας για τη διατύπωση ορισμού στα κατάλληλα διεθνή φόρουμ. Εφόσον επιτευχθεί σχετική συμφωνία, ο ορισμός των τεχνολογικά επεξεργασμένων ναούλικών στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να προσαρμοστεί αναλόγως.
- (10) Τα προϊόντα τροφίμων που έχουν παραχθεί από συστατικά τροφίμων τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, δεν θα πρέπει να θεωρούνται νέα τρόφιμα, ακόμα και με την αλλαγή των συστατικών του τροφίμου, της σύνθεσης ή των ποσοτήτων τους. Ωστόσο, οι τροποποιήσεις ενός συστατικού τροφίμων, π.χ. επιλεκτικά εκχυλίσματα ή χρήση άλλων μερών ενός φυτού τα οποία δεν είχαν χρησιμοποιηθεί έως τώρα για ανθρώπινη κατανάλωση στην Ένωση, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (11) Οι διατάξεις της οδηγίας 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση⁽²⁾ θα πρέπει να εφαρμόζονται όταν ένα προϊόν, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών του, μπορεί να εμπίπτει και στον ορισμό του «φαρμάκου» και στον ορισμό προϊόντος που καλύπτεται από άλλη ενωσιακή νομοθεσία. Εν προκειμένω ένα κράτος μέλος, εφόσον διαπιστώνει σύμφωνα με την οδηγία 2001/83/ΕΚ ότι ένα προϊόν είναι φάρμακο, θα πρέπει να μπορεί να περιορίζει τη διάθεση του εν λόγω προϊόντος στην αγορά σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία. Επιπλέον, τα φάρμακα εξαιρούνται από τον ορισμό των τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και δεν θα πρέπει να υπόκεινται στον παρόντα κανονισμό.
- (12) Νέα τρόφιμα εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 θα πρέπει να διατηρούν το καθεστώς τους ως νέων τροφίμων, αλλά θα πρέπει να απαιτείται έγκριση για κάθε νέα χρήση τέτοιων τροφίμων.

(1) Οδηγία 2002/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των συμπληρωμάτων διατροφής (ΕΕ L 183 της 12.7.2002, σ. 51).

(2) ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 67.

- (13) Τα τρόφιμα που προορίζονται για τεχνολογικές χρήσεις ή είναι γενετικά τροποποιημένα δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Επομένως, τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 ⁽¹⁾, τα τρόφιμα που χρησιμοποιούνται μόνον ως πρόσθετα και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 ⁽²⁾, οι αρωματικές ύλες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 ⁽³⁾, τα ένζυμα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1332/2008 ⁽⁴⁾ και οι διαλύτες εκχύλισης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2009/32/ΕΚ ⁽⁵⁾ δεν θα πρέπει να καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.
- (14) Η χρήση βιταμινών και ανόργανων στοιχείων διέπεται από ειδική τομεακή νομοθεσία για τα τρόφιμα. Οι βιταμίνες και τα ανόργανα στοιχεία που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/46/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα ⁽⁶⁾ και της οδηγίας 2009/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τα τρόφιμα που προορίζονται για ειδική διατροφή (αναδιτύπωση) ⁽⁷⁾ θα πρέπει επομένως να αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, αυτές οι ειδικές νομοθετικές πράξεις δεν αφορούν περιπτώσεις όπου οι εγκεκριμένες βιταμίνες και ανόργανες ουσίες λαμβάνονται με μεθόδους παραγωγής ή με τη χρήση νέων πηγών που δεν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την έγκρισή τους. Ως εκ τούτου, εν αναμονή των τροποποιήσεων των ειδικών νομοθετικών πράξεων, οι εν λόγω βιταμίνες και ανόργανες ουσίες δεν θα πρέπει να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού όταν οι μέθοδοι παραγωγής ή οι νέες πηγές προκαλούν σημαντικές αλλαγές στη σύνθεση ή τη δομή των βιταμινών ή των ανόργανων ουσιών που επηρεάζουν τη θρεπτική τους αξία, το πώς μεταβολίζονται ή το επίπεδο ανεπιθύμητων ουσιών.
- (15) Τα νέα τρόφιμα, εκτός από τις βιταμίνες και τα ανόργανα στοιχεία, που προορίζονται για ειδική διατροφή, για εμπλουτισμό των τροφίμων ή ως συμπληρώματα διατροφής, θα πρέπει να αξιολογούνται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Θα πρέπει επίσης να εξακολουθήσουν να υπάγονται στους κανόνες που προβλέπονται στην οδηγία 2002/46/ΕΚ, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1925/2006, στην οδηγία 2009/39/ΕΚ και στις ειδικές οδηγίες για τις οποίες γίνεται λόγος στην οδηγία 2009/39/ΕΚ και στο παράρτημα Ι αυτής.
- (16) Ο καθορισμός του κατά πόσον ένα είδος διατροφής χρησιμοποιήθηκε για ανθρώπινη κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997 θα πρέπει να βασίζεται σε πληροφορίες υποβαλλόμενες από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων και, όπου απαιτείται, να στηρίζεται από άλλες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στα κράτη μέλη. Εφόσον δεν υπάρχουν ή υπάρχουν ανεπαρκείς μόνον πληροφορίες σχετικά με την ανθρώπινη κατανάλωση πριν από τις 15 Μαΐου 1997, θα πρέπει να καθιερωθεί μια απλή και διαφανής διαδικασία για τη συλλογή αυτών των πληροφοριών, με τη συμμετοχή της Επιτροπής, των κρατών μελών και οιασδήποτε ενδιαφερόμενων μερών.
- (17) Τα νέα τρόφιμα θα πρέπει να διατίθενται στην αγορά εντός της Ένωσης μόνον εφόσον είναι ασφαλή και δεν παραπλανούν τον καταναλωτή. Επιπλέον, εφόσον τα νέα τρόφιμα πρόκειται να αντικαταστήσουν άλλα τρόφιμα, δεν θα πρέπει να διαφέρουν από τα τρόφιμα αυτά κατά τρόπο που θα είχε ως συνέπεια να έχουν υποβαθμισμένη διατροφική αξία για τον καταναλωτή.
- (18) Είναι απαραίτητο να εφαρμόζεται μια εναρμονισμένη και κεντρική διαδικασία για την αξιολόγηση της ασφάλειας και την έγκριση, η οποία να είναι αποτελεσματική, ταχεία και διαφανής. Με σκοπό την εξασφάλιση περαιτέρω εναρμόνισης των διαφόρων διαδικασιών έγκρισης τροφίμων, η αξιολόγηση της ασφάλειας των νέων τροφίμων και η συμπεριλήψή τους στον ενωσιακό κατάλογο θα πρέπει να διενεργούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για τη θέσπιση ενιαίας διαδικασίας έγκρισης για τα πρόσθετα τροφίμων, τα ένζυμα τροφίμων και τις αρωματικές ύλες τροφίμων ⁽⁸⁾, που θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες δεν προβλέπει ειδικές παρεκκλίσεις ο παρών κανονισμός. Αμέσως μετά την παραλαβή αίτησης για την έγκριση προϊόντος ως νέου τροφίμου, η Επιτροπή θα πρέπει να ελέγξει την εγκυρότητα και το εφαρμόσιμο της αίτησης. Η έγκριση νέων τροφίμων θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη άλλους συναφείς παράγοντες, περιλαμβανομένων των δεοντολογικών, των περιβαλλοντικών και των σχετικών με την καλή διαβίωση των ζώων, καθώς και την αρχή της προφύλαξης.
- (19) Θα πρέπει επίσης να θεσπισθούν κριτήρια για την αξιολόγηση των ενδεχόμενων κινδύνων που απορρέουν από τα νέα τρόφιμα. Για να διασφαλιστεί η εναρμονισμένη επιστημονική αξιολόγηση των νέων τροφίμων, η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να διεξάγεται από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (εφεξής «Αρχή»).
- (20) Επί του παρόντος δεν υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τα τεχνολογικά επεξεργασμένα ναούλικα. Για καλύτερη εκτίμηση της ασφαλείας τους, η Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει, σε συνεργασία με την Αρχή, μεθοδολογίες δοκιμών που συνεκτιμούν τα ειδικά χαρακτηριστικά των τεχνολογικά επεξεργασμένων ναούλικων.
- ⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές (ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 1).
- ⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων (ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 16).
- ⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 για αρωματικές ύλες και ορισμένα συστατικά τροφίμων με αρωματικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνται εντός και επί των τροφίμων (ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 34).
- ⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1332/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 για τα ένζυμα τροφίμων (ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 7).
- ⁽⁵⁾ Οδηγία 2009/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τους διαλύτες εκχύλισης οι οποίοι χρησιμοποιούνται στην παρασκευή των τροφίμων και των συστατικών τους (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 141 της 6.6.2009, σ. 3).
- ⁽⁶⁾ ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 26.
- ⁽⁷⁾ ΕΕ L 124 της 20.5.2009, σ. 21.
- ⁽⁸⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, p. 1.

- (21) Για να απλουσευθούν οι διαδικασίες, θα πρέπει να επιτρέπεται στους αιτούντες να υποβάλλουν ενιαία αίτηση για τρόφιμα που διέπονται από διαφορετική τομεακή νομοθεσία για τα τρόφιμα. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 θα πρέπει, επομένως, να τροποποιηθεί ανάλογα. Μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβόνας την 1η Δεκεμβρίου 2009, η Ευρωπαϊκή Ένωση αντικατέστησε και διαδέχθηκε την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και ο όρος «Κοινότητα» γίνεται «Ένωση» σε όλο τον ανωτέρω κανονισμό.
- (22) Αν τα παραδοσιακά τρόφιμα από τρίτες χώρες περιλαμβάνονται στον κατάλογο παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες, θα πρέπει να μπορούν να διατεθούν στην αγορά εντός της Ένωσης, υπό όρους που αντιστοιχούν στους όρους για τους οποίους έχει αποδειχθεί ιστορικό ασφαλούς χρήσης. Όσον αφορά την αξιολόγηση της ασφάλειας και τη διαχείριση παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ιστορικό ασφαλούς χρήσης των τροφίμων στη χώρα καταγωγής τους. Το ιστορικό ασφαλούς χρήσης δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει μη διατροφικές χρήσεις ούτε χρήσεις που δεν έχουν σχέση με κανονικό διατολόγιο.
- (23) Όπου είναι απαραίτητο και βάσει των συμπερασμάτων της αξιολόγησης της ασφάλειας, θα πρέπει να εισαχθούν απαιτήσεις παρακολούθησης μετά τη διάθεση στην αγορά για τη χρήση νέων τροφίμων ανθρώπινη κατανάλωση.
- (24) Η καταχώριση ενός νέου τροφίμου στον ενωσιακό κατάλογο νέων τροφίμων ή στον κατάλογο παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες θα πρέπει να γίνεται με την επιφύλαξη της δυνατότητας αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της συνολικής κατανάλωσης μιας ουσίας η οποία προστίθεται ή χρησιμοποιείται για την παρασκευή των εν λόγω τροφίμων ή συγκρίσιμου προϊόντος σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1925/2006.
- (25) Σε ειδικές περιστάσεις, για να ενθαρρυνθεί η έρευνα και η ανάπτυξη στη βιομηχανία γεωργικών ειδών διατροφής, και επομένως η καινοτομία, τα προσφάτως ανεπτυγμένα επιστημονικά στοιχεία και τα δεδομένα που αποτελούν αντικείμενο δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας τα οποία παρέχονται προς υποστήριξη μιας αίτησης καταχώρισης νέων τροφίμων σε ενωσιακό κατάλογο, θα πρέπει να προστατεύονται. Τα εν λόγω στοιχεία και δεδομένα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται προς όφελος μετέπειτα αιτούντος στη διάρκεια περιορισμένου χρονικού διαστήματος, χωρίς τη συμφωνία του προηγούμενου αιτούντος. Η προστασία επιστημονικών δεδομένων που παρέχονται από έναν αιτούντα δεν θα πρέπει να εμποδίζει άλλους αιτούντες να ζητούν την καταχώριση στον ενωσιακό κατάλογο νέων τροφίμων βάσει δικών τους επιστημονικών δεδομένων.
- (26) Τα νέα τρόφιμα διέπονται από τις γενικές απαιτήσεις επισήμανσης που θεσπίζονται με την οδηγία 2000/13/ΕΚ⁽¹⁾ και, εφόσον απαιτείται, από τις απαιτήσεις διαθρεπτικής επισήμανσης που θεσπίζονται με την οδηγία 90/496/ΕΟΚ⁽²⁾. Σε
- ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να είναι απαραίτητο να προβλεπώνται επιπλέον πληροφορίες στην επισήμανση, ιδιαίτερα όσον αφορά την περιγραφή των τροφίμων, την πηγή ή τους όρους χρήσης τους. Επομένως, οσάκις ένα νέο τρόφιμο καταχωρίζεται στον ενωσιακό κατάλογο ή στον κατάλογο παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες, μπορούν να επιβάλλονται ειδικές προϋποθέσεις χρήσης ή υποχρεώσεις επισήμανσης, οι οποίες είναι δυνατόν να αφορούν, μεταξύ άλλων, κάθε ειδικό χαρακτηριστικό ή ιδιότητα τροφίμων, όπως η σύνθεση, η διατροφική αξία ή το διατροφικό αποτέλεσμα και η προβλεπόμενη χρήση των τροφίμων, ή θέματα δεοντολογικής φύσεως ή συνέπειες για την υγεία συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων.
- (27) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1924/2006⁽³⁾ εναρμονίζει τις διατάξεις των κρατών μελών για τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας. Επομένως, οι ισχυρισμοί που αφορούν νέα τρόφιμα θα πρέπει να διατυπώνονται μόνον σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό.
- (28) Μπορεί να ζητείται η γνώμη της Ευρωπαϊκής Ομάδας για τη Δεοντολογία της Επιστήμης και των Νέων Τεχνολογιών, εφόσον είναι απαραίτητο, με σκοπό τη λήψη συμβουλών σε ζητήματα δεοντολογίας όσον αφορά τη διάθεση νέων τροφίμων στην αγορά εντός της Ένωσης.
- (29) Νέα τρόφιμα που διατίθενται ήδη στην αγορά εντός της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 θα πρέπει να εξακολουθήσουν να διατίθενται στην αγορά. Τα νέα τρόφιμα που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο νέων τροφίμων που έχει θεσπιστεί με τον εν λόγω κανονισμό. Επιπλέον, οι αιτήσεις που υποβάλλονται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να μετατρέπονται σε αιτήσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού όταν η αρχική έκθεση αξιολόγησης που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 δεν έχει διαβιβασθεί ακόμη στην Επιτροπή καθώς και σε όλες τις περιπτώσεις όπου απαιτείται πρόσθετη έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό. Άλλες εκκρεμείς αιτήσεις υποβληθείσες δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97, πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να διεκπεραιώνονται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97.
- (30) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004⁽⁴⁾ θεσπίζει γενικούς κανόνες για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί τροφίμων. Θα πρέπει να ζητείται από τα κράτη μέλη να διενεργούν επίσημους ελέγχους, σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, για την επιβολή της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό.

(¹) Οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαρτίου 2000 για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων (ΕΕ L 109 της 6.5.2000, σ. 29).

(²) Οδηγία 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1990 σχετικά με τους κανόνες επισήμανσης των τροφίμων όσον αφορά τις τροφικές τους ιδιότητες (ΕΕ L 276 της 6.10.1990, σ. 40).

(³) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα (ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 9).

(⁴) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων (ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1).

- (31) Εφαρμόζονται οι απαιτήσεις για την υγιεινή των τροφίμων, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 852/2004 ⁽¹⁾ για την υγιεινή των τροφίμων.
- (32) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τη διάθεση νέων τροφίμων στην αγορά εντός της Ένωσης, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (33) Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες τους σχετικούς με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες με την παράβαση και αποτρεπτικές.
- (34) Είναι σκόπιμη η θέσπιση μέτρων αναγκαίων για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽²⁾.
- (35) Ειδικότερα, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να διασαφηνίσει διάφορους ορισμούς προκειμένου να εξασφαλιστεί η εναρμονισμένη εφαρμογή των διατάξεων αυτών από τα κράτη μέλη, με βάση τα σχετικά κριτήρια, συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των τεχνολογικά επεξεργασμένων νανοϋλικών, λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνικές και επιστημονικές εξελίξεις και τις μη παραδοσιακές τεχνικές ζωικής αναπαραγωγής στις όποιες περιλαμβάνονται οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την μονογονική αναπαραγωγή γενετικά πανομοιότυπων ζώων που δεν χρησιμοποιούνταν για την παραγωγή τροφίμων εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997. Επιπλέον, πριν τις 15.5.1997, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να θεσπίζει τα κατάλληλα μεταβατικά μέτρα και να ενημερώνει τον κατάλογο παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες και τον ενωσιακό κατάλογο.

- (36) Επιπλέον, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να θεσπίζει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης, τηρώντας τα κριτήρια βάσει των οποίων τρόφιμα μπορεί να θεωρούνται ότι έχουν χρησιμοποιηθεί για κατανάλωση από τον άνθρωπο σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διαβουλευτεί η Επιτροπή με εμπειρογνώμονες κατά την προπαρασκευαστική φάση, σύμφωνα με τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή με την από 9ης Δεκεμβρίου 2009 ανακοίνωσή της σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει εναρμονισμένους κανόνες για τη διάθεση νέων τροφίμων στην αγορά εντός της Ένωσης με σκοπό την διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών, διασφαλίζοντας παράλληλα την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη, όπου συντρέχει λόγος, την προστασία του περιβάλλοντος και την καλή διαβίωση των ζώων.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται για τη διάθεση νέων τροφίμων στην αγορά εντός της Ένωσης.
2. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται:
 - a) σε τρόφιμα εφόσον και στο μέτρο που χρησιμοποιούνται ως:
 - i) πρόσθετα τροφίμων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008,
 - ii) αρωματικές ύλες οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008,
 - iii) διαλύτες εκχύλισης οι οποίοι χρησιμοποιούνται στην παρασκευή τροφίμων και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2009/32/ΕΚ,
 - iv) ένζυμα τροφίμων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1332/2008,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων (ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽²⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

- ν) βιταμίνες και ανόργανα συστατικά που εμπίπτουν αντιστοίχως στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/46/EK, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 ή της οδηγίας 2009/39/EK, εκτός από τις ήδη εγκεκριμένες βιταμίνες και ανόργανες ουσίες που λαμβάνονται με μεθόδους παραγωγής ή με τη χρήση νέων πηγών που δεν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την έγκρισή τους στο πλαίσιο ειδικής νομοθετικής πράξης, εφόσον οι εν λόγω μέθοδοι παραγωγής ή νέες πηγές προκαλούν τις σημαντικές αλλαγές που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο (iii) του παρόντος κανονισμού·
- β) τρόφιμα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003.

Άρθρο 3

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ορισμοί του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002.
2. Επίσης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
 - α) ως «νέο τρόφιμο» νοείται το τρόφιμο το οποίο δεν χρησιμοποιούνταν για ανθρώπινη κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997, συμπεριλαμβανομένων των εξής:
 - i) τροφίμων ζωικής προέλευσης όταν εφαρμόζεται στο ζώο ή σε τρόφιμα παραγόμενα από απογόνους τέτοιων ζώων μη παραδοσιακή τεχνική αναπαραγωγής που δεν εφαρμόζονταν για την παραγωγή τροφίμων εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997,
 - ii) τροφίμων φυτικής προέλευσης, όταν στο φυτό εφαρμόζεται μη παραδοσιακή τεχνική αναπαραγωγής που δεν εφαρμόζονταν για την παραγωγή τροφίμων εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997, εφόσον αυτή η μη παραδοσιακή τεχνική αναπαραγωγής που εφαρμόστηκε στο φυτό προκαλεί στη σύνθεση ή τη δομή των τροφίμων σημαντικές αλλαγές που επηρεάζουν τη θρεπτική τους αξία, το πώς μεταβολίζονται ή την περιεκτικότητά τους σε ανεπιθύμητες ουσίες,
 - iii) τροφίμων για τα οποία εφαρμόζεται νέα διαδικασία παραγωγής που δεν εφαρμόζονταν για την παραγωγή τροφίμων στην Ένωση πριν από τις 15 Μαΐου 1997, εφόσον αυτή η διαδικασία παραγωγής προκαλεί στη σύνθεση ή τη δομή των τροφίμων σημαντικές αλλαγές που επηρεάζουν τη θρεπτική τους αξία, το πώς μεταβολίζονται ή την περιεκτικότητά τους σε ανεπιθύμητες ουσίες,
 - iv) τροφίμων που περιέχουν ή αποτελούνται από τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά,
 - v) παραδοσιακά τρόφιμα από τρίτη χώρα, και

- vi) συστατικών τροφίμων που χρησιμοποιούνταν αποκλειστικά σε συμπληρώματα διατροφής εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997, εάν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε άλλα τρόφιμα εκτός των συμπληρωμάτων διατροφής. Ωστόσο, εάν συγκεκριμένα τρόφιμα έχουν χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά ως συμπληρώματα διατροφής ή σε συμπλήρωμα διατροφής πριν από την ανωτέρω ημερομηνία, μπορούν να διατεθούν στην αγορά εντός της Ένωσης μετά την ημερομηνία αυτή για την ίδια χρήση χωρίς να θεωρούνται νέα τρόφιμα,
- β) ως «απόγονος» νοείται ζώο που έχει παραχθεί με παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής, όπου τουλάχιστον ένας από τους γονείς του είναι ζώο που έχει παραχθεί με μη παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής,

- γ) ως «τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά» νοούνται τα σκοπίμως παραγόμενα υλικά που διαθέτουν μία ή περισσότερες διαστάσεις της τάξεως των 100 nm ή λιγότερο ή αποτελούνται από διακριτά λειτουργικά μέρη, είτε εσωτερικά είτε στην επιφάνεια, πολλά εκ των οποίων διαθέτουν μία ή περισσότερες διαστάσεις της τάξεως των 100 nm ή λιγότερο, συμπεριλαμβανομένων δομών, συσσωματωμάτων ή συνόλων, που μπορεί να έχουν μέγεθος ανώτερο της τάξεως των 100 nm αλλά διατηρούν ιδιότητες που είναι χαρακτηριστικές της ναοκλίμακας.

Στις ιδιότητες που είναι χαρακτηριστικές της ναοκλίμακας περιλαμβάνονται:

- i) οι σχετιζόμενες με τη μεγάλη ειδική επιφάνεια των υπόψη υλικών· ή/και
 - ii) ειδικές φυσικοχημικές ιδιότητες που διαφέρουν από τις ιδιότητες της μη ναομορφής του ίδιου υλικού·
- δ) ως «παραδοσιακό τρόφιμο από τρίτη χώρα» νοείται το νέο τρόφιμο, διαφορετικό από τα νέα τρόφιμα των σημείων (i) έως (iv) του στοιχείου α), που προέρχονται από πρωτογενή παραγωγή με ιστορικό ασφαλούς χρήσης σε οιαδήποτε τρίτη χώρα, κατά την έννοια ότι τα εν λόγω τρόφιμα αποτελούσαν και εξακολουθούν να αποτελούν στοιχείο της συνήθους διατροφής μεγάλου μέρους του πληθυσμού της χώρας για είκοσι πέντε έτη τουλάχιστον·
- ε) «ιστορικό ασφαλούς χρήσης τροφίμων» σημαίνει ότι η ασφάλεια των εν λόγω τροφίμων επιβεβαιώνεται με δεδομένα σχετικά με τη σύνθεσή τους και από την εμπειρία της χρήσης τους και της εξακολούθησης της χρήσης αυτής στη συνήθη διατροφή μεγάλου μέρους του πληθυσμού μιας χώρας για είκοσι πέντε έτη τουλάχιστον.

3. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίσει περαιτέρω κριτήρια για την αποσαφήνιση των ορισμών του στοιχείου α) σημεία (i) έως (iv) και των στοιχείων γ), δ) και ε) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 19 παράγραφος 2.

Άρθρο 4**Διαδικασία προσδιορισμού του καθεστώτος των νέων τροφίμων**

1. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων επαληθεύουν το καθεστώς των τροφίμων που σκοπεύουν να θέσουν σε κυκλοφορία στην αγορά εντός της Ένωσης σε σχέση με το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

2. Σε περίπτωση αμφιβολιών, ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων ζητεί τη γνώμη της αντίστοιχης αρμόδιας αρχής για τα νέα τρόφιμα όπως ορίζει το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 σχετικά με το καθεστώς των τροφίμων αυτών. Κατόπιν αιτήσεως της αρμόδιας αρχής, ο υπεύθυνος επιχειρήσεων τροφίμων υποβάλλει στοιχεία σχετικά με την έκταση στην οποία τα εν λόγω τρόφιμα χρησιμοποιούνταν για ανθρώπινη κατανάλωση εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997.

3. Όπου είναι απαραίτητο, η αρμόδια αρχή δύναται να συμβουλευθεί άλλες αρμόδιες αρχές και την Επιτροπή σχετικά με την έκταση στην οποία ένα τρόφιμο χρησιμοποιούνταν για ανθρώπινη κατανάλωση εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997. Οι απαντήσεις στο ερώτημα διαβιβάζονται και στην Επιτροπή. Η Επιτροπή συνοψίζει τις ληφθείσες απαντήσεις και διαβιβάζει το αποτέλεσμα της διαβούλευσης σε όλες τις αρμόδιες αρχές.

4. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίσει εκτελεστικά μέτρα για την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 19 παράγραφος 2.

Άρθρο 5**Ερμηνευτικές αποφάσεις**

Εφόσον είναι αναγκαίο, μπορεί να αποφασισθεί με την κανονιστική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 αν ένα είδος τροφίμων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΝΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**Άρθρο 6****Απαγόρευση των μη συμμορφούμενων νέων τροφίμων**

Κανείς δεν διαθέτει στην αγορά εντός της Ένωσης νέο τρόφιμο εφόσον αυτό δεν πληροί τους όρους του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 7**Κατάλογοι νέων τροφίμων**

1. Η Επιτροπή τηρεί ενωσιακό κατάλογο εγκεκριμένων νέων τροφίμων, εκτός των παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες (εφεξής «ενωσιακός κατάλογος»), που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1331/2008.

2. Η Επιτροπή καταρτίζει και τηρεί κατάλογο παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες, εγκεκριμένων σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού, που δημοσιεύεται στη σειρά C της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Μόνο τα νέα τρόφιμα που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο ή στον κατάλογο παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες μπορούν να διατίθενται στην αγορά εντός της Ένωσης.

Άρθρο 8**Γενικοί όροι για την καταχώριση νέων τροφίμων στους καταλόγους**

Νέα τρόφιμα μπορούν να καταχωρισθούν στους σχετικούς καταλόγους μόνον εάν ικανοποιούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) βάσει των διαθέσιμων επιστημονικών στοιχείων, δεν θέτουν θέμα ασφαλείας για την υγεία του καταναλωτή,
- β) δεν παραπλανούν τον καταναλωτή,
- γ) αν προορίζονται να αντικαταστήσουν άλλα τρόφιμα, δεν διαφέρουν από αυτά κατά τρόπον ώστε η κανονική κατανάλωσή τους να συνεπάγεται υποβαθμισμένη διατροφική αξία για τον καταναλωτή.

Άρθρο 9**Περιεχόμενο του ενωσιακού καταλόγου**

1. Ο ενωσιακός κατάλογος ενημερώνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που θεσπίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 και, όπου απαιτείται, σύμφωνα με το άρθρο 16 του παρόντος κανονισμού.

2. Η καταχώριση ενός νέου τροφίμου στον ενωσιακό κατάλογο περιλαμβάνει τις προδιαγραφές του τροφίμου και, όπου είναι απαραίτητο, προσδιορισμό των όρων χρήσης, των επιπλέον ειδικών απαιτήσεων επίσημανσης για την ενημέρωση του τελικού καταναλωτή ή/και απαίτηση παρακολούθησης μετά τη διάθεση στην αγορά και, εφόσον απαιτείται, τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 16 παράγραφος 4.

Άρθρο 10**Περιεχόμενο του καταλόγου παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες**

1. Ο κατάλογος παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες ενημερώνεται με τη διαδικασία του άρθρου 11.

2. Η καταχώριση ενός παραδοσιακού τροφίμου από τρίτη χώρα στον κατάλογο παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες περιλαμβάνει τις προδιαγραφές του τροφίμου και, όπου είναι σκόπιμο, προσδιορισμό των όρων χρήσης ή/και επιπλέον ειδικών απαιτήσεων επίσημανσης για την πληροφόρηση του τελικού καταναλωτή.

Άρθρο 11

Διαδικασία για την καταχώριση στον κατάλογο παραδοσιακού τροφίμου από τρίτη χώρα

1. Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία του άρθρου 9 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, κάθε ενδιαφερόμενο μέρος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1331/2008, που προτίθεται να θέσει σε κυκλοφορία στην αγορά εντός της Ένωσης παραδοσιακό τρόφιμο από τρίτη χώρα, υποβάλλει αίτηση στην Επιτροπή.

Η αίτηση περιλαμβάνει:

- α) την ονομασία και την περιγραφή του τροφίμου,
 - β) τη σύνθεσή του,
 - γ) τη χώρα καταγωγής,
 - δ) τεκμηριωμένα δεδομένα που αποδεικνύουν το ιστορικό ασφαλούς χρήσης του τροφίμου σε οιαδήποτε τρίτη χώρα,
 - ε) όπου απαιτείται, τους όρους χρήσης και ειδικές απαιτήσεις επισήμανσης,
- στ) σύνοψη του περιεχομένου της αίτησης.

Η αίτηση υποβάλλεται σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.

2. Η Επιτροπή διαβιβάζει αμελλητί την έγκυρη αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στα κράτη μέλη και στην Αρχή.

3. Η Αρχή γνωμοδοτεί εντός έξι μηνών από την παραλαβή της αίτησης. Οσάκις η Αρχή ζητεί συμπληρωματικές πληροφορίες από τον ενδιαφερόμενο, καθορίζει, κατόπιν συνεννόησης με τον ίδιο, προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι πληροφορίες. Η εξάμηνη προθεσμία παρατείνεται αυτόματα μέχρι την εν λόγω συμπληρωματική προθεσμία. Η Αρχή καθιστά τις συμπληρωματικές πληροφορίες διαθέσιμες στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

4. Για την προετοιμασία της γνώμης της, η Αρχή ελέγχει:

- α) ότι το ιστορικό της ασφαλούς χρήσης τροφίμων σε οιαδήποτε τρίτη χώρα τεκμηριώνεται από την ποιότητα των στοιχείων που υπέβαλε ο ενδιαφερόμενος· και

- β) ότι η σύνθεση του τροφίμου και, ενδεχομένως, οι όροι χρήσης του δεν δημιουργούν κίνδυνο για την υγεία των καταναλωτών της Ένωσης.

Η Αρχή διαβιβάζει τη γνώμη της στην Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τον ενδιαφερόμενο.

5. Εντός τριών μηνών από τη γνωμοδότηση της Αρχής, η Επιτροπή ενημερώνει, σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 19 παράγραφος 2, τον κατάλογο παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Αρχής, τις τυχόν συναφείς διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας και άλλους εύλογους και συναφείς προς το υπό εξέταση ζήτημα παράγοντες. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το ενδιαφερόμενο μέρος. Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να μην προβεί σε ενημέρωση του καταλόγου παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες, πληροφορεί σχετικά το ενδιαφερόμενο μέρος και τα κράτη μέλη, δηλώνοντας τους λόγους για τους οποίους δεν θεωρεί δικαιολογημένη την ενημέρωση.

6. Το ενδιαφερόμενο μέρος δύναται να αποσύρει την αίτησή του σε οιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

7. Έως τις ... (*), η Επιτροπή θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 19 παράγραφος 2.

Άρθρο 12

Τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές

Με την επιφύλαξη των μέτρων εφαρμογής που εγκρίνονται δυνάμει του στοιχείου α) του άρθρου 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 και έως τις ... (*), η Επιτροπή όπου είναι απαραίτητο, σε στενή συνεργασία με την Αρχή και κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, διαθέτει τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές και εργαλεία για να βοηθήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη στην προετοιμασία και την υποβολή αιτήσεων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, ιδίως τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων και ειδικά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Άρθρο 13

Γνώμη της Αρχής

Για την αξιολόγηση της ασφάλειας των νέων τροφίμων, εφόσον απαιτείται, η Αρχή, μεταξύ άλλων:

- α) εκτιμά εάν τα τρόφιμα είναι τόσο ασφαλή όσο και εκείνα μιας συγκρίσιμης κατηγορίας τροφίμων που ήδη υπάρχουν στην αγορά εντός της Ένωσης ή τόσο ασφαλή όσο τα τρόφιμα τα οποία τα εν λόγω νέα τρόφιμα προορίζονται να αντικαταστήσουν,

- β) λαμβάνει υπόψη το ιστορικό ασφαλούς χρήσης των τροφίμων.

(*): ΕΕ: να συμπληρωθεί η ημερομηνία: Δύο έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 14

Ειδικές υποχρεώσεις για τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων

1. Η Επιτροπή μπορεί, για λόγους ασφάλειας των τροφίμων και σύμφωνα με τη γνώμη της Αρχής, να επιβάλει απαίτηση παρακολούθησης μετά τη διάθεση στην αγορά. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων που διαθέτουν τα τρόφιμα στην αγορά εντός της Ένωσης είναι υπεύθυνοι για τη συμμόρφωση με τις μετά τη διάθεση απαιτήσεις που καθορίζονται κατά την καταχώριση του συγκεκριμένου τροφίμου στον ενωσιακό κατάλογο νέων τροφίμων.

2. Οι παραγωγοί τροφίμων πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή όσον αφορά:

- α) οιαδήποτε νέα επιστημονική ή τεχνική πληροφορία η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει την αξιολόγηση της ασφάλειας κατά τη χρήση των νέων τροφίμων,
- β) κάθε απαγόρευση ή περιορισμό που επιβάλλει η αρμόδια αρχή οιασδήποτε τρίτης χώρας στην αγορά της οποίας διατίθενται τα νέα τρόφιμα.

Άρθρο 15

Ευρωπαϊκή Ομάδα Δεοντολογίας των Επιστημών και των Νέων Τεχνολογιών

Η Επιτροπή, με δική της πρωτοβουλία ή κατ' αίτηση κράτους μέλους, μπορεί να συμβουλευτεί την Ευρωπαϊκή Ομάδα Δεοντολογίας των Επιστημών και των Νέων Τεχνολογιών, ζητώντας τη γνώμη της για τα ζητήματα δεοντολογίας τα οποία άπτονται των επιστημών και των νέων τεχνολογιών μείζονος ηθικής σημασίας.

Η Επιτροπή καθιστά τη γνώμη αυτή διαθέσιμη στο κοινό.

Άρθρο 16

Διαδικασίες έγκρισης σε περιπτώσεις προστασίας δεδομένων

1. Κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, βασιζόμενου σε κατάλληλες και επαληθεύσιμες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο φάκελο της αίτησης, τα προσφάτως ανεπτυγμένα επιστημονικά στοιχεία ή/και τα επιστημονικά δεδομένα προς υποστήριξη της αίτησης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται προς υποστήριξη άλλης αίτησης κατά τη διάρκεια περιόδου πέντε ετών από την ημερομηνία καταχώρισης του νέου τροφίμου στον ενωσιακό κατάλογο, χωρίς τη συγκατάθεση του προηγούμενου αιτούντος. Η προστασία αυτή παρέχεται όταν:

- α) προσφάτως ανεπτυγμένα επιστημονικά στοιχεία ή/και επιστημονικά δεδομένα έχουν χαρακτηριστεί ως βιομηχανική ιδιοκτησία από τον αιτούντα κατά την υποβολή της πρώτης αίτησης (επιστημονικά δεδομένα βιομηχανικής ιδιοκτησίας),
- β) ο προηγούμενος αιτών είχε το αποκλειστικό δικαίωμα παραπομπής στα επιστημονικά δεδομένα βιομηχανικής ιδιοκτησίας κατά την υποβολή της πρώτης αίτησης, και

γ) το νέο τρόφιμο δεν θα μπορούσε να έχει εγκριθεί χωρίς την υποβολή των επιστημονικών δεδομένων βιομηχανικής ιδιοκτησίας από τον προηγούμενο αιτούντα.

Ωστόσο, ο προηγούμενος αιτών μπορεί να συμφωνήσει με τον επόμενο αιτούντα ότι αυτά τα στοιχεία και οι πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

2. Η Επιτροπή προσδιορίζει, κατόπιν διαβουλεύσεως με τον αιτούντα, σε ποια στοιχεία θα πρέπει να παρασχεθεί η προστασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και γνωστοποιεί την απόφαση της στον αιτούντα, την Αρχή και τα κράτη μέλη.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1331/2008, η ενημέρωση του ενωσιακού καταλόγου όσον αφορά νέα τρόφιμα, εκτός των παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες, αποφασίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επιστημονικά δεδομένα βιομηχανικής ιδιοκτησίας προστατεύονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Στην περίπτωση αυτή η έγκριση χορηγείται για την περίοδο που προσδιορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, η καταχώριση νέου τροφίμου στον ενωσιακό κατάλογο περιλαμβάνει, εκτός από τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2:

- α) την ημερομηνία της καταχώρισης του νέου τροφίμου στον ενωσιακό κατάλογο,
- β) το γεγονός ότι η καταχώριση βασίζεται σε προσφάτως ανεπτυγμένα επιστημονικά στοιχεία που αποτελούν το αντικείμενο δικαιώματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας ή/και επιστημονικά δεδομένα που αποτελούν το αντικείμενο δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, τα οποία προστατεύονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο,

γ) το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του αιτούντος,

δ) το γεγονός ότι τα νέα τρόφιμα εγκρίνονται για διάθεση στην αγορά εντός της Ένωσης μόνον από τον αιτούντα που αναφέρεται στο στοιχείο γ), εκτός εάν μεταγενέστερος αιτών επιτύχει έγκριση για το τρόφιμο αυτό χωρίς αναφορά στα επιστημονικά δεδομένα βιομηχανικής ιδιοκτησίας που έχουν χαρακτηριστεί ούτως από τον προηγούμενο αιτούντα.

5. Πριν από την εκπνοή του χρονικού διαστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή ενημερώνει τον ενωσιακό κατάλογο σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2, έτσι ώστε, εφόσον τα εγκεκριμένα τρόφιμα εξακολουθούν να πληρούν τους όρους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, οι ειδικές ενδείξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου να μην περιλαμβάνονται πλέον.

Άρθρο 17

Ενημέρωση του κοινού

Η Επιτροπή δημοσιοποιεί:

α) τον ενωσιακό κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 και τον κατάλογο παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 σε ενιαία ειδική σελίδα του ιστοτόπου της Επιτροπής·

β) τις περιλήψεις των αιτήσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού·

γ) τα συμπεράσματα των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3.

Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίσει τα μέτρα εφαρμογής για το παρόν άρθρο, περιλαμβανομένων ρυθμίσεων για τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων του στοιχείου γ) της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 19 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες τους σχετικούς με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες με την παράβαση και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις εν λόγω διατάξεις στην Επιτροπή το αργότερο έως τις ... (*) και την ενημερώνουν αμέσως για κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση που τις επηρεάζει.

Άρθρο 19

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικουρείται από τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων η οποία έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 58 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002.

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 αυτής.

Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται τρίμηνη.

(*) ΕΕ: να συμπληρωθεί η ημερομηνία: 24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 20

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

Για τους σκοπούς της επίτευξης των στόχων του παρόντος κανονισμού που προβλέπονται στο άρθρο 1, η Επιτροπή προβαίνει στη θέσπιση το αργότερο έως ... (*), περαιτέρω κριτηρίων για την αξιολόγηση του κατά πόσον τρόφιμα έχουν χρησιμοποιηθεί για ανθρώπινη κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α), μέσω πράξης κατ' εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 21 και υπό τους όρους των άρθρων 22 και 23.

Άρθρο 21

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 20 για περίοδο πέντε ετών μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο 6 μήνες πριν τη λήξη της περιόδου των 5 ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται αυτομάτως για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο την ανακαλέσουν σύμφωνα με το άρθρο 22.

2. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

3. Οι εξουσίες για την έκδοση πράξεων κατ' εξουσιοδότηση ανατίθενται στην Επιτροπή υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 22 και 23.

Άρθρο 22

Ανάκληση της εξουσιοδότησης

1. Η κατά το άρθρο 20 εξουσιοδότηση μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο.

2. Το όργανο που κίνησε εσωτερική διαδικασία για να αποφασίσει εάν πρόκειται να ανακαλέσει την εξουσιοδότηση ενημερώνει το άλλο Θεσμικό όργανο και την Επιτροπή, το αργότερο ένα μήνα πριν τη λήψη της τελικής απόφασης, αναφέροντας τις εξουσιοδοτήσεις που ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο ανάκλησης καθώς και τους λόγους της εν λόγω ανάκλησης.

3. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την ανάθεση εξουσιών που προσδιορίζονται στην παρούσα απόφαση. Αρχίζει να παράγει αποτελέσματα αμέσως ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία την οποία διευκρινίζει. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη. Δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 23

Διατύπωση αντιρρήσεων έναντι των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή/και το Συμβούλιο δύνανται να διατυπώσουν αντιρρήσεις έναντι της κατ' εξουσιοδότηση πράξης εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης.

2. Εάν, κατά τη λήξη αυτής της προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δεν διατύπωσαν αντιρρήσεις έναντι της κατ' εξουσιοδότηση πράξης, ή αν, πριν από την ημερομηνία αυτή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημέρωσαν αμφότερα την Επιτροπή με το ότι αποφάσισαν να μην εγείρουν αντιρρήσεις, η κατ' εξουσιοδότηση πράξη τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία που προβλέπει.

3. Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο διατυπώσουν αντιρρήσεις έναντι της κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η πράξη αυτή δεν τίθεται σε ισχύ. Το θεσμικό όργανο που διατυπώνει αντιρρήσεις έναντι της κατ' εξουσιοδότηση πράξης εκθέτει τους σχετικούς λόγους.

Άρθρο 24

Επανεξέταση

1. Έως τις ... (*) και με βάση την κτηθείσα πείρα, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και ιδίως των άρθρων 3, 11 και 16, συνοδευόμενη, εφόσον ενδείκνυται, από τυχόν νομοθετικές προτάσεις.

2. Έως τις ... (**), η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με όλα τα θέματα των τροφίμων που παράγονται από ζώα τα οποία έχουν αποκτηθεί με τεχνική κλωνοποίησης και από τους απογόνους τους, ακολουθούμενη, όπου είναι απαραίτητο, από ενδεχόμενες νομοθετικές προτάσεις.

3. Οι εκθέσεις και οι ενδεχόμενες προτάσεις καθίστανται προβάσιμες στο κοινό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 25

Κατάρτιση

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 258/97 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1852/2001 της Επιτροπής καταργούνται με ισχύ από τις ... (**), με εξαίρεση τις εκκρεμείς αιτήσεις οι οποίες διέπονται από το άρθρο 27 του παρόντος κανονισμού.

(*) ΕΕ: να συμπληρωθεί η ημερομηνία: πέντε έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

(**) ΕΕ: να συμπληρωθεί η ημερομηνία: ένα έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

(***) ΕΕ: να συμπληρωθεί η ημερομηνία: 24 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 26

Κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου

Το αργότερο στις ... (***) η Επιτροπή καταρτίζει τον ενωσιακό κατάλογο καταχωρίζοντας νέα τρόφιμα που εγκρίθηκαν ή/και γνωστοποιήθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5 και 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 στον εν λόγω ενωσιακό κατάλογο και συμπεριλαμβάνοντας ενδεχόμενους υπάρχοντες όρους έγκρισης, εφόσον ενδείκνυται.

Άρθρο 27

Μεταβατικά μέτρα

1. Οιαδήποτε αίτηση για τη διάθεση νέων τροφίμων στην αγορά εντός της Ένωσης που υποβάλλεται σε κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 πριν από τις ... (***) μετατρέπεται σε αίτηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού αν η αρχική έκθεση αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 δεν έχει διαβιβασθεί ακόμη στην Επιτροπή καθώς και σε περιπτώσεις όπου απαιτείται πρόσθετη έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 ή 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97.

Άλλες εκκρεμείς αιτήσεις υποβληθείσες δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 πριν από τις ... (***) διεκπεραιώνονται κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό αυτό.

2. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίσει, σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2, οιοδήποτε κατάλληλο μεταβατικό μέτρο για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 28

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1331/2008

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 τροποποιείται ως εξής:

1) Ο τίτλος αντικαθίσταται από τον ακόλουθο τίτλο:

«Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008 για τη θέσπιση ενιαίας διαδικασίας έγκρισης για τα πρόσθετα τροφίμων, τα ένζυμα τροφίμων, τις αρωματικές ύλες τροφίμων και τα νέα τρόφιμα».

2) Στο άρθρο 1, οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει ενιαία διαδικασία αξιολόγησης και έγκρισης (στο εξής: “ενιαία διαδικασία”) των προσθέτων τροφίμων, των ενζύμων τροφίμων, των αρωματικών υλών τροφίμων και των πρώτων υλών για την παρασκευή αρωματικών υλών τροφίμων και συστατικών τροφίμων με αρωματικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν επί ή εντός των τροφίμων και των νέων τροφίμων (στο εξής: “ουσίες ή προϊόντα”), η οποία συμβάλλει στην ελεύθερη κυκλοφορία των τροφίμων στην Ένωση και σε υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, περιλαμβανομένης της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στα αρτύματα καπνιστών τροφίμων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2065/2003 του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Νοεμβρίου 2003 για τα αρτύματα καπνιστών τροφίμων που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν μέσα ή πάνω στα τρόφιμα (*).

2. Η ενιαία διαδικασία καθορίζει τους διαδικαστικούς όρους που διέπουν την ενημέρωση των καταλόγων ουσιών και προϊόντων των οποίων η κυκλοφορία στην αγορά της Ένωσης έχει εγκριθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1332/2008, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., για τα νέα τρόφιμα (**) (στο εξής: “τομεακές νομοθεσίες για τα τρόφιμα”).

(*) ΕΕ L 309 της 26.11.2003, σ. 1.

(**) ΕΕ L ... ».

3) Στο άρθρο 1 παράγραφος 3, το άρθρο 2 παράγραφοι 1 και 2, το άρθρο 9 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 1 και το άρθρο 13, οι όροι «ουσία» και «ουσίες» αντικαθίστανται από τους όρους «ουσία ή προϊόν» ή «ουσίες ή προϊόντα» αντίστοιχα.

4) Ο τίτλος του άρθρου 2 αντικαθίσταται από τον ακόλουθο τίτλο:

«Ενωσιακός κατάλογος ουσιών ή προϊόντων».

5) Στο άρθρο 4 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3. Μπορεί να υποβάλλεται ενιαία αίτηση σχετικά με ουσία ή προϊόν για την επικαιροποίηση των διαφόρων ενωσιακών καταλόγων που διέπονται από διαφορετικές τομεακές νομοθεσίες για τα τρόφιμα, εφόσον η αίτηση πληροί τις προϋποθέσεις εκάστης τομεακής νομοθεσίας για τα τρόφιμα.».

6) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη πρόταση στην αρχή του άρθρου 6 παράγραφος 1:

«Εφόσον υπάρχουν επιστημονικά βέβαια λόγοι ανησυχίας ως προς την ασφάλεια, προσδιορίζονται και ζητούνται από τον αιτούντα περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την αξιολόγηση της επικινδυνότητας.».

7) Στο άρθρο 7, οι παράγραφοι 4, 5 και 6 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Τα μέτρα τα οποία έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων κάθε τομεακής νομοθεσίας για τα

τρόφιμα με εξαίρεση των νέων τροφίμων, και τα οποία αφορούν την αφαίρεση μιας ουσίας από τον ενωσιακό κατάλογο, θεσπίζονται με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 14, παράγραφος 3.

5. Για λόγους αποτελεσματικότητας, τα μέτρα που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων κάθε τομεακής νομοθεσίας για τα τρόφιμα με εξαίρεση των νέων τροφίμων, μεταξύ άλλων δια συμπληρώσεώς της, και τα οποία αφορούν την προσθήκη ουσίας στον ενωσιακό κατάλογο και την προσθήκη, την αφαίρεση ή την τροποποίηση όρων, προδιαγραφών ή περιορισμών που αφορούν την παρουσία ουσίας στον ενωσιακό κατάλογο, θεσπίζονται με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 14, παράγραφος 4.

6. Με εξαίρεση των νέων τροφίμων και για λόγους κατεπειγουσας ανάγκης, η Επιτροπή μπορεί να κάνει χρήση της διαδικασίας επείγουσας ανάγκης που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 5 για την αφαίρεση ουσίας από τον ενωσιακό κατάλογο και για την προσθήκη, την αφαίρεση ή την τροποποίηση προϋποθέσεων, προδιαγραφών ή περιορισμών που αφορούν την εμφάνιση ουσίας στον ενωσιακό κατάλογο.

7. Τα μέτρα τα οποία αφορούν την αφαίρεση, την προσθήκη προϊόντος που καλύπτεται από τον κανονισμό σχετικά με τα νέα τρόφιμα στον ενωσιακό κατάλογο ή/και την προσθήκη, την αφαίρεση ή την τροποποίηση όρων, προδιαγραφών ή περιορισμών που συνδέονται με την παρουσία αυτού του προϊόντος στον ενωσιακό κατάλογο, θεσπίζονται με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 14, παράγραφος 2.».

8) Ο όρος «Κοινότητα» γίνεται «Ένωση».

Άρθρο 29

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από ... (*).

Ωστόσο, τα άρθρα 26, 27 και 28 εφαρμόζονται από ... (**). Ωστόσο, κατά παρέκκλιση από τη δεύτερη παράγραφο του παρόντος άρθρου και από το άρθρο 16 δεύτερη παράγραφος του κανονισμού 1331/2008, αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό από ... (**) για την έγκριση τροφίμων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο (iv) του παρόντος κανονισμού, εφόσον τα τρόφιμα αυτά κυκλοφορούν ήδη στην αγορά εντός της Ένωσης κατά την εν λόγω ημερομηνία.

(*) ΕΕ: να συμπληρωθεί η ημερομηνία: 24 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

(**) ΕΕ: να συμπληρωθεί η ημερομηνία: η έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Έγινε, ...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

...

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

...

ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 15 Ιανουαρίου η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση ⁽¹⁾ κανονισμού σχετικά με τα νέα τρόφιμα, με τον οποίον τροποποιείται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 της 16ης Δεκεμβρίου 2008 για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας έγκρισης για πρόσθετα τροφίμων, ένζυμα τροφίμων και αρτύματα τροφίμων. Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 95 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Σύμφωνα με το άρθρο 251 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έδωσε τη γνώμη του σε πρώτη ανάγνωση στις 25 Μαρτίου 2009 ⁽²⁾.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέφερε γνώμη στις 29 Μαΐου 2008 ⁽³⁾.

Σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 5) της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το Συμβούλιο ενέκρινε ομοφώνως τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση στις 15 Μαρτίου 2010.

II. ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Η Επιτροπή είχε ήδη ανακοινώσει στο Λευκό Βιβλίο της για την ασφάλεια των τροφίμων που εγκρίθηκε στις 12 Ιανουαρίου 2000 ⁽⁴⁾ την πρόθεσή της να εξετάσει την εφαρμογή νομοθεσίας για τα νέα τρόφιμα και να προβεί στις απαραίτητες προσαρμογές του ισχύοντος κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 σχετικά με τα νέα τρόφιμα και τα νέα συστατικά τροφίμων.

Η πρόταση αποσκοπεί στην επικαιροποίηση και αποσαφήνιση του κανονιστικού πλαισίου για την έγκριση και τη διάθεση στην αγορά των νέων τροφίμων, ενώ κατοχυρώνει την ασφάλεια των τροφίμων, την προστασία της ανθρώπινης υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών καθώς και την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Καταργεί τον ισχύοντα κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 και τον κανονισμό της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 1852/2001.

Στην πρόταση διατηρείται ως ορόσημο η 15η Μαΐου 1997 για τον καθορισμό του νέου είδους διατροφής, διευκρινίζεται δε ότι οι ορισμοί των νέων τροφίμων αφορούν τρόφιμα στα οποία εφαρμόζονται νέες τεχνολογίες ή τρόφιμα που προέρχονται από φυτά ή ζώα στα οποία εφαρμόζονται μη παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής.

Η Επιτροπή προτείνει να υπαχθεί η διάθεση στην αγορά νέων τροφίμων σε συγκεντρωτική διαδικασία σε κοινοτικό επίπεδο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 για τη θέσπιση ενιαίας διαδικασίας έγκρισης, η οποία θα μπορούσε να αντικαταστήσει το ισχύον σύστημα αξιολόγησης κινδύνων από τις εθνικές αρχές. Η αξιολόγηση κινδύνων θα μπορούσε να ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (ΕΑΑΤ). Η υπαγωγή ενός νέου προϊόντος διατροφής στον κοινοτικό κατάλογο νέων τροφίμων θα εξετάζεται από την Επιτροπή με βάση τη γνώμη της ΕΑΑΤ. Η Επιτροπή θα επικουρείται από τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων (METAYZ). Η τελική απόφαση για την επικαιροποίηση του καταλόγου των νέων τροφίμων θα λαμβάνεται από την Επιτροπή βάσει της επιτροπολογίας με διαδικασία ελέγχου.

Το σύστημα χορήγησης έγκρισης ανά αιτούντα θα αντικατασταθεί και η απλουστευμένη διαδικασία θα καταργηθεί, ενώ οι αποφάσεις έγκρισης θα απευθύνονται στην Κοινότητα κατά γενικό κανόνα. Προστασία δεδομένων μπορεί να παρασχεθεί σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπου προσφάτως ανεπτυγμένα επιστημονικά στοιχεία και δεδομένα αποτελούν αντικείμενο δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, με σκοπό την υποστήριξη της καινοτομίας στη βιομηχανία γεωργικών ειδών διατροφής.

Η πρόταση εισάγει ορισμό των «παραδοσιακών τροφίμων από τρίτη χώρα», ως κατηγορία νέων τροφίμων που πρέπει να αποτελούν αντικείμενο κοινοποίησης, εφόσον η ΕΑΑΤ ή κράτη μέλη δεν προβάλλουν αιτιολογημένες ενστάσεις ως προς την ασφάλεια.

Τα ήδη εγκεκριμένα νέα τρόφιμα θα εξακολουθήσουν να διατίθενται στην αγορά και θα συμπεριλαμβάνονται στον κοινοτικό κατάλογο νέων τροφίμων.

⁽¹⁾ 5431/08.

⁽²⁾ 7990/09.

⁽³⁾ EE C 224, 30.8.2008, σ. 81.

⁽⁴⁾ 5761/00, COM(1999) 719 τελικό.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Η θέση του Συμβουλίου αντανακλά τα αποτελέσματα της εξέτασης της πρότασης της Επιτροπής από το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο τροποποίησε αρκετά σημεία του κειμένου. Ορισμένες από τις τροποποιήσεις αυτές εμπνέονται από τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Επιτροπή αποδέχτηκε όλες τις τροποποιήσεις του Συμβουλίου στην πρότασή της, εκτός από τον ορισμό των απογόνων κλωνοποιημένων ζώων στο άρθρο 3 παρ. 2) σημείο β και την προσθήκη των απογόνων στο άρθρο 3 παρ. 2) σημείο α στοιχείο ι).

2. Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Κατά τη σύνοδο ολομέλειάς του στις 25 Μαρτίου 2009, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε 76 τροπολογίες της πρότασης ⁽¹⁾. Το Συμβούλιο ενσωμάτωσε στην κοινή του θέση 30 τροπολογίες, από τις οποίες 20 πλήρως (τροπολογίες 7, 15, 16, 20, 35, 41, 42, 44, 45, 53, 63, 65, 67, 68, 69, 76, 77, 88, 89, 93), 5 εν μέρει (τροπολογίες 1, 30, 40, 91, 92) και 5 επί της αρχής (τροπολογίες 3, 6, 11, 25, 64).

2.1. Κύριες τροποποιήσεις που εισήγαγε το Συμβούλιο στην πρόταση σε συνάρτηση με τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽²⁾

- α) Στόχοι του κανονισμού (άρθρο 1 και αιτιολογικές παράγραφοι 1 και 2) – το Συμβούλιο πρόσθεσε την προστασία του περιβάλλοντος και την καλή μεταχείριση των ζώων. Αυτό το μέρος καλύπτει τις τροπολογίες 1 και 30 και εκφράζει το πνεύμα της τροπολογίας 3.
- β) Πεδίο εφαρμογής [άρθρο 2 παρ. 2) σημείο α στοιχείο ν) και αιτιολογικές παράγραφοι 13 και 14] – το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι εν αναμονή των αντίστοιχων τροπολογιών στον κανονισμό (ΕΚ) 1925/2006, στην οδηγία 2002/46/ΕΚ και στην οδηγία 89/398/ΕΕΕ, αυτές οι βιταμίνες και τα ορυκτά συστατικά που προκύπτουν από νέες πηγές ή από τη χρήση μιας παραγωγικής διαδικασίας, η οποία δεν είχε ληφθεί υπόψη κατά το χρόνο εγκρίσεώς τους και η οποία οδήγησε σε σημαντικές αλλαγές της σύνθεσης ή της δομής των τροφίμων, οι οποίες επηρεάζουν τη θρεπτική αξία, το μεταβολισμό ή την περιεκτικότητά τους σε ανεπιθύμητες ουσίες, πρέπει να υπαχθούν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τα νέα τρόφιμα. Αυτό συνάδει με το πρώτο μέρος της τροπολογίας 91.
- γ) Ορισμός των νέων τροφίμων (άρθρο 3 και αιτιολογικές παράγραφοι 6, 8, 10, 11) - το βασικό κριτήριο για την αξιολόγηση του νέου είδους τροφίμου παραμένει το αν χρησιμοποιείται για ανθρώπινη κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν τις 15 Μαΐου 1997. Για λόγους νομικής σαφήνειας το Συμβούλιο συμφώνησε ότι πρέπει να διατυπωθούν, πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού, περαιτέρω κριτήρια αξιολόγησης της ανθρώπινης κατανάλωσης σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν τις 15 Μαΐου 1997. Η θέσπιση των κριτηρίων αυτών ανατέθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ. Αυτή η απόφαση συνοδεύτηκε από τη μετάδοση της ημερομηνίας εφαρμογής είκοσι τέσσερις μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού.

Για λόγους περισσότερης σαφήνειας έγιναν οι εξής τροποποιήσεις όσον αφορά τον ορισμό:

- έγινε διάκριση μεταξύ τροφίμων ζωικής και φυτικής προέλευσης. Τρόφιμα φυτικής προέλευσης εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού μόνον εάν μια μη παραδοσιακή τεχνική αναπαραγωγής που εφαρμόστηκε στο φυτό προκαλεί σημαντικές αλλαγές στη σύνθεση και τη δομή του τροφίμου,
- προστέθηκε ο ορισμός των «απογόνων» και των «τεχνικά επεξεργασμένων ναουλικών» [βλ. επίσης σημεία δ) και ε) κατωτέρω],
- συστατικά τροφίμων που χρησιμοποιούνταν σε συμπληρώματα διατροφής πριν τις 15 Μαΐου 1997 εμπίπτουν στον ορισμό και συνεπώς απαιτούν έγκριση, μόνον εφόσον πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε άλλα τρόφιμα εκτός των συμπληρωμάτων διατροφής,
- ο ορισμός των «παραδοσιακών τροφίμων από τρίτη χώρα» καλύπτει τα τρόφιμα τα οποία προήλθαν μόνον από πρωτογενή παραγωγή, και για τα οποία έχει αποδειχθεί ιστορικό ασφαλούς χρήσης στη συνήθη διατροφή μεγάλου μέρους του πληθυσμού σε οποιαδήποτε τρίτη χώρα για μια περίοδο είκοσι πέντε συναπών ετών,

⁽¹⁾ 7990/09 (P6_TA(2009)0171)

⁽²⁾ Η αρίθμηση των αιτιολογικών παραγράφων και των άρθρων αφορά το κείμενο της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση.

- επισημαίνεται ότι το επίπεδο εναρμόνισης φαρμακευτικών προϊόντων επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος, εάν καθορίσει βάσει της οδηγίας 2001/83/EK ότι μια ουσία είναι φαρμακευτικό προϊόν, να περιορίσει τη διάθεση στην αγορά του εν λόγω προϊόντος σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ, ακόμη κι αν το ίδιο προϊόν έχει εγκριθεί ως νέο τρόφιμο δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Το Συμβούλιο συμφώνησε επίσης ότι η Επιτροπή δύναται, μέσω της κανονιστικής διαδικασίας επιτροπολογίας, να θεσπίσει περαιτέρω κριτήρια για την αποσαφήνιση των ορισμών στα στοιχεία (i) έως (iv) του σημείου α) και στα σημεία γ), δ) και ε) του άρθρου 3, παράγραφος 2, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή τους από τα κράτη μέλη.

Αυτές οι τροποποιήσεις καλύπτουν τις τροπολογίες **15, 16, 35, 63** και το μεγαλύτερο μέρος της τροπολογίας **92**.

- δ) Τρόφιμα ζωικής προέλευσης παραγόμενα από μη παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής καθώς και από τους απογόνους τους [άρθρο 3 παράγρ. 2) σημείο α στοιχείο i) και αιτιολογικές παράγραφοι 6 και 7] - το Συμβούλιο συμφώνησε ότι τρόφιμα ζωικής προέλευσης παραγόμενα από μη παραδοσιακές τεχνικές αναπαραγωγής (π.χ. κλωνοποίηση) και από τους απογόνους τους θα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ταυτοχρόνως το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι ο παρών κανονισμός δεν μπορεί να διαχειριστεί καταλλήλως όλες τις πτυχές της κλωνοποίησης και ότι το θέμα πρέπει να μελετηθεί περαιτέρω από την Επιτροπή. Προς τούτο, η Επιτροπή θα διαβιβάσει εντός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για όλες τις πτυχές της παραγωγής τροφίμων από κλωνοποιημένα ζώα και τους απογόνους τους, συνοδευόμενη, ενδεχομένως, από νομοθετική πρόταση [άρθρο 20 παράγρ.2)]. Αυτό συνάδει με την τροπολογία **93**. Το Συμβούλιο έκρινε ότι αυτό είναι αναγκαίο για να παραμείνουν τα τρόφιμα που παράγονται από κλωνοποιημένα ζώα εντός του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού, έως ότου προταθεί από την Επιτροπή και εγκριθεί ειδική νομοθεσία. Με αυτήν τη λύση αποφεύγεται ένα νομικό κενό που θα μπορούσε να δημιουργηθεί από τον αποκλεισμό αυτών των τροφίμων από τον κανονισμό, όπως αυτός προτείνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δεδομένου ότι δεν υπάρχει νομοθεσία που να διέπει την παραγωγή τροφίμων από κλωνοποιημένα τρόφιμα.
- ε) Νανοϊκικά - το Συμβούλιο αναγνώρισε την ανάγκη συστηματικής αξιολόγησης της ασφάλειας και έγκρισης των τροφίμων που περιέχουν ή αποτελούνται από τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϊκικά ανεξαρτήτως από τις οποιοσδήποτε αλλαγές που μπορούν να επιφέρουν τα νανοϊκικά στις ιδιότητες αυτών των τροφίμων. Για το λόγο αυτό το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι αυτά τα τρόφιμα θεωρούνται νέα [άρθρο 3 παρ. 2) σημείο α στοιχείο iv)] και προσέθεσε τον ορισμό του «τεχνικά επεξεργασμένου νανοϊκικού» (άρθρο 3 παράγρ. 2) σημείο γ). Το Συμβούλιο έκλεισε επομένως το κενό που θα μπορούσε να δημιουργηθεί, εάν η χρήση των νανοτεχνολογιών δεν προκαλούσε σημαντικές αλλαγές στη σύνθεση και τη δομή των τροφίμων όπως προβλέπει το άρθρο 3 παρ. 2) σημείο α στοιχείο iii), αλλά τα τρόφιμα θα συνέχιζαν να περιέχουν τεχνικά επεξεργασμένα νανοϊκικά. Η αιτιολογική παράγραφος 9 τονίζει την ανάγκη να διατυπωθεί ένας διεθνώς αναγνωρισμένος ορισμός του νανοϊκικού. Σε περίπτωση που συμφωνηθεί άλλος ορισμός σε διεθνές επίπεδο, η αναπροσαρμογή του ορισμού του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να γίνει μέσω της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας. Η Επιτροπή εξέφρασε επιφύλαξη ισχυριζόμενη ότι η εν λόγω αναπροσαρμογή θα πρέπει να της ανατεθεί σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ. Το Συμβούλιο αποδέχτηκε συνεπώς μέρος της τροπολογίας **92**.
- Το Συμβούλιο δέχτηκε επί της αρχής τις τροπολογίες **6** και **11** σχετικά με την ανάγκη καταλλήλων μεθόδων αξιολόγησης κινδύνων για τεχνικά επεξεργασμένα νανοϊκικά, η οποία αντανακλάται στην αιτιολογική παράγραφο 20.
- στ) Καθορισμός του καθεστώτος των τροφίμων (άρθρο 4 και αιτιολογική παράγραφος 16) - το Συμβούλιο συμφώνησε ότι ο καθορισμός του καθεστώτος των τροφίμων που πρόκειται να διατεθούν στην αγορά της ΕΕ σε συνάρτηση με τον ορισμό των νέων τροφίμων θα ανατίθεται στους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων, οι οποίοι σε περίπτωση αμφιβολιών πρέπει να συμβουλευούνται τις εθνικές αρχές τους.
- ζ) Έγκριση νέων τροφίμων (άρθρο 9 και αιτιολογική παράγραφος 18) - το Συμβούλιο συμφώνησε ότι η έγκριση νέων τροφίμων πρέπει να συνάδει με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1331/2008, εκτός ο παρών κανονισμός προβλέπει ειδική παρέκκλιση. Το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι δεοντολογικοί, περιβαλλοντικοί και σχετικοί με την καλή διαβίωση των ζώων παράγοντες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την έγκριση νέων τροφίμων. Αυτοί οι παράγοντες πρέπει να εξετάζονται κατά περίπτωση ανάλογα με το περιεχόμενο της αίτησης. Αυτό καλύπτει την τροπολογία **20**.

- η) Έγκριση παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες (άρθρο 11 και αιτιολογική παράγραφος 22) - το Συμβούλιο δεν αποδέχεται τη «διαδικασία κοινοποίησης», όπως προτείνεται από την Επιτροπή. Για τα κατοχυρωθεί η ασφάλεια των τροφίμων, κάθε έγκριση πρέπει να βασίζεται στη γνωμοδότηση της ΕΑΑΤ και κάθε επόμενη έγκριση από μέρους της Επιτροπής αποφασίζεται μέσω της κανονιστικής διαδικασίας επιτροπολογίας. Η αξιολόγηση της ΕΑΑΤ εστιάζει πρωτίστως στην απόδειξη της ασφαλούς χρήσης των τροφίμων και στις πληροφορίες για τη σύνθεση των παραδοσιακών τροφίμων. Προκειμένου να επισπευσθεί η διαδικασία πρέπει να ισχύουν συντομότερες προθεσμίες - έξι μήνες για τη γνωμοδότηση της ΕΑΑΤ και τρεις μήνες για το σχέδιο μέτρου που θα υποβάλλεται από την Επιτροπή στη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων (METAYZ). Θα καταρτιστεί ξεχωριστός κατάλογος εγκεκριμένων παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες (άρθρο 7 παρ. 2). Η νέα προσέγγιση του Συμβουλίου καλύπτει εν τούτοις τις τροπολογίες **65** και **68**.
- θ) Τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές (άρθρο 12) - πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού (δηλ. δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος του) η Επιτροπή πρέπει να παράσχει τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές και εργαλεία στα ενδιαφερόμενα μέρη, κυρίως σε υπεύθυνους επιχειρήσεων τροφίμων και ΜΜΕ. Είναι προφανές ότι η σύσταση της Επιτροπής 97/618/ΕΚ θα εφαρμόζεται ως την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 258/1997. Αυτό συνάδει με την τροπολογία **69**.
- ι) Ευρωπαϊκή Ομάδα για τη Δεοντολογία της Επιστήμης και των Νέων Τεχνολογιών - ΕΟΔ (άρθρο 15 και αιτιολογική παράγραφος 28) - προστέθηκε νέα διάταξη για τη δυνατότητα της Επιτροπής να καλεί, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήσεων κράτους μέλους, την ΕΟΔ να γνωμοδοτήσει σχετικά με θέματα δεοντολογία που αφορούν τα νέα τρόφιμα. Αυτό συνάδει με την τροπολογία **76**. Εφόσον κληθεί να γνωμοδοτήσει, η γνωμοδότησή της θα λαμβάνεται υπόψη κατά το στάδιο της αξιολόγησης των κινδύνων.
- ια) Προστασία δεδομένων (άρθρο 16 και αιτιολογική παράγραφος 25) - προκειμένου να προωθηθεί η καινοτομία στον κλάδο, αναγνωρίστηκε από το Συμβούλιο η ανάγκη προστασίας νέων επιστημονικών στοιχείων και/ή επιστημονικών στοιχείων που αποτελούν αντικείμενο δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας για περίοδο πενταετίας. Αυτά τα προστατευμένα δεδομένα δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται προς υποστήριξη άλλης αίτησης χωρίς τη συγκατάθεση του προηγούμενου αιτούντος, και η έγκριση περιορίζεται στον προηγούμενο αιτούντα κατά την περίοδο της πενταετίας εκτός εάν ένας μεταγενέστερος αιτών αποκτήσει έγκριση χωρίς να παραπέμψει στα εν λόγω δεδομένα που αποτελούν αντικείμενο δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Αυτό καλύπτει πλήρως την τροπολογία 77. Παρ' ότι η τροπολογία 25 δεν έγινε αποδεκτή αυτή καθαυτή, το πνεύμα της αντανακλάται στο άρθρο 16.
- ιβ) Ενημέρωση του κοινού (άρθρο 17) - περιλήψεις των αιτήσεων, πορίσματα τυχόν διαβουλεύσεων σχετικά με το καθεστώς των τροφίμων και τους καταλόγους εγκεκριμένων νέων τροφίμων πρέπει να είναι διαθέσιμα στο κοινό, οι δε κατάλογοι να εκτίθενται στην ενιαία σχετική ιστοσελίδα. Αυτό συνάδει με τις τροπολογίες **41**, **53** και **67**, με μέρος της τροπολογίας **40** και καλύπτει κατ' αρχήν την τροπολογία **64**.
- ιγ) Μεταβατικά μέτρα (άρθρο 23 και αιτιολογική παράγραφος 29) - εκκρεμής αίτηση που υποβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 θα εξετάζεται βάσει του παρόντος κανονισμού μόνον αν έχει διαβιβασθεί η αρχική έκθεση αξιολόγησης βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 3) και δεν απαιτήθηκε πρόσθετη αξιολόγηση ούτε προβλήθηκαν ενστάσεις από κράτη μέλη. Αυτό συνάδει με τις τροπολογίες **88** και **89**.

Εκτός από τις προαναφερθείσες τροπολογίες ενσωματώθηκαν στην κοινή θέση οι τροπολογίες **7**, **42**, **44**, **45** οι οποίες είναι τεχνικής/ συντακτικής υφής και αποσκοπούν στη βελτίωση της σαφήνειας του κειμένου.

Δεδομένου ότι η συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ετέθη σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009, το Συμβούλιο χρειάστηκε να αναπροσαρμόσει τις διατάξεις της πρότασης της Επιτροπής σχετικά με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στη ΣΛΕΕ. Το Συμβούλιο συμφώνησε ότι με τις κάτωθι διατάξεις ανατίθενται στην Επιτροπή εκτελεστικές εξουσίες (άρθρο 291, παρ. 2 της ΣΛΕΕ):

- άρθρο 3, παρ. 4: θέσπιση περαιτέρω κριτηρίων για την αποσαφήνιση των ορισμών των στοιχείων (i) έως (iv) του σημείου α) και των σημείων γ), δ) και ε) του άρθρου 3, παράγραφος 2, που ενδέχεται να εγκριθούν,
- άρθρο 11, παρ. 5: επικαιροποίηση του καταλόγου των παραδοσιακών τροφίμων από τρίτες χώρες,
- άρθρο 16, παρ. 5: επικαιροποίηση του καταλόγου της ΕΕ σε περίπτωση προστασίας των δεδομένων πριν τη λήξη της πενταετούς περιόδου για την προστασία των δεδομένων,

- άρθρο 27, παρ.2: τα μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή του άρθρου 27, παρ. 1 που ενδέχεται να θεσπισθούν,
- άρθρο 9: επικαιροποίηση του καταλόγου νέων τροφίμων της ΕΕ. Ο κανονισμός (ΕΚ) 1331/2008 ενδέχεται να πρέπει να τροποποιηθεί προς το σκοπό αυτόν (βλ. άρθρο 28 της θέσης του Συμβουλίου).

Όπως αναφέρεται στο σημείο γ) ανωτέρω, το Συμβούλιο συμφώνησε ότι η θέσπιση κριτηρίων για την αξιολόγηση του κατά πόσον ένα νέο είδος τροφίμου χρησιμοποιείται για ανθρώπινη κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν τις 15 Μαΐου 1997, πριν την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού (δηλ. 24 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του), θα πρέπει ανατεθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ.

2.2. Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που δεν εγκρίθηκαν

Το Συμβούλιο δεν ενέκρινε **46** τροπολογίες για τους εξής λόγους:

- i) Τροπολ. **2**: το υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου και των συμφερόντων των καταναλωτών σε σχέση με τα τρόφιμα και η αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς είναι οι δύο κύριοι στόχοι του δικαίου της ΕΕ για τα τρόφιμα [άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002]. Οι δύο αυτές πτυχές καλύπτονται από τις αιτιολογικές παραγράφους 1 και 2.
- ii) Τροπολ. **9**: όπως διευκρινίστηκε ανωτέρω στο σημείο γ), το βασικό κριτήριο για να αξιολογηθεί ένα τρόφιμο ως νέο είδος τροφίμου παραμένει η χρήση του για ανθρώπινη κατανάλωση σε σημαντικό βαθμό εντός της Ένωσης πριν από τις 15 Μαΐου 1997. Τροποποιημένη μοριακή δομή, μικροοργανισμοί, μύκητες, φύκια, νέα στελέχη μικροοργανισμών καθώς και συμπυκνώματα ουσιών συνεχίζουν να εμπίπτουν στον εν λόγω ορισμό και δεν υπάρχει λόγος να καταχωριστούν ξεχωριστά.
- iii) Τροπολ. **22**: Η ΕΑΑΤ συνεργάζεται με τα κράτη μέλη κατά την προετοιμασία των γνωμοδοτήσεων της και μπορεί να χρησιμοποιεί ένα δίκτυο όπως προβλέπεται από το άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και από τον κανονισμό της επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 2230/2004.
- iv) Δοκιμές σε ζώα (τροπολογίες **21**, **87**) - το θέμα των δοκιμών σε ζώα, ιδίως η αποφυγή δοκιμών σε σπονδυλωτά ζώα και η ανταλλαγή των αποτελεσμάτων των δοκιμών, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγρ. 2) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 (Κοινή διαδικασία έγκρισης), η ΕΑΑΤ θα υποβάλει πρόταση σχετικά με τα δεδομένα που απαιτούνται για την αξιολόγηση κινδύνων που αφορούν τα νέα τρόφιμα, όπου να αναγνωρίζεται η ανάγκη αποφυγής των περιττών δοκιμών σε ζώα.
- v) Απαγόρευση της παραγωγής τροφίμων, της διάθεσης στην αγορά και των εισαγωγών κλωνοποιημένων ζώων και των απογόνων τους (τροπολογίες **5**, **10**, **12**, **14**, **91** [σημείο 2 στοιχείο βα]), **92** σημείο 2 στοιχείο α) ii) και 2 στοιχείο γα)], **51** [δεύτερο μέρος] - το Συμβούλιο δεν μπορεί να συμφωνήσει με τον άμεσο αποκλεισμό τροφίμων παραγομένων από κλωνοποιημένα ζώα και τους απογόνους τους από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού /βλ. σημείο δ) ανωτέρω). Ας σημειωθεί επίσης ότι η Επιτροπή έχει δικαίωμα πρωτοβουλίας για να προτείνει ενωσιακή νομοθεσία και δεν μπορεί να υποχρεωθεί από μια νομοθετική πράξη να υποβάλει νομοθετική πρόταση.
- vi) Νανοϋλικά
 - a) τροπ. **13**: δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τα νέα τρόφιμα· Εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) 1935/2004 σχετικά με τα υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα.
 - β) τροπ. **90**: είναι υπερβολική η συστηματική ειδική σήμανση των συστατικών που έχουν μορφή νανοϋλικών σύμφωνα με ο άρθρο 9 παρ. 2) απαιτείται να εξετάζονται κατά περίπτωση οι προϋποθέσεις ειδικής σήμανσης.
 - γ) τροπ. **50**: σε περίπτωση αμφιβολιών σχετικά με την ασφάλεια τροφίμων που περιέχουν νανοϋλικά ισχύει η αρχή της προφύλαξης. Ακόμη, η ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού μετατέθηκε είκοσι τέσσερις μήνες αργότερα, ούτως ώστε να υπάρχει πρόσθετος χρόνος για την ανάπτυξη μεθόδων αξιολόγησης των κινδύνων ως προς τα τεχνικώς επεξεργασμένα νανοϋλικά.
- vii) Καθορισμός του καθεστώτος των τροφίμων (τροπ. **18** και μέρος της τροπ. **40**): οι τροπολογίες δεν συνάδουν με την προσέγγιση που συμφωνήθηκε στο Συμβούλιο [βλ. σημείο δ) ανωτέρω].

- viii) Πρόσθετα κριτήρια για την αξιολόγηση κινδύνων από την ΕΑΑΤ
- δ) τροπ. **70**: η παραπομπή στο άρθρο 6 (άρθρο 8 στην κοινή θέση) δεν είναι ενδεδειγμένη, διότι αφορά προϋποθέσεις που πρέπει να εξετάζονται στο στάδιο της διαχείρισης των κινδύνων και όχι κατά την αξιολόγηση κινδύνων που διενεργεί η ΕΑΑΤ.
 - ε) τροπ. **71**: παρεμβάλλεται στις εσωτερικές διαδικασίες της ΕΑΑΤ· κατά την αξιολόγηση της ασφάλειας τροφίμων η ΕΑΑΤ μπορεί να εξετάσει επίσης άλλες πτυχές εκτός από τις επιβλαβείς και τοξικές επιπτώσεις για την ανθρώπινη υγεία.
 - στ) τροπ. **74**: δεν ανήκει στο στάδιο αξιολόγησης των κινδύνων· η γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Ομάδας Δεοντολογίας της Επιστήμης και των Νέων Τεχνολογιών μπορεί να ζητείται με αίτηση κράτους μέλους και να εξετάζεται στη συνέχεια στο στάδιο διαχείρισης κινδύνων.
- ix) Πρόσθετες προϋποθέσεις για την έγκριση νέων τροφίμων (διαχείριση κινδύνων)
- ζ) τροπ. **23**: οι δεοντολογικές πτυχές μπορούν να εξετάζονται στο στάδιο διαχείρισης των κινδύνων· είναι ανεφάρμοστη η αξιολόγηση από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ).
 - η) τροπ. **43**: δεν είναι αναγκαία, εφόσον οι πτυχές στις οποίες αναφέρεται αυτή η τροπολογία λαμβάνονται υπόψη από την ΕΑΑΤ στο στάδιο αξιολόγησης των κινδύνων.
 - θ) τροπ. **47**: ανεφάρμοστη· δεν είναι ούτε αναγκαίο ούτε εφικτό να ζητείται η γνωμοδότηση του ΕΟΠ για κάθε αίτηση έγκρισης νέων τροφίμων.
 - ι) τροπ. **48**: η γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Ομάδας Δεοντολογίας των Επιστημών και των Νέων Τεχνολογιών δεν μπορεί να ζητείται για κάθε αίτηση έγκρισης νέων τροφίμων. Εάν ζητηθεί, όπως προβλέπεται από το άρθρο 15, θα ληφθεί υπόψη στο στάδιο διαχείρισης κινδύνων.
 - ια) τροπ. **49**: οι πτυχές στις οποίες αναφέρεται αυτή η τροπολογία λαμβάνονται υπόψη από την ΕΑΑΤ στο στάδιο αξιολόγησης των κινδύνων και καλύπτονται μάλλον από τις προϋποθέσεις χρήσης και πρόσθετης ειδικής σήμανσης σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 2).
- x) Αρχή της προφύλαξης [τροπολογίες **1 (δεύτερο μέρος), 19, 52**] - η αρχή της προφύλαξης που θεσπίζεται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 εφαρμόζεται πάντα. Στην αρχήν αυτή παραπέμπει η αιτιολογική παράγραφος 18. Δεν είναι συνεπώς αναγκαίο να επαναλαμβάνεται σε άλλες αιτιολογικές παραγράφους και ως πρόσθετη προϋπόθεση έγκρισης.
- xi) Πρόσθετες προδιαγραφές για την καταχώρηση νέων τροφίμων στον κατάλογο της ΕΕ:
- ιβ) τροπ. **54**: όλα τα σημεία στα οποία αναφέρεται, καλύπτονται ήδη από τον κανονισμό, εκτός από το σημείο στ), το οποίο δεν είναι σαφές, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις παρακολούθησης και οι επιθεωρήσεις είναι δύο διαφορετικά θέματα βάσει του κανονισμού αριθ. 88/2004 για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων.
 - ιγ) τροπ. **57**: σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 2) η ύπαρξη ανεπιθύμητων ουσιών στα νέα τρόφιμα ελέγχεται ήδη με προδιαγραφές για τα τρόφιμα και ο περιορισμός της έκθεσης σε ουσίες παρούσες στα νέα τρόφιμα θα καλυφθεί από τις «προϋποθέσεις χρήσης» και μπορεί να θεσπίζεται βάσει γνωμοδότησης της ΕΑΑΤ.
- xii) Παρακολούθηση μετά τη διάθεση στην αγορά (τροπολογίες **55 και 75**) - είναι δυσανάλογη η συστηματική παρακολούθηση μετά τη διάθεση στην αγορά και η αναθεώρηση των εγκρίσεων μετά το πέρας πενταετίας για όλα τα νέα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά. Θα αποτελούσε διοικητικό φόρτο για τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων και τις αρχές των κρατών μελών. Το άρθρο 14 παρέχει τη δυνατότητα να επιβληθεί παρακολούθηση μετά τη διάθεση στην αγορά κατά περίπτωση. Οι παραγωγοί υποχρεούνται να ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε νέο επιστημονικό ή τεχνικό στοιχείο που μπορεί να επηρεάσει την αξιολόγηση της ασφάλειας κατά τη χρήση νέων τροφίμων που κυκλοφορούν ήδη στην αγορά της ΕΕ.
- xiii) Σήμανση των νέων τροφίμων (τροπολογίες **60 και 62**) - η συστηματική σήμανση όλων των νέων τροφίμων (τροπ. 62) είναι δυσανάλογη και θα μπορούσε να αποτελέσει διοικητικό φόρτο. Ειδικές απαιτήσεις σήμανσης είναι πιθανές σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 2). Η σήμανση προϊόντων που παράγονται από ζώα τα οποία έχουν σιτισθεί με γενετικώς τροποποιημένες ζωοτροφές (τροπ. 60) δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (έχει αποκλεισθεί ρητώς ο κανονισμός (ΕΚ) 1829/2003).

- xiv) Παραδοσιακά τρόφιμα από τρίτες χώρες (τροπολογίες **28, 64** και 66): το Συμβούλιο ενέκρινε διαφορετική διαδικασία έγκρισης αυτών των τροφίμων από αυτήν που προτείνει η Επιτροπή [βλ. ανωτέρω σημείο η)].
- xv) Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Ομάδας Δεοντολογίας για τις επιστήμες και τις Νέες Τεχνολογίες (ΕΟΔ) (τροπ. 29): η διατύπωση της αιτιολογικής παραγράφου 28 από το Συμβούλιο αντιστοιχεί καλύτερα στο περιεχόμενο του άρθρου 15 σχετικά με τις διαβουλεύσεις της ΕΟΔ [βλ. ανωτέρω σημείο ι)].
- xvi) Ευθυγράμμιση προθεσμιών για την έγκριση ισχυρισμού υγείας και νέου τροφίμου σε περίπτωση προστασίας δεδομένων (τροπολογίες **27, 80**) - η εν λόγω ευθυγράμμιση μπορεί να είναι επιθυμητή, αλλά είναι δύσκολη η πρακτικής της κατοχύρωση, δεδομένου ότι οι αξιολογήσεις γίνονται βάσει διαφόρων χρονοδιαγραμμάτων και οι δύο αποφάσεις λαμβάνονται χωριστά.
- xvii) Τροπ. **61**: ενημερώνει τον κατάλογο της ΕΕ σε περίπτωση που αποφασιστεί προστασία δεδομένων σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία, και αυτά είναι ατομικές εγκρίσεις και όχι μέτρα γενικής εμβέλειας.
- xviii) Τροπολογίες **51 και 91 [υποπαραγράφος 2α]**: η έγκριση προσθέτων στα τρόφιμα, ενζύμων τροφίμων και αρτυμάτων τροφίμων, στα οποία εφαρμόζεται νέα παραγωγική διαδικασία που προκαλεί σημαντικές αλλαγές διέπεται ήδη από την τομεακή νομοθεσία για τα πρόσθετα τροφίμων (άρθρο 12 και αιτιολογική παράγραφος 11 του κανονισμού 1333/2008), τα ένζυμα (άρθρο 14 και αιτιολογική παράγραφος 12 του κανονισμού 1333/2008), και τα αρτύματα (άρθρο 19 του κανονισμού 1334/2008). Για τις εν λόγω εγκρίσεις εφαρμόζεται η κοινή διαδικασία έγκρισης.
- xix) Τροπ. **78**: το Συμβούλιο δεν εξέτασε το θέμα των ερευνητικών προγραμμάτων που να χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και/ ή από πηγές του δημοσίου.
- xx) Τροπ. **81**: Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων (περιλαμβανομένου του κανονισμού για τα νέα τρόφιμα) εφαρμόζεται, και δεν υπάρχει λόγος να επαναλαμβάνεται.
- xxi) Τροπ. **82**: Το Συμβούλιο συμφώνησε να μεταθέσει την ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού κατά είκοσι τέσσερις μήνες μετά την ημερομηνία δημοσίευσης. Η ίδια προθεσμία παρέχεται στα κράτη μέλη για να κοινοποιήσουν διατάξεις σχετικά με κυρώσεις.
- xxii) Τροπ. **83**: Δεν είναι αναγκαία· συντρέχει επικάλυψη εφαρμοστέων διατάξεων των άρθρων 53 και 54 του κανονισμού 178/2002.

Το Συμβούλιο δεν αποδέχτηκε τις τροπολογίες 8 και 85 διότι είναι ασαφείς, και τις τροπολογίες **4, 17, 51 (πρώτο μέρος)**, διότι το περιεχόμενό τους είναι αυτονόητο και δεν προσθέτουν κανένα όφελος.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το Συμβούλιο πιστεύει ότι η θέση σε πρώτη ανάγνωση συνθέτει ισόρροπα ανησυχίες και συμφέροντα σεβόμενη τους στόχους του κανονισμού. Προσβλέπει σε εποικοδομητική συζήτηση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προκειμένου να εκδοθεί σύντομα ο κανονισμός και να διασφαλιστεί υψηλού επιπέδου προστασία της ανθρώπινης υγείας και των καταναλωτών.

Τιμή συνδρομής 2010 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 100 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	770 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, CD-ROM, δύο εκδόσεις την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η *Επίσημη Εφημερίδα* στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της *Επίσημης Εφημερίδας* (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο CD-ROM.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της *Επίσημης Εφημερίδας*. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα CD-ROM θα αντικατασταθούν από DVD εντός του 2010.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

